

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

SÒGÔ NGA IKA 514 NGA NAGAPATUKUD SANG JUNTA SANG EXPOSICION

SULÁT NGA CIRCULAR SANG GOBERNADOR NGA SI TAFT.

MGA PAHIBALÓ KAG MGA PAGTUDLÓ.

PAGPATIKANG KAG PAGBINAHÍN-BÁHIN SA EXPOSICIÓN FILIPINA

DÍDITO SA

EXPOSICIÓN, NGA NAGAPAHANUMDUM SANG PAGBAKÁL SANG LUISIANA, NGA
PAGATUKURUN SA SAN LUIS, ESTADOS UNIDOS, SA 1904.

ANG EXPOSICIÓN NGA PAMUNÓ NGA IGAPAHAMTAM SA MANILÁ SA TU-IG
NGA 1903.

ANG MUSEO SANG MGA PATUBÁS SA FILIPINAS NGA IHAMTANG SA CAPITAL
SINI NGA ARCHIPIÉLAGO.

ANG OFICINA. SA DÀLAN NGA GENERAL SOLANO NUM. 334.

MANILA:

BUREAU OF PUBLIC PRINTING.
1903.

LEY SA PAG PASAD SANG JUNTA SANG EXPOSICIÓN.

[No. 514.]

LEY SA PAG PASAD SANG ISA CA "COMISIÓN" SA PAGAYAP, PAGSÁNAY CAG PAG HIMÓ SING ISA CA PAQUITÁQUITÁ, SANG MGA PATUBAS, TINOCORAN (FABRICACIONES) CON PINASARAN, CALALANGAN (ARTE) CON QUINAADMAN, PAG SINLAYÓ (ETNOLOGÍA) CAG PINANI-IRAN SA FILIPINAS, SA "EXPOSICIÓN" SA PAGPAHANUMDUM SANG PAGBACÁL SANG LUISIANA, NGA PABANSAGON SA SAN LUIS, ESTADOS UNIDOS, SA ISA CALIBO SIAMCAGATUS CAG APAT.

Sa tuguian sang Estados Unidos, ang Comisión Civil sa Filipinas naga buot:

ARTÍCULO 1. Sa catuyu-an sa pag ayap, pag sánay cag pag himó sing isa capaquitáquitá sang mga patubás, tinocóran (fabricaciones) con pinasaran, calalángan (artes) con quinaadman, pag sinalayó (etnología), pinani-iran, mga gauí cag na-anáran sang país; sa casapul cag casugtanan san "Comisión" ang Gobernador Civil maga ngalan sing isa ca Junta nga tatlo ca tauo, isa sa ila igatalaná nga Presidente, cag ang amó paga hiñgalanan nga "Junta de la Exposición."

Ang Presidente sang Junta paga sueldohan ang tuig lima calibo ca "dollar" pilas sa Estados Unidos, cag ang iban nga "miembros" isa ca sueldo nga apat calibo ca dollar any tuig sa amó man nga pilac cada isa. Ang mga matu-od nga gastos sa *viaje* sang isa cag isa ca miembro, mientras licao (ausente) sa puluy-an sang oficina sang Junta, paga bayran sa "Fondo de la Exposición" nga guina buot sa unhan sini.

Duha lang ca miembros macahimó mag Junta.

ART. 2. Sa casapul cag casugtanan sang Comisión, ang Gobernador Civil maga n̄galan isa ca Secretario sang Junta, ini paga sueldo, ang tuig duha calibo cag lima cagatus ca "dollar" pilac sa Estados Unidos.

Ang Junta sang Exposición may gahum sa pag n̄galan sing "taquigrafos," dependientes," "agentes viajeros," "mensajeros," "jornaleros" cag iban n̄ga n̄ga "empleados" n̄ga quinahanglanon, cag ang ila sueldo cag sohol iga talanā sang Junta sa casugtanan sang Gobernador, cag n̄ga ang calabihanang sang amo n̄ga Junta yare sa Filipinas. Con ang amo n̄ga calabihanang yadto sa Estados Unidos ualay *puesto* n̄ga pag tugahon, cag bisan sin-o dilí mañgalanan n̄ga mag tal-os; ualay sapayan con pilí n̄ga guin ca-isahan sang tatlo ca "miembros" sang Junta.

Ang Junta may tulumanon sa pag "asegurar" diri sa Islas Filipinas, con sia guid, con iya n̄ga *miembros individuales*, con agentes, sing isa capaquitáquitá (exhibición) sa madañgaton n̄ga labing hanayac; sang n̄ga patubas, calalañgan, hinimo-an, con tinocoran (fabricaciones) quina-adman (arte) pag-sinalayó (etnología) pinani-iran, cag Gobierno sa Islas Filipinas; cag n̄ga gauí, cag na-anaran sang banua sa Filipinas; sa sini n̄ga catuyu-an guina tuguian sa Junta agud mag visita, sia guid, ó ang n̄ga miembros individuales, ó agentes sa tanan n̄ga hilit sang Islas Filipinas.

ART. 3. Ang Junta maga butang sing isa ca oficina sa Ciudad sa Manila, cag ang Gobierno Civil maga talanā sing isa sang n̄ga puluyan n̄ga aṅgay, cag maga butang sing *reglas* n̄ga bagay sa iya n̄ga catipunan (reuniones) cag pag hiuat sang iya *asuntos*.

ART. 4. Guina tuguian cag guina sogó sa Junta n̄ga mag pa bansag sa Manila sa sulud sang otoño sa tuig isa calibo siam cagatus cag tatlo, isa ca exposición preliminar, ó paguitáquitá nga pauna, sang n̄ga cadapatan (objetos) n̄ga dalalhon didto sa Exposición; n̄ga sa Ciudad sa Manila mag hiñgamó sing puluy-an cag lugar n̄ga mabutanñgan sing ma-ayo sang amo n̄ga cadapatan, cag mag pahamtang sa Manila sing isa ca museo n̄ga tionay sa amó n̄ga n̄ga cadapatan. Labut pa guina tugyan cag guina sogó sa nasambit n̄ga Junta n̄ga mag ambit sa n̄ga pono-an sang Exposición sa San Luis sing dutá n̄ga bagay; agud magasto ang cantidad n̄ga quinahanglan sa pag patindug sing planos sa n̄ga edificios n̄ga quinahanglan; sa pag pabuhát sini, cag sa catigayonan sang n̄ga "lotes," n̄ga nahanungud sa casangcaron sang dutá n̄ga na talanā sa Exhibición sa Filipinas; agud mag himó sang tanan n̄ga n̄ga gasto n̄ga quinahanglan sa

casigurohan sa pag ambit sang mga cadapatan; ilaquip ang sa mga anuncios, cag sa mga pag panghacot sang mga cadapatan cutub sa hilit nga quin cuha-an tubtub sa Manila, cag cutub diri tubtub sa San Luis, Estados Unidos.

Tolomanon man sang Junta con sang iya mga agentes, ang pag ambit sa cadamú-an nga mga tinauo sing mga cadapatan con galamiton (artículos) nga nahanungud sa ila, cag ang pag uli sa ila man con tapus na ang Exposición sa San Luis.

Labut pa guina tuguian sa Junta nga mag bacal sang mga cadapatan nga dili sarang ma-ambit sa ualay bayad, cag agúd nga sa pag cerrá sang Exposición, iya but-an con ihatag anay sa "Smithsonian Institute," con sa Museo comercial de Filadelfia."

ART. 5. Ang Junta nga binuhat tungud sini, sarang, ~~sa~~ casug-tanan sang Gobernador Civil, macahimó sing reglas nga tulumanan bagay sa pag baton sang mga cadapatan, sa pag amlig sini, pag panghacot, pag tuhay, cag pag buot nga catapusan.

Sa mga buluhaton sa pag ambit sang mga cadapatan nga inogpa-dala sa exposición; pag panghacot sa San Luis; sa pag pabanság sang Exposición preliminar sa Manila; sa pag pabuhat sang mga puluy-an sa San Luis; sa pag patigayon sang lotes cag sa iban pa nga mga galastohon nga guina tuguian sini nga ley, ang Junta may gahum sa pagtaega sing tolomanon (obligaciones) nga dili mag labao sa duha cagatus cag calim-an ca livo ca "dollar" pilac sa Estados Unidos; cag sa dugang sini nga cantidad ang mga iga—ámot sang mga Directores sang Exposición sa Luisiana sa pag pa bugná sang Exhibición de Filipinas, gastohon ining olihe nga cantidad sa idalum, cag sibú sang pag bulut-an sang na-asoy nga mga Directores.

ART. 6. Luás sa balayran sang franqueo sa correo sa Filipinas ang tanán nga sulát nga sa catuyu-an sang Exposición iga padalá sang Junta sa sini nga ngalan, sang iya mga miembros con secretario subong man ang correspondencia nga malaquip sa mga sobres nga iga pabalie sa mga tauo nga naga paquigpulong sa Junta, sa iya Secretario con sa iya mga agentes dapit sa negocio sang Exposición.

ART. 7. Manġin catungdanan sang tanán nga Jefes sang mga oficina cag departamento sang "Gobierno Insular," sang mga Gobernador cag miembros sang Juntas sa mga provincia; sang mga Presidentes cag iban pa nga mga funcionarios sa mga banua sa sini nga capupud-an; subong man, sañg mga oficiales sa Policía Insular cag sang mga capitanes cag oficiales sa guarda-costas ang pag bulig con

pag patigayon nga bug-os sa Junta sa Exposición cag sa iya nga agentes nga guin ngalanang tungud sini nga ley, sa pag tambong nga dili sa calalisan sang ley, sa pag ambit sang cadapatan, sa pag pang-hacot sini, cag sa pag tabang. Ang miembros sang Junta sa Exposición cag ang mga empleados cag agentes sa sini, guina tuguyanán sa pag pagamit nga ualay bayad sang Telégrafo sa sini nga capupud-an sa pag patigayon sang buluhaton sa Exposición.

ART. 8. Ang mga Gobiernos Insular, provinciales cag municipales, dili mag socót sing contribuciones bisan anó nga derechos sa mga cadapátan nga sinipot sang Junta sang Exposición nga inogpadayag sa Manila cag sa San Luis.

ART. 9. Ang Junta maga padalá sa Gobierno Civil isa ca informe bulanbulan sang buluhaton nga iya nahimó, cag isa ca cuenta cada tatlo ca bulan sang iya nag cabaton cag nagasto sa Gobernador Civil cag sa Auditor sa sini nga capupud-an.

ART. 10. Sa casapulan cag casugtanan sang Comisión diri sa Filipinas, ang Gobernador Civil maga ngalan sing isa ca oficial pagador sang Junta sang Exposición, ini paga sueldohan ang tuig isa calibo cag ualó cagatus ca dollar pilac sa Estados Unidos. Sa dugang sang iya funciones sa pag ca oficial pagador, maga tuman sang mga tulumanon nga isiling sang Junta. Ang Gobernador Civil maga talaná sang fianza nía. Ang amó nga oficial pagador masacup sang mga hilicuton (requisitos) nga guina sógô sa mga oficiales sa iban nga mga oficina cag departamentos, bagay sa pag hatag sing cuentas sa Auditor; sa pag cuhá sing fondos sa Tesorería, sa pag bantay cag pag tagó sini:

ART. 11. Guina tugyan sa Gobernador Civil agud nga, sa casugtanan sang Comisión, mag ngalon sing lima ca "Comisionados Honorarios" ini sila mga filipinos de representación (con mga filipino nga may cagamhanan) nga maga visita sang Exposición sa Mayo sa isa calibo siam cagatus cag apat, cag pumabilin didto sa Estados Unidos, labi naguid sa San Luis, sa pag bulig sa mga jurados, sa pag pag sapulsapul sa Junta nga hinimó tungud sini nga ley, cag sa pag pangatubang con pag paquilala sang banua nga Filipinas sa mga ocasiones nga ang amó nga pag pangatubang quinahanglan ó con dapat sa mga catipunan nga hayag (reuniones publicas) cag sa Congresos sang Exposición. Ang na-asoy nga mga Comisionados Honorarios mga baton sang ila catu-od nga cagastohan sa viaje cag pag-cá-on, sumugud sa pag guican nila sa Manila pa San Luis, sa pag puyó diri sini, cag sa ila pag balic sa Manila cag isa casuhol

(remuneración) nga pito ca dollar ang adlao sa isa ca período nga sumugud catlo-an cag lima ca adlao nga dilí pa mag bucás ang Exposición, cag matapus catlo-an cag lima ca adlao man nga ini mga cerrá (clausura); ó sa tiempo nga sila mabilin sa Estados Unidos nga naga dugoc (asistiendo) sa amó Exposición sulud sa diotay nga mga adlao.

Ang mga Comisionados Honorarios may derecho sa pag cadto sa Washington sa pag hatag sang ila catahoran sa Presidente sa Estados Unidos, sa sulud sang nahauna nga duha ca bulan sang Exposición, cag ang ila cagastohan sa viaje cag pag-ca-on sa mahalin sa San Luis pa Washington cag ang sa ila pag bálic, igalaquip sa cagastohan sa viaje cag pag-ca-on nga guina tugut sini nga artículo.

ART. 12. Ang mga Comisionados Honorarios nga guin ngalanan sa tungud sang pag bulut-an sang na una sini nga artículo, mag sanay (organizar) sa pag pilí sa ila sing isa ca Presidente cag isa ca Secretario. Con nasanay na, ang mga Comisionados sarang macag dapig sing isa ca intérprete nga dapat, nga pagasoholan sing lima ca dollar ang adlao sa sulud sang tiempo nga sia nadapig (empleado), cag paga bayáran ang iya matu-od nga cagastohan sa viaje cutub sa Manila pa San Luis cag sa pag paulí. Dapigon sa sulud sang período nga sumugud catlo-an cag lima ca adlao anay sa pag bucás sang Exposición, cag matapus catlo-an cag lima ca adlao después sang pag cerrá (clausura). Tulumanon sang mga Comisionados como corporación ang pag tigána cag pag himó sing isa ca bunayag nga informe sang tanan sa Exposición sa Luisiana, laquip ang mga congresos nga ila natamboñgán, sa tapus sang pag cerrá (clausura) sang Exposición, cag ang pag padalá sang amó nga informe sa Comisión sa Filipinas, sa nahauna nga adlao sa bulan sa Marzo sa isa calibo siam cagatus cag lima, ó sa ualá pa mag abut ang amó nga adlao. Sa pag pa dalá sini nga informe, ang mga Comisionados Honorarios dilí ma cag sucot sing suhol.

ART. 13. Sa tungud sini guina destinar cag paga cuha-on sa Tesorería Insular ang cantidad nga isa cagatus cag duha capuló cag lima calibo ca dollar pilac sa Estados Unidos, agud nga gastohon sa sogó sang Junta sa pag pamayad sang tolomanon (obligaciones) nga guina tuguan sang artículo nga icap-at.

ART. 14. Ang ley sang Servicio Civil cag ang iya mga limuát (enmiendas) dilí magamit sa mga hiningadlan nga bubuhaton bangud sini nga ley.

ART. 15. Guina quinahanglan sa cá-ayohan sang tanan ang madalí nga pag pahamtang sini nga ley; sa sini guina but-an nga sa guilayon ma-aprobahan, siling sa artículo nga icaduha sang "Ley prescribiendo el orden de procedimientos por la Comisión para decretar leyes" nga guin aprohabán sang duha capuló cag anun sa Septiembre sa isa calibo siam cagatus.

ART. 16. Ini nga ley paga tumanon con ma aprobahan.

Na aprobahan, 11 de Noviembre, de 1902.

SULAT NGA CIRCULAR SANG GOVERNADOR NGA SI TAFT.

[Faint, illegible text covering the majority of the page, likely bleed-through from the reverse side.]

↗

5

CARTA CIRCULAR

Sang Gobernador Taft nga naga pa bulig sa tanan sa Junta sang Exposicion, agud nga ang paquitáquitá (exhibición) sang Filipinas didto sa Luisiana "Purchase Exposition" mañginbantug.

OFICINA DEL GOBERNADOR CIVIL SA ISLAS FILIPINAS,

Manila, Noviembre 8, 1902.

Sa tanan nga mga departamento sa tanan nga jefes sa departamentos sang Gobierno Insular, sa tanan nga mga Gobernadores cag funcionarios sa mga provincia, sa tanan nga mga funcionarios sa mga banua sa Islas Filipinas.

SEÑORES: Ini nga sulat iga paquitá sa iño ni Gustavo Niederlein, isa sang mga Comisionado sang Gobierno Insular nga pacadto-on sa *Luisiana Purchase Exposition* sa San Luis; sia guina tuguianan sing himpit sang mga ipaquitá sang Filipinas.

Naga tinguhá aco nga iño buligan sa iño madangatan, sang malahalon nga sulat sa pag tigana sang mga cadapatan sa Filipinas nga iga padala sa exposición sa San Luis.

Si Señor Niederlein, may quinahanglan sa pag libud sa mga funcionario sa cadamu-an nga departamentos, sa pag hinon-anon cag sa pag pabulig sang pag tigana sang igaquitáquitá; busá guina ampo co sa iño nga hatagan sing tanan nga catigayonan.

Muy respetuosamente,

WM. H. TAFT,
Gobernador Civil.

**AGDA SA TANÀN NGA PUMULOYÔ AGUD MAG BULIG SA
JUNTA SANG EXPOSICIÓN, CAG MGA QUINAHANGLAN
NGA MGA PAG TUDLÔ.**

AGDA

Nga guina padala sa tanan agud nga mag bulig caupud sang Junta sang Exposición, sa iya mga buhat sa pag patigayon sing dacung cabantugan sang paquitáquitá (exhibición) sang Filipinas didto sa San Luis.

Bangud sang nahauna nga circular cag tungud sang mga instrucciones nga masonod, ang Junta sa Filipinas sang Exposición naga hulat nga quilalahon sing ma-ayo ang pag ca dacung camalahalon sang paquitáquitá (exhibición) sang Filipinas sa pala-abuton nga cadacu-an cag mayong pag puyó sini nga capupud-an, cag cutub caron naga salig sa isa ca pag-bulig nga gamhanan cag ma-abiabihon sang mga pumuluyó sining nasambit nga capupud-an.

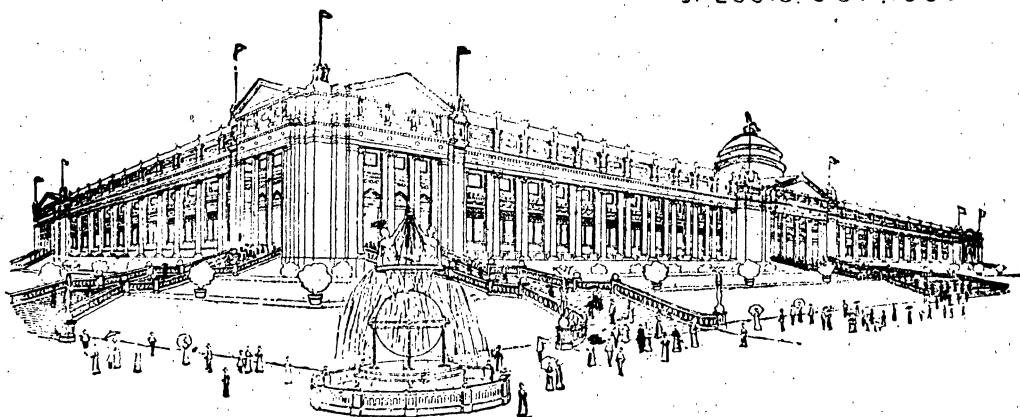
Ang Junta naga salig man nga ang tanan nga mga Gobierno sa mga provincia cag tanan nga cabanua-anan ualay maligsic, maga ámot sa dacung caluyag sing mga pinulus (productos) sa pag paquitá sa calibutan sang ua-ay tupong nga tinubong mangad (riqueza natural) ang pagcanalon sang dutá, cag mga condiciones excepcionales sini nga mga capolo-an; ualá pag dulá bisan isa ca momento sa pag sugud sang dacú mga tarea sa pag coleccionar sang sarisari nga cadapatan sa iya na hanungdan nga territorios.

Ang Junta naga hulat mag baton sa tanan nga correos subong man sa tanan nga mga transportes con vapores nga guarda-costas," cadapatan (objetos) con pahibaloanon (información); ini sila paga andamán sa pag himus, cag paga hatagan sing isa ca recibo. Ang amo nga Junta naga aguiat sing matinahoron sa tanan nga mga oficiales sang Ejército cag sa iban pa nga funcionario sa mga departamento sang Gobierno, tubtub sa labing mapainubuson, agud ang iya esfuerzos isipon-sa iya sang Junta; paticangon ang labing ma-ayo nga paquitáquitá nga maga paguá (representar sang nag ligad na cag sang palaabuton; subong man ang cahimtangan sa caron sang progreso económico cag social sang banua nga Filipinas, tanan sarang macag himó nga manog paquitáquitá (expositores), upud

sang cadamu-an sang mga manogbulig nga maluyag, may himpit nga catadlungan sa consideración sang "jurado internacional de recompensas."

Maga buhat sing panauag nga lain sa pag paquitáquitá sang mga cadapatan cag mga pahibaloanon nga lain (informaciones especiales) nga ang panalagsa lang nga departamentos oficiales ang sarang macagproporcionar. Ang Junta, subong man, sing matinahoron, naga aguiat sa tanan nga institución, corporación ó asociación; sa tanan nga establecimiento nga manogbuhat sa camut, con manog patubas, comerciante, manogbuhat nga dili sa camut (artesano) hacendero, cag mamomogon (obrero) cag ang tanan nga mga tauo nga may oficio (profesión) nga mag bulig nga, ang ipaquitáquitá sang Filipinas, mañginmatu-od nga dacung cañila-an (incentivo)

UNITED STATES
GOVERNMENT BUILDING
LOUISIANA PURCHASE EXPOSITION
ST. LOUIS, U. S. A., 1904

sang bug-os nga exposición sa calibutan, agud sa ca-ayohan sang tanan.

Guina pacama-ayo (grato) namon mag baton sing halad nga hun-gud sa hunáhuná sang mga caballeros cag señoras sa tanan nga hilit sang capupud-an, nga bu-ot mag himó sing comités sa pag pañgani resolución) sang mga cadapatan sa hilit nga ila nahanungdan, cag sa ila nahanungdan nga mga oficio (profesiones). Ang Junta maga tuang (cooperar) sa dacung caluyag mag tuguian sang amó nga mga comités sa mga nasambit nga buluhaton, cag magabulig so ila mga pangabudlay (esfuerzos).

Tamá cadacú ang amon interés sa pagpahamtang, pananglitan, mga comités de señoras nga maga tipon sang tanan nga nahanungud sa mga binuhat sang mga babaye; pinani-iran, industria, caridad,

calalañgan (arte) quina-alam (ciencia), etc. Ang amo ñga ñga comites sarang mahimó sa tanan ñga catingbanan, cag paga hurayon ang isa cag isa sa ila sa bahin ñga naga casinantó.

Labut pa guina tiñgohá namón mag túga sing isa ca comité de artistas caupud sang iya ñga sub-comités sa tanan ñga ñga capoloan, ñga maga pañguhá, dili lang sang tanan ñga buhat sa calalañgan (obras de arte) condí sang ñga fotografías ñga macaghatag sing toto-ó ñga lalang sang ñga capoli-an sa Filipinas cag sang iya banua sa tanan ñga ñga bayhon nía sini cutub sa tanan ñga hilit sa panulucán.

Subong man guina tiñguhá namon mag organizar con pag sauay sing isa ca comité ñga maga tiñgub sing ñga tolon-an (libros) cag ñga publicaciones, con sinulat sa Filipinas sa tanan ñga nag casarisari ñga ñga pulong, ñga binuhat diri subong man ang binuhat sa extranjero con iban ñga nación, agud maca tucud sing isa casangcap ñga Biblioteca Filipina.

Tiñguha-on untá namon pag isip sang malahalon ñga pag bulig sang ñga tauo ñga sampáton sa país, ñga tauo ñga may oficio (profesión), ñga funcionarios sang Gobierno, oficiales, estadistas, maestros, sacerdotes, artistas, ñga tauo ñga mangin alamon, economistas cag ñga tauo ñga may cahangpanan sa comercio, sa agricultura, minas, etc., ñga handá sapag bulig sa amon sa pag ahag cag pag patpat sang caalapnan sang capolo-an ñga Filipinas. Guina tiñgohá namon ini ñga pag bulig nila ñga ñga pala-abuton ñga miembros sang isa ca organización ñga sarang cunina manñgin oficial, hingalanan ayhan "Academia Filipina de ciencias, artes, comercio é industria" con "Sociedad Filipina de geografía, ciencias, exactas, sociales" con "Museo Nacional Filipina de comercio, industria, historia natural etnografía, artes y ciencias," cag may isa ca publicación ñga tiunay ñga sa sulud sang duha ca nahauna ñga tuig tubtub sa pag cerrá (clausura) sang Exposición sa San Luis, sarang masostener sang Junta sang Exposición sa Filipinas.

Ini ñga comunicación sa Junta dapat ñga hiaton subong sing isa ca solicitud, agud ñga manñgin miembro, cag dapat paupdan sing notas personales cag ñga pasat-um dapit sang pag bulig ñga guina hunáhuná nía ñga tumanon sa iya pala-abuton ñga alamuton.

LACTUD ÑGA SAYSAY

Sang Exposición sa San Luis hnga paga pabansagon sa 1904 sa Estados Unidos, América.

Ang Exposición sa San Luis sa 1904 maga padumdum sang centenario, con icagatus ñga tuig ñga nabacál ang dacú ñga territorio sa Luisiana sang Estados Unidos sa Francia.

Ang territorio sa Luisiana binaliguiá sing napulo cag lima ca millón ca pisos, cag malapit sa isa camillon ca millas cuadradas ang iya calaparon, labi sa piló sang calaparon sang Estados Unidos sadto ñga tiempo.

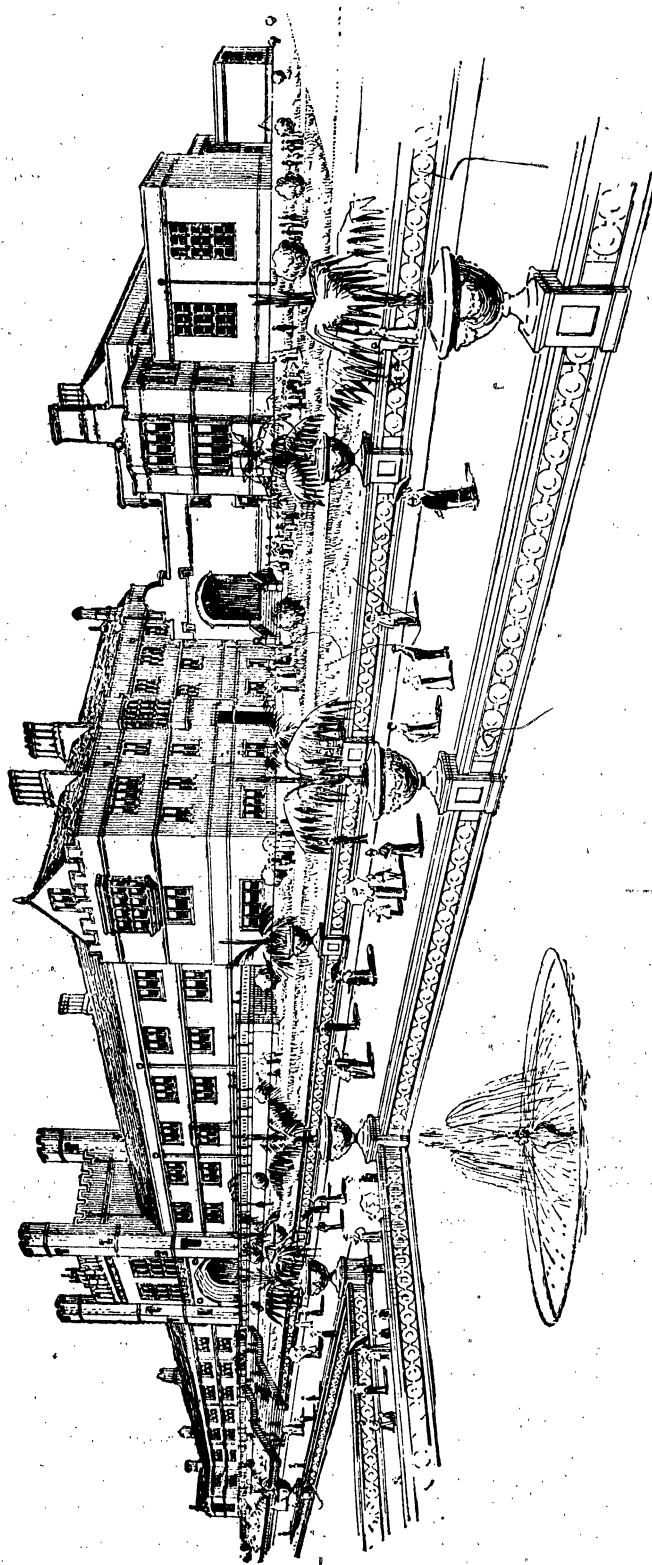
Ang Exposición sa pag bacal sang Luisiana labi sing duha ca veces cadacú sang una ñga exposición, cag maga paquitá sang quinabuhí cag cadalasan (actividad) sang tanan ñga mnga nación.

Ang calaparon tanan sang dutá ñga paga butaňgan sang Exposición sini ñga fecha, isa calibo isa cagatus cag cap-atan cag duha ca acres nacasagup sang catuňgá ñga na-ayon sa oeste sang Forest Park cag territorios ñga caiňgud, cag guina patugsiling ñga amo ñga localidad ang labing naga ca-aňgay sa tanan ñga bagay, tungud sa cahapus ñga palapitan guican sa cadamu-an ñga alaguian.

Ang pag halad sa Dios sa mnga caduta-an, cag mnga puluy-an sang Exposición Universal amo ang 30 de Abril de 1903, fecha ñga sulud sa isa cagatus catuig binaliguiá ang Luisiana. Ang Exposición paga bucsan isa ca tuig después. Ang dacuňg bug-os ñga interés sa tuňgud sini ñga exposición mahaquitá sa masonod ñga mnga presupuestos.

Ang presupuesto sang Gobierno sa Estados Unidos lima ca millón sa pisos sa gastos generales; apat cagatus cag calim-an calibo ca pisos sa mnga puluy-an; ualó cagatus ca libo ca pisos sa mnga pag pahamtang; cap-atan ca libo ca pisos sa pag pa hamtang sang mnga indios; ualo calibo sa estación de salva-vidas; duha cagatus cag calim-an calibo ca dollar sa mnga pag pahamtang sang Filipinas ñga paga bayaran sang Tesoro Insular.

ADMINISTRATION BUILDING
LOUISIANA PURCHASE EXPOSITION
ST. LOUIS, U.S.A., 1904

Ang Ciudad sa San Luis nag tan-ay lima ca millón ca pisos; ang mga pumuluyó sa San Luis nag alamut sing lima ca millón ca pisos cag ang Estado sa Missouri nag tugut isa ca presupuesto nga isaca millón ca pisos.

Duha ca puló cag tatlo ca estados cag territorios nag votar sing mga presupuesto. ang malapit sa Missouri, ang presupuesto sa Illinois nga nag dangat sa pisos 250,000. Ang iban nga mga presupuesto amo ang masonod: Arizona, pisos 30,000; Arkansas, pisos 30,000; Colorado, pisos 50,000; Georgia, 50 mil; Territorio indio (amut nga timauá), 100 mil; Iowa, 125 mil; Kansas, 75 mil; Maryland, 25 mil; Massachusetts, dili pa na votar 25 mil; Minnesota, 50 mil; Mississippi, 50 mil; Nueva York, 100 mil; Ohio, 75 mil; Oklahoma, 20 mil; Pennsylvania, 35 mil; Puerto Rico, 20 mil; Carolina del Sur, 2,500 ca pisos; Dakota del Sur, 33 mil; Texas, amut nga timauá, 250 mil; Washington, amut nga timauá, 10 mil; Wisconsin, 25 mil pisos.

Ang dalageú nga mga puluy-an (edificios) nga palahamtangan tanan mangin napuló cag lima.

Ang calaparon sang dutá nga mabugsocan sang mga puluy-an, duha cagatus ca acres con isa ca millón cag pito cagatus ca livo ca pies cuadrados.

Ang grupo principal sang mgapuluy-an sang Exposición Universal paga himo-on nga dao forma sang abanico cag palabaoon sa ila caibabaoan nayon sa atubangan ang Palacio del arte nga ayon sa S. O.

Ang cata-ason sang catulupungan sang catup nga naga labas sa ding-ding sang mga edificios principales can-uman cag lima calapac (pies). Ang mga panghaligui (columnatas) tamá guid ca galamiton. Tanan nga mga puluy-an nga ditumay (edificios temporales) cahuy cag butangan sing tulumbanan (soportes) nga cahoy man.

Ang tungá may mga jardín cag mga pailigan sing tubig (cascadas). Ang mga edificio sa Artes itungtung sa isa ca patumbanan (plataforma) nga can-uman capies sa ibaobao sang tinupungan nga bug-os (nivel general) sang mga edificio sang grupo principal.

Sa N. O. sang na-asoy nga mga puluy-an may isa ca anfiteatro natural nga mangin-ubus tubtub manangot sa isa ca dacú nga estanque. Sa mga alintagá (gradería), sang anfiteatro manginubus tatlo capailigan sing tubig (cascadas) nga may condecoraciones arquitectonicas con puni nga pinandayan. Sa na-ayon sa atubangan nga na ibabao sang mga cascadas yará isa ca valla curva con labay

nga ticó, cag sa taliedanan nia sini, paga himo-on sing isa ca edificio para recreo cag pabellones cag para sa mga restaurans ang duha ca quilid mag timbang. Esculturas, emblemas sang napuló cag apat ca Estados cag Territorios among malahalón nga puni sang na-asoy nga valla.

Isa ca canal mag libut sa mga edificio sa Textiles y Electricidad.

Ang entrada principal yará sa Gran Avenida sa N. E. sang mga caduta-an.

Ang madason nga mga notas laquip sang mgagrabados macaghatag sing isa ca idea nga himpit sang cadamu-an cag camalahalon sang mga principales edificios.

Ang edificio sa manufacturas nga naga tacús, sing 525x1,000 pies, may isa ca patio cag isa ca torre nga cuadrado nga apat cagatus ca tapac ang cata-ason.

Ang edificio sa Textil naga tacus sing 525x750 pies nga may isa capatio sa tungá; ang iya cabilihanan tatlo cagatus, cag napuló cag siam calibo, tatlo cagatus cag casiaman cag siam ca pisos, naga quinahanglan sing cahuy nga apat ca millón ca pies. Sa subong sini guina patindug.

Ang edificio sa Artes Liberales naga tacús sing 525x750 pies guina banábana ang iya mabilian apat cagatus cag canuman ca libo ca pisos.

Ang mga edificio sa Minas y Metalurgia naga tacús 525x750 pies; bili nga nabantá lima cagatus ca libo ca pisos.

Ang edificio sa Industrias Varias naga tacus 525x1,200 pies cag may patio sa tungá, bili anum cagatus cag apat calibo ca pisos.

Ang edificio sa Máquinas nga caron guina pa buhat, naga tacus 525x1,000 pies; bili nia apatcagatus cag casiaman cag anum calibo, siam cagatus cag casiaman cag pito capisos. *Sa sini nga edificio iga pahamtang ang maquinaria nga mga atagsing fuerza motriz sa mga edificio sang Exposición nga sini may quinahanglan. Ini nga maquinaria may fuerza nga napuló calibo ca caballos cag may napuló ca libo ca caballos nga nadugang. Ang mga calderas iga pahamtang sa malayólayó nayon sa S. sang edificio sa mga máquina.

Ang edificio sa Transportación naga tacus 525x1,300 pies cag maga sacup sing 15 acres nga bulugsucan; ang iya cabilihanan guina banábaná sa pito cagatus calibo ca pisos.

Ang mga Palacios del Arte 450x830 pies; ang iya ca bilihanan isa ca millón ca pisos. Mangin tatlo ca lauvas cag ang lauvas sa tungá iga butang nga bantay sa simog.

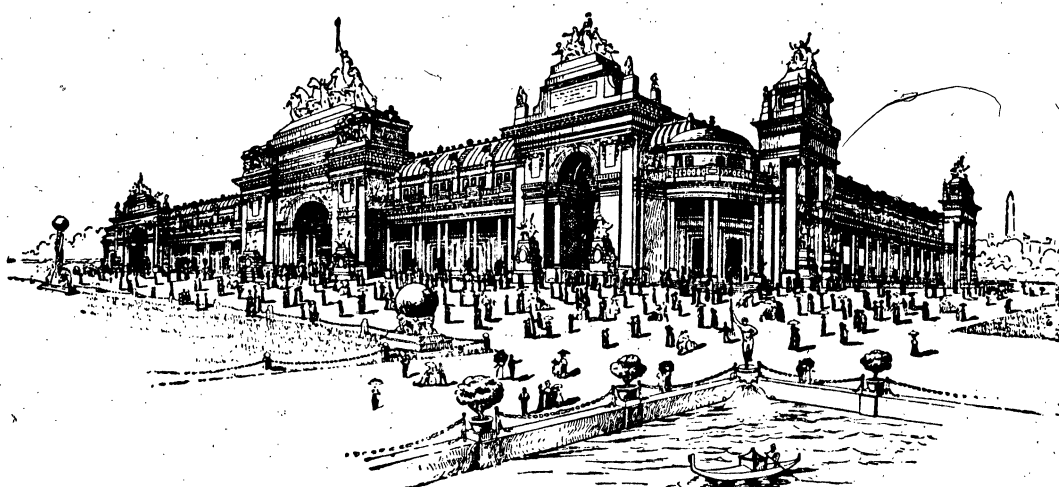
Ang edificio sang Gobierno nag bili sing apat cagatus cag caliman calibo ca pisos naga tindog sa isa ca plataforma nasyon sa E. sang mga palacio sang Arte May 175x800 pies. Ang pabellón sa Piscicultura sang Gobierno aga butang sa malapit sa calauasan sang amó nga edificio.

Ang edificio sa Agricultura nga na-ayon sa catundan sang mga caduta-an maga tacus 500x1,600 pies, maga sacup sing dutá nga duha ca puló ca acres cag maga bili sing ualo cagatus ca pisos.

Ang edificio sa Horticultura may 300x1,000 pies; maga bili sing mga duha cagatus ca livo ca pisos.

Ang edificio sa Educación y Economía Social may 400x600 pies cag maga bili sing tatlo cagatus cag calim-an ca livo ca pisos.

LIBERAL ARTS BUILDING
LOUISIANA PURCHASE EXPOSITION
ST. LOUIS, U.S.A., 1904

Ang edificio Forestal cag sa Piscicultura maga tacus sing 300x-600 pies; ang iya bili tatlo cagatus cag calim-an calibo ca pisos.

Ang mga pabellones sa Seguros sobre la vida maga sacup sing duha capuló cag lima ca acres (nga dutá) cag maga bilí sing isa cagatus calibo ca pisos.

Ang edificio sang Administración nga guina puy-an caron sang oficinas ejecutivas sang Exposición, nag bili sing duha cagatus cag calim-an ca livo ca pisos; binuhat sing mga bató nga gratuito sa Missouri cag bato nga cuarzósa (con cristal nga masaguil-um), sa Bedford, Indiana.

Ini cag ang iban nga mga edificio nga upud sa iya nagastohan sing pito cagatus cag cap-atan ca livo ca pisos. Magá himó sing iban nga

nga edificio nga paga puy-an sang Universidad sa Washington con matapus ang Exposición.

Ang pag tatap sang mga asuntos sang Exposición ihatag sa mga caamut sang casiaman cag tatlo ca directores.

Ang oficiales ejecutivos sang Exposición amó ini:

(Véase y cópiese los nombres en el original.)

Ang mga jefes sang división de instalaciones amó ini: (Véase y cópiese sus nombres.)

Ang mga Arquitectos de la Exposición amó ini: (Véase, etc.)

Ang mga Jefes sang división de obras amó ini: (Véase, etc.)

Ang mga malahalon con catiñgalahan sa pala-abuton nga Exposición amó: ang torneo de aerostáticos nga paga hatagan sing premios nga tag isa cagatus cag calim-an ca libo ca pisos; ang mga sesiones sa congresos internacionales sa amó mga bantug nga mangin-alamon sa tanan nga hilit sang calibutan, maga hatag sing conferencias; ang dacú nga feria de caballos; pag quilala con pag tilao (ensayo) sang mga quinatas (lechería); juegos atléticos, con mga hampang sang paladumug, etc.

Ang San Luis, Ciudad sang Exposición among guina caisahan nga pinili nga para Exposición Universal sang isa ca convención de delegados nga guin ngalanan sang mga Gobernadores sa mga Estados cag Territorios nga nasacup sa Luisiana. Ang San Luis amó ang icapat nga Ciudad sang Estados Unidos.

Ang San Luis, yará nahamtang sa ubay nga na-ayon sa Oeste sang subá nga Mississippi, malapit sa Missouri. Yará sa catung-an sang Nueva York cag San Francisco, sa Golfo de Méjico cag Grandes Lagos. May calaparon ang iya dutá can-uman cag duha ca millas nga higad. May ualo calibo ca fábricas, cag amó ang icap-at nga ciudad manufacturera sa calibutan.

Ang mabaliguiá tuigtuig sa San Luis sa duha capuló cag tatlo ca clase nga balaguiá (mercancías) naga dangat sa apat cagatus catlo-an cag lima ca millón, cag lima cagatus ca libo ca dollars. Ang bili sang pinatubas tuigtuig sa iya mga fábricas tatlo cagatus cag calim-an ca millón ca dollars. Ang mga operaciones sa iya mga Banco sang tuig isa calibo siam cagatus cag isa, duha calibo, duha cagatus cag capito-an ca libo ca millón, anum cagatus caualo-an ca libo, duha cagatus cag napuló cag anum ca dollar. May tamá sia calauig nga muelle, estación, sang ferrocarril cag sistema sang rails movibles sa sini nga calibutan, subong man dalagcú nga manufacturías de droguerías, alfererías (alfarerías), fábricas de electricidad,

ferretería, carpintería, tabaco, trabajos de cacharrería, tejidos, zapatería, tapicería, tubería cag trabajos de estampado. Amó ang dacú ñga mercado sa calibutan sa ñga trabajos de moda para señoras, talabartería, caballos, mulas, depósitos de maderas, cag yará sa caibabaonan sang tanan sa ñga binuhatan ñga ñga gorras, guantes, sillas reclinatorias, ñga lungun cag ñga cabán. Amó ang icaduha ñga labing dacú ñga mercado sa Estados Unidos sa pag pamuhatsing zapatos, ang icatlo sa ñga tejidos cag ebanistería, ang icatlo ñga ciudad sa Estados Unidos ñga tamá cadamú sa correspondencia de segunda clase, ang tamá cadacú sing guina pasacay (exportación) ñga ñga buña (frutos) sa Estados Unidos, cag ang dacú ñga centro proveedor de implementos agrícolas.

Ang distancia ñga guina recorrer sang iya ñga trenes sa duha capuló cag apat ca oras, naga sacup sing isa ca población sa calim-an ca millón ca pumuluyó (habitantes) (ñgani ang ciudad sa Nueva York naga sacup lang sing catlo-an cag apat ca millón); amó ang dulunan sang duha capuló cag apat ca estaciones ferroviarias, cag sa ualay duhaduha paga du-auon sa ñga adiao sang Exposición sang tanan ñga ñga mamacal sa tanan ñga ñga casas ñga labing dalageú sa calibutan.

LACTUD NGA SAYSAY

Sang Exposición sa Filipinas didto sa "Luisiana Purchase Exposition" nga paga pabansagón sa San Luis Mo., EE. UU. A. sa 1904.

Siling sang nasaysay sa lain nga pinanid sini nga balasahon, ang mga paquitáquitá (exhibiciones) sang Islas Filipinas paga pahamtangon sa cadamu-an sang mga dalagecú cag matahum nga mga edificios sang Exposición sa cadamu-an nga mga departamentos sa isa nga dacú nga cadamo-on nga grupos cag mga departamentos sa isa nga dacú nga cadamo-on nga grupos cag mga guinatus nga clases.

Subong man, ualay labut pa sini nga tanan, isa canaua-an (espacio) nga cap-atan ca areas ang calaparon dirá iga paquitá ang mga patubas sang nga manggad (riqueza natural) cag ang tanan nga sarang macad panuguid sang condiciones economicas, ó caquinotan cag ang pangabuhí nga tingub (vida social) sang Islas Filipinas.

Ang mga planos nga quinahanglanon para sa mga edificio, iga tuguiang sang Junta sa mga manugbuhat nga sampaton diri sa Islas Filipinas.

Con guina pacama-ayo sang Gobernador Taft ini nga mga planos guina bantá nga paga sundon sang mga Directores sang Exposición sa San Luis, cay sila, sa ualá pa madugay nga mga adlao, nag pangabay sa amó nga Gobernador sang iya malahalón nga pag bulig, agud nga ang exposición filipina manginlabing dalayauon sa *Louisiana Purchase Exposition*.

Ang Exposición sang Filipinas, maga bu-ot sing isa ca edificio nga naga ca-igó sa agricultura nía nga tanan, sa amó nga edificio iga pahamtang sing ma-ayo nga maquit-an man ang dalagecú nga mga muestras sa bugas, calamay cag tabaco; isa man ca edificio iga tigana sa sarísari nga mga productos forestales, subong man sa mga abacá cag piña, mga panit sang cahoy nga lanoton cag iban nga mga talamnonon (plantas textiles).

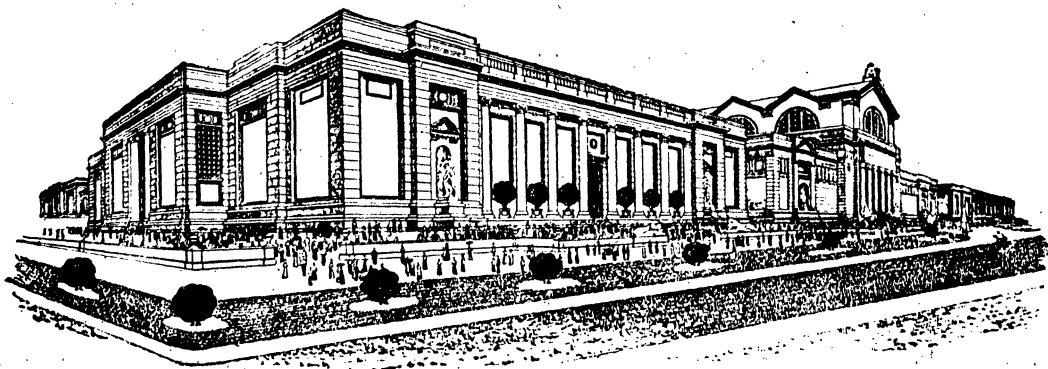
May isa caicatlo nga edificio nga igatigana sa mga ipaquitáquitá nga guinangalanan industriales y etnográficas, sa sulud may isa ca sangcap nga paquitáquitá sang mga objetos etnográficos por tribus

cag sa idalum sang “veranda” maga pahayag sang tanan nga mga patubas nga guina padala sa Islas Filipinas (productos importados á Filipinas), sa mga ventanas mostradores, cag matalunsay nga pag painpain sang ila mga clases, cag butangan sing letra sang bili (precio de fábrica) cag iban pa nga mga informaciones nga nahanungud sa amó nga mga cadapatan, subong man ang labing ma-ayo nga pagpamat-in, etc.

May isa man ca pabellón sa mga quinhá ó pinulos sa mga minas isa capabellón sa mga binuhat sang mga babaye, isa capabellón nga igatalaná sa observatorio cag mga mapas; isa capabellón sa biblioteca filipina cag saguá nga balasahan (sala de lectura).

Isa man ca grupo de edificios nga himo-an sing isa caplaza nga caugali sa filipinas, nga pagapaquita-an sang tanan nga puluy-anan,

ART PALACE
LOUISIANA PURCHASE EXPOSITION
ST. LOUIS, U.S.A., 1904

isa sa ila ca simbahan cag isa ca misquita, nga maga pahayag sang casarisar nga estilo sa pinamandayan.

Ang simbahan butangán sing isa capaquitáquitá sang mga modelos fotográficos cag planos sang iban nga mga simbahan, cag tanan nga nahanungud sa religión católica; cag ang mezquita maga paquilala sang religión mahometana cag sa tanan nga iya nga casaysayan.

Sa iban nga mga edificios maquita-an ang cadamo-an nga industrias Filipinas nga caron guina paticang; may isa ca manufacturero nga maga habul sing lanut nga guina tauag nga sinamay, ang isa mag buhat sang tinampipí isa ang maaga habul sing pisi; ang iban mag lala sing mga caló, mga banig cag iban pa nga alamligan nga mga buluhaton (labores delicadas); cag ang iban mag dululup sa pag panghimó sing magapisi con lubid, mga lána nga mahamut

(aceites esenciales) mga tabacó cag mga cigarrillo, mga dinihon nga dutá (cerámica) nga dinihunan sa cahuy (talla en madera), mga binuhat sa mga platerias, etc.

Ang plaza paga himuslan sa tanan nga adlao nga subong tiendahan (mercado público); sa amó nga plaza ang mga tribus indígenas maga pamalaclon cag maga pamaliguiá.

Sa unhan, sa isa camata-as nga talonan nga duná (bosque natural) iga paquitá ang mga sarisari nga tribus sa ila mga quinaugali-an nga aldeas, cag ang ila pangabuhi sa adlaoadlao, upud ang ila mga casangcapan, galamiton sa balay cag sa digamuhan, hinganiban, mga pat-in con insignia nga ila guina pamuni (trofeos), etc.

Cag ang iban mga tribus iga paquitá lamang sa mga pininta con binuhat (reproducciones) sang mga artistas nga bansag.

Sa laudlaud (lago) iga pahamtang ang pesquería, con dalacpan sang isdá, laquip ang pag panalum sang tipay, upud ang iya tanan nga mga galamiton sa sini nga pañgitá; subong man iga paquitá-quitá ang mga calalañgan sa pag panghacut sa dagat cag sa subá; tanan nga clase sang mga sacayan, mga balsa cag mga taytay nga buhat sa sini nga país matan-auan man ang mga tinanum nga cauyan, mga lubi, mga helechos, árboles, cag ang mga aldeas mga mamumunit (pescadores) cag sang mga tribus indígenas nga ang ila pamalay yará sa bibí-an sang mga laudlaud (lagos) cag mga subá.

Sa tabuc nayon sang laudlaud (lago) may cahumayan, subong man tinanum nga mga vegetales nga may capuslanan sa Filipinas, subong sang abacá sang piña, cag sang tabacó, padugui-on sa tanan nía nga caugali-an ang agricultura cag pag pañgabuhi sini nga país.

Ang lanot cag ang lugas sang piña paga quiguihon sa ualay untat sang mga tomandoc sa atubangan sang mga tumalan-ao, nga hilao pa, cay maga pacuhá sa guihapon sa Filipinas.

Igapaquitá man sa isa ca sulgan ang sinadto pa nga pag hugas sang mga nagas (arenas nuríferas). Paga buhaton man ang tanan nga esfuerso agud magpaquitá sang catingalahan nga pag tunao cag pag salsal sang sauay sang mga atá (igorrotes).

Sa isa capihac sang Exposición sang Filipinas iga paquitáquitá ang mga calalangan sa mga pagpanghacot, subong man ang mga pagpamutus cag mga pañgarga.

Isa sang mga malahalon nga talan-auon sang Exposición filipina amó ang mga procesiones nga sa adlao naga libud sa mga dutá sang Exposición, nga maga paquitá sang mga tipos costumbres, cag ceremonia maga paquitá man sang agricultura filipina, sang pag pana-

cup sang isdá (pesquerías) cag sang pag pañgayam, minería; cag sang cadamu-an ñga ñga pag pangitá subong man ang pag cabuhi sa balay cag sa luas, sa ñga talonan cag ñga uayang.

Isa ca teatro filipino maga paguá sing opera cag drama, canta cag saut ñga quinaugali, cag maga salú sa música sang país.

Isa ca orquesta filipina iga dulut lamang sa pag paquitá sang duná ñga quina-alam (aptitud natural) sang filipino sa música.

Labút pa may ñga guina tugut sa paga paquilala sing lahi sang labi sang pag cabuhí cag pinatubas sang Filipinas.

Ang ñga paquitáquitá sang ñga hinimo-an sang ñga babaye mangin dacú, sa ualay duhaduha, ñga catingalahan, cag ang amó paga tigan-an sing dacú ñga pabellón.

Isa ca pabellón iga pahulam sa exposición militar ñga nahanungud sa guerra filipina upud ang ñga planos, mapas fotograficas, equipos trofeos, modelos, etc., ñga sa ualay duhaduha maga pa tingala sa tanan.

Isa ca icatlo ñga pabellón paga butanngan sing isa casangcap biblioteca filipina ñga may tanan ñga ñga libros, folletos, mapas, etc., ñga guin publicar diri cag didto sa iban ñga ñga nación. Upud sini may isa casalón sa lectura cag sa conferencia, cag dirá iga paquitá man ang ñga publicaciones diarias, periódicos, etc., sa Filipinas.

Isa cadacú ñga cadamo-on sa ñga mapas cag cartas económicas, cuadros estadísticos, fotografías, catálogos descriptivos, etc., macadugana ñga exposición filipina, manginmatu-od ñga may capuslanan, tanto sa capitalista como sa comerciante, manufacturero, hacendero, ingeniero, científico, soldado ó político.

CAHIBALOANAN

Nga mga malahalon nga dapat tanda-an sa mga pag paquitáquitá.

Advertencia.—Con ualá sing autorización sang Junta sang Exposición, bisan sin-o ualay derecho sa pag culhá bisan anó, nga ipadala sa gran certamen universal.

Exención de derechos en las Islas.—Siling sang ley No. 514 sang Comisión Civil nga naga patúga sang Junta Exposición, ang mga expositores dili pagpabayron sang derechos sa aduana, cag bisan anó nga contribución tungud sa mga cadapátan ó galamitón nga inogpadalá sa Exposición Universal sa San Luis.

Franqueo libre.—Tanán nga sulát nga guina padalá sa Junta sang Exposición sa Manilâ nga nahanungud sa asuntos sang Exposición universal, ualay quinahanglan ang franqueo diri sini nga Capupud-an; ibutang lang sa sobre ini nga mga pulong: asuntos de exposición ó “exposition business.”

Mga paquetes tubtub sa apat ca libra ang bug-at-dilí dápat butangan sing franqueo.

Transporte gratis de objetos á Manila.—Tanán nga mga cadapátan ó galamiton nga inogpadalá sa exposición, nga iga presentar sa bordo sa mga transportes sang gobierno cag vapores guarda-costas nga guina padalá sa Junta sang Exposición sa Manilá, paga batónon cag iga-dulong nga ualá sing anó nga cagastóhan.

El transporte de objetos de Manila á San Luis, y el retorno de los mismos serán gratuitos.—Tanán nga mga cadapátan nga na-baton sa mga almacén sang Junta sang Exposición sa Manilâ, pagá pamutson cag ipadul-ong sa San Luis, sa cagastohan sang Junta.

Ang mga cadapátan nga malahalon nga ualâ maregalo sa Junta, nga ipadalá sa Museos comerciales ó institutos científicos, agud malangcoy ang propaganda nga favor sa Islas filipinas, iga ulí sa ila tag-iya, cag ualay cabalayran, sa matápus ang Exposición sa San Luis.

Todos los objetos estarán libres de derechos.—Tanán nga mga cadapátan luas sa cabalayran sang derechos sa Exposición; apang

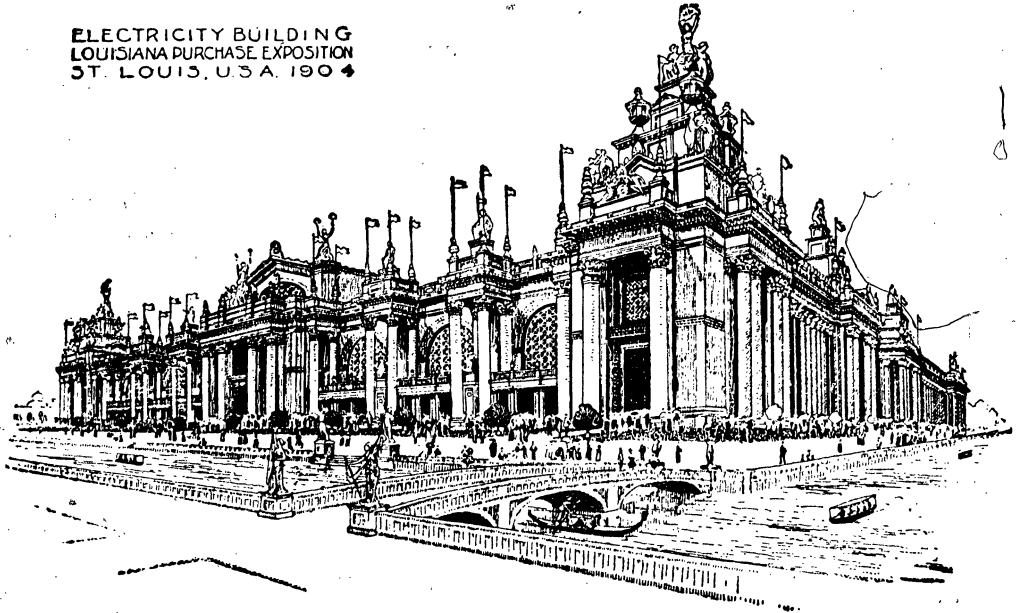
con ibilin didto sa Estados Unidos sa tapus na ang amó nga Exposición maga báyard sang mga maga cargó nga derechos sa aduana.

Ang Junta maga bayad sang derechos sa Aduana nga nahanuñgud lamang sa mga cadapátan nga sa iya na regalo agud ipropaganda.

Presentación gratuita y adecuada de las exhibiciones al jurado de recompensas.—Ang Junta sang Exposición may dacúng pag amlig agúd nga ang mga paquitáquitá nga aňgay mag sulúd sa pag pa-indisindis sa iban sa pag báton sing recompensa igapadala sa ma-ayo nga bagay sa jurado nga ualâ sing anó nga cagastóhan ang mga expositores.

Ang Junta bu-ot maga báton sa labing madalí sing aviso sang

ELECTRICITY BUILDING
LOUISIANA PURCHASE EXPOSITION
ST. LOUIS, U.S.A. 1904

mga maluyag may padalá, cag isiling nila sing ma-athag ang clase cag con anó nga paquitáquitá ang bu-ot nila himó-on; ang “local” nga quinahanglan cag fecha nga malapitlapit sa ila pag padalá sa Junta.

Concesiones.—Ang mga personas ó corporaciones nga bu-ót mag ambit sing dutâ sa Exposición sang Filipinas didto sa San Luis nga bulugsúcan sing teatro, restaurants, cafés, venta de joyas, fotografías, albums, sombreros, cintas, confites cag chocolate, tabacó cag cigarrillo, etc., mag siling sa Junta sa labing madalí.

Para la venta de las exhibiciones especiales de valor.—Ang mga expositores nga buot mag baliguiâ sang iya mga cadapatan nga

dalagcú, cag sa guilayón nga con mabáyran ná sang tagiya ó sang manogbácal ang derechos sa Aduana.

Exposición preliminar en Manila.—Pagá pabansagón sa Manilâ sa otoño sa 1903 ang exposición preliminar. Ang mga cadapátan, con may permiso sang Junta, sarang mausisâ sa tanán nga hápon, después sang bulan sa Enero sa 1903. Yadtong mga cadapátan nga iga padalá sa exposición sa San Luis, amó lang ang pasudlon sa Exposición preliminar.

Ualáy sapayán, pagá-pabut-an sa Junta sang Exposición ang iya iga-paquitáquitá tanto diri sa Manilâ como didto sa San Luis.

Se haran tres exposiciones separadas.—Quinahanglan ang duha capaquitáquitá nga pitapita didto sa Exposición Universal sa San Luis: isa ang ipa pahamtang didto sa mga dutá sang Exposición filipina nga ang ila calaparón cap-atan ca áreas, cag ang isa ca paquitáquitá didto sa sarisari nga mga edificios sang exposición agud mapa-anguid sa iban nga mga paquitáquitá nga tagá-iban nga mga países. Ang icatlo pahamtangón sing tiunay sa Manilâ didto sa Museo de comercio, industria, etnografía, etc. Ang mga cadapátan nga iga-paquitáquitá paga-batonon adlaoadlao, uláy lábut con mga adlao nga fiesta, cútub sa á las nueve ang ága tubtub sa á las cuatro ang hápon.

Paga-andaman sing himpit ang tanán, iga-aman ó tipigan, cag igabutang sa exposición preliminar, con ualâ sing anó pa nga cabilingan.

Colecciones prestadas.—Ang mga colecciones nga pinanghulamán nga iga-paquitáquitá paga-andamán guid sang Junta, cag ini sia amó ang maga-preparar, maga-paquitáquitá, cag maga pang-ulí sa ila mga tag-iya nga uala sing anó nga cabalayran.

Preparación, rotulación, é instalación de objetos libres de gastos.—Tanan nga mga cadapátan nga iga padalá sa Junta sang Exposición sa Manilâ iga-preparar, cag paga-pamat-inán cag iga-pahamtang sa ualá sing anó nga cagostonan ang expositor.

Selección de objetos.—Sa pag pamili sang mga cadapátan paga-amligan guid nga mañgin dacú ca-ayo ang ila capuslanan. Ang mga mag duluao sa Exposición filipina buot mag hibalo sang catigayónan sa pag tagtag nga may capuslanan, ang capital, cag mag pahamtang sing empresas nga may pulús diri sini nga capupud-an. Ang tanán nga mangad dapat nga ipahayag sa calibutan, subong abi sang pala-abúton nga ca ayohan. Ang catoyô-an sang Exposición

filipina dili lang cay pag pucao sang interés cag simpatia sa Islas Filipinas, cag pag hátag sing pag salig sa ihibaló cag nasarañgán sang ñga filipinos condí man sa pag pañgítá sing ñga mercados ñga ma-ayo cag tiunay para sa ila duná ñga ñga recursos ñga naga paquitá sang canalonan (fertilidad) sang ila dutá cag ca-ayohan sang clima cag sang dacú ñga riqueza forestal, agrícola minera, cag iban pa ñga ñga patubas. Agud ñga madapit sa isa cabagay ñga tiunay ang atención sang ñga-extranjero cag ang capital dapat ñga cahimtañgan carón, cag ñga duhaduha-an ñga ca-ayohanan (probabilidades de mejoramiento) sa pala-abuton. Ini man ñga ñga cabandanan among maga ubáy sa jurado de recompensas sa pag tan-ao, con maayo balá, ang calidad, calandasan (ventajas) cag condiciones sang aton ñga paquitáquitá. Sa pa-alabutón ñga ñga adlao ang tanan ñga calibutan macag siling sang pag camalahalon sang paquitáquitá sa Filipinas tungud sang cadmô cag clase sang premios ó recompensas ñga icag tugut sang jurado internacional, sa ini ñga capupud-an.

Busá guina ampó namon sa ñga expositores ñga ila tandâ-àn ang ñga masonod ñga cadtáñgan sa pag pilí sing ñga cadapátan ñga igapadalá sa Exposición agud ñga mahanabú ñga may capuslanan tanto sa ila como sa Islas Filipinas.

Labi naguid, pañgita-on ñga mag labao sa calidad, labao sa cabili-
nan, ó labao sing caugalingnan ñga salaysayon (propiedades específicas). Ang ñga paquitáquitá dapat man mag pahayag sing calabaouan sa catoyo-an, cahalangpan, capuslanan. Ang iban ñga ñga cabtañgan ñga labi ca malahalon amó ini: calabaouan sa cadamu-on ó cantidad, subong man ang casalayran ñga himpit ñga ipaquitá sa binuhatan.

Paga cabigon man ñga bilang meritos especiales ang labing mahapus ñga sistema guina dapat sa pag patubas. Paga cabigon man ñga condición superior ang cabaratohon ñga dili aňgayan con ipa angguid sa iban. Paga palabihon ang tanan ñga cabag-ohan, sa ñga tinugahan ñga bag-ó, ñga sinapó, ñga inusisa-an ó pinamatia-
gan ñga may capuslanan sa ñga tauo.

Paga dayauon sing labi cataas ang pag casangcapon sang ñga paquitáquitá cag ang naga ca-aňgay ñga pag pahayag sang ñga cadapatan subong man ang casalayran ñga sangcap, ñga himpit ñga casaysayan ñga ualay culang. Mga talacdang (progresos) sa pag paňguma, sa ñga pamuhat sa camot, cag sa ñga patubsanon sa bisan

anó; subongman, ang sa m̃ga galamiton, m̃ga dalapaton ñga guina gamit, maca dugang sing dacú ñga dayaouon sang jurado de recompensas.

Ang iban ñga m̃ga condiciones favorables sa pag baton sing m̃ga ma-yo ñga recompensas amó ini: con naoyonan ñga tanan sang público ang marcas de fábrica, cag ang m̃ga recompensas con premio, ñga binaton sa iban ñga m̃ga Exposiciones Universales.

Subong man ang calabaouan sa m̃ga pagpanghigut cag sa pag pamat-in (rotular), amó, sa masonson, ang cabangdanan, agud mag baton sing m̃ga dalagecú ñga m̃ga premios. Sa m̃ga dí tumalagsa ñga veces ang casalayran sang capital ñga na tagtag, ang trabajo ñga nahimó cag ang maquinaria ñga nadapat naga paquilala sing dacú. Sa m̃ga sociedades, expediciones, cag exploraciones científicas, organizaciones filantropicas, ang catuyu-an nila cag ang cahanabo-an na, naga pa-abong sing dacú sa calidad sang recompensas.

Instrucciones generales.—Bañgud ñga ang Exposición Universal sa San Luis guin huray sa napuló cag lima ca departamentos, isa cagatus cag napuló cag apat ca grupos, cag ualó ca gatus cag pito ca clase, dilí sarang masaysay sing mahapus cag maathag caayo ang m̃ga cahibalonan ñga bug-os ñga guina tuyó ñga masayoran. May madamú, matu-od, cag sarisari ñga m̃ga clases sang paquitáquitá sa cada isa sang napuló cag lima ca departamento, cag amó ini ang masonod, ñga guina ñgalanan: educación, arte, artes liberales, manufacturas, maquinaria, electricidad, transportes, agricultura, forestería, minería cag metalurgia, pesca cag caza, antropología económica social cag cultura física.

Ualay labut sini, may m̃ga madamú ñga m̃ga butáng ñga naga caangguid, cag may iban man ñga yará sa cadamu-an ñga departamentos ñga guina pili-an lang sing tumalagsa ñga dapat balahinon.

Maayo cay ang pag tuhay napahamtang sa sulat cag, sa guihapon, guina laquip ang m̃ga casaysayan sang guina tinguhâ sa isa camayo ñga paquitáquitá. Bisan cami nag tigána sing m̃ga cahilbalooan ñga naga caigó sa tanán ñga clases, agud mag panigaylo sa tanan ñga m̃ga buluhaton sa oficina; ang bug-os ñga público ualá náy quinahanglan condi m̃ga pila nalang cabahin ñga nasaysayan. Ang quinahanglan guid ñga datos ñga guina maayo ñga nahanungud sa m̃ga paquitáquitá amó ini ang masonod: ñgalan sang manog paquitáquitá ó ñgalan sang iya establecimiento; banua ñga iya guina puy-an, ó lugar ñga guin halinan ó guin patubsan (isulat sing

himpit), provincia, isla, ñgalan sang cadapátan (vulgar, comercial y científico), especies, variedad, raza, cruzamiento, clase, rango ó grado, calidad; indole y clase grupo, departamento; número y cantidad de exhibiciones; cualidades, propiedades específicas, importancia y característicos; completa descripción, ilustración, explicación, especificación; fotografías, etc., sang m̃ga paquitáquitá; subong man propósito, uso, significación; dimenciones sang m̃ga cadapatan cag bulutañgan ñga quinahanglan cag tiempo ñga yará na handá ñga inog-pasácay. Sa sini tanan ñga m̃ga datos sarang madugang ining masonod ñga dapat man sa m̃ga paquitáquita:

Ang guinasto sa pag patubás ó cadugayon tubtub mapuslan; bili ó cabilianan (bili sa baliguanan, bili sa guina padalhan) cagastohan sa pag pahacut sa puerto cag sa baligua-an (mercado).

Ang m̃ga hilicuton ñga quinahanglan sa m̃ga paquitáquitá sang pinani-iran (educación) liuan guid catamá sang m̃ga hilicuton sa iban ñga m̃ga departamentos. Guina tiñguhá námón ang huad (copias) sang legislación, reglamentos cag administración planos de estudio, sistemas de exámenes; materiales de enseñanza é instrumentos para instrucciones, libros de texto cag iban pa ñga m̃ga tolon-an sa pinaniiran (libros educativos); galamiton cag iban pa ñga may cadapatan sa pag pano-on; museos ó colecciones (con catálogos) subong man ang m̃ga bibliotecas (con catálogos).

Buot man camí mag huput sing isa ca suguilanon ñga matu-od (historia), sang m̃ga naga casarisari ñga m̃ga na-alaman, pinani-iran cag tinon-an (instituciones); cadamo-on sang m̃ga mag-toto-on cag m̃ga guintoton-an; ga-uí sa causisa-an cag pinamatiagan ñga nahimó ó iban pa ñga m̃ga cahanabo-anan, ó m̃ga buhat ñga nadala sa cahumánan.

Bilang m̃ga paquitáquitá ñga camono-an (principal), buot namon hiñgamohon sa tanán ñga m̃ga establecimiento educativo ang isa ca bilóg ñga paquitáquitá sang catingban, cag duhaduhá sang tanán ñga binuhátan ñga nahuman sang m̃ga alumnos ó guin toton-an, sa m̃ga naga casarisari ñga clases cag sa naga calainlain ñga m̃ga bagay; fotografías ó ilustraciones sang iban ñga m̃ga binuhatan ñga human, modelos, planos diseños cag fotografías sang tanan ñga centro sa pag tolon-an.

Ang m̃ga cahibaloanan ñga nahauna saráng magamit sa m̃ga paquitáquitá ñga nahanungud sa departamento de artes.

Ang m̃ga paquitáquitá ñga nahanungud sa departamento de cul-

tura física, quinahanglan lamang ang mga fotografías, ilustraciones cag mga casaysayan nila sini.

Sa mga paquitáquitá nga nahanuṅgud sa departamento de economía social, quinahanglan ang sangcap nga report cag gráficas ilustraciones; labi naguid mga talaid nga casaysayan, ó monografías, mapas, cartas fotografías, datos nga nahanuṅgud sa constitución, organización estatutos, reglamentos de asociaciones, capital invertido, fondos existentes, ganancias hechas, interés ó dividendo pagado, sueldos pagados, operaciones hechas, etc.

Sa departamento de antropología y etnología ang mga hilicuton maramó; buot cami mag baton sing mga paquitáquitá sang tribus cag razas, isuguilanon ang ila na-anaran cag isaysay sing matul-id; labut pa mga fotografías, mascarillas, datos antropométricos sang mga razas; subong man, mga libros, gramáticas, vocabularios sang mga naga calainlain nga mga polonṅanon (idiomas y dialectos) nga macag hatag sing idea sang estado de cultura cag resultado sang civilización. Subon man buot cami mag baton sing isa capaquitáquitá nga sangcap sang pinamandayan, galamiton sa balay, mga hinganiban, mga galamiton sa pag paṅgayam cag pag panacóp sang isdá; mga minas cag mga casang-capan nga guina gamit sa pag obra sa dutá, cag mga galamiton, mga puni, mga tolongon; mga cadapátan sa religión (objetos religiosos) nga macag hatag sing idea nahanuṅgud sa mga "rito" cag mga "ceremonias"; mga larauan con sulundan sa mga calalaṅgan sa pag panghacut, mga casaysayan sang mga pa tub-as nga calan-on, mga sàpat nga hinuptan; mga calalaṅgan sa pamaylo, mga bulóng, etc.

Ang mga departamentos de artes liberales, manufactura maquinaria cag transporte naga paquitá sing caanguiran sa mga hilicuton sang mga paquitáquitá nga nahanungdan. Tanán sila dao na-asoy na. Guina tinguhá namon sing labi ang isa casangcap nga casaysayan cag casanagán sang mga guina patubsan, dalá ang tanán nga datos nga nahatuṅgud sa pilac nga na tagtag, maquinaria, cag iban pa nga casangcapan nga guina gamit; mga manog-obra; mga pag paticang sa pag-himô; duag sang mga materias primas nga guin puslan, gauí sang buhat nga pinaticang; patubás nga tanan sa isa ca tuig; cadamô-on sang mapatubás; catálogos, marcas de fábrica, cag mga casanagán.

Ang mga departamentos de agricultura, horticultura, montes, pesqueria y caza, minas cag metalurgía may subong nga caanguiran ang sa ila mga hilicuton.

Sa minas cag minería, buot cami mag hiñgamó sing balasahon ñga natuñgud sa caalam sa pag quilála sang ñga dutá cag ñga mina; subong man ñga mapa sang nahanuñgud man sini, cag iban pa ñga ñga sologuiron bagay sa ñga minas, lugar cag ñga guin tugutan ñga minahan; subong man tanan ñga clase sang ñga minerales cag rocas.

Buot cami macasayud man sang du-ag sang tanán ñga ñga mineral, ang iya cadamô ó calacâ ó caiuat, ñga capuslanan cag cagastohan sa pag himulós. Buot pa guid man cami sang tanán ñga sologuiron natuñgud sa ñga bagay sa pag pañguhâ sang minas, análisis, equipos, aparatos cag herramientas ñga tanan ñga guina gamit sa pag hugas, pag pañguhâ, pag galing con pag bócboc, pag ugá con pag bulád, pag tunao, cag pag simbug; subong man, sa tanan ñga ñga bató ñga sarang mapihac, malagarî, matiguib, etc. Subong man buot cami, dilí lang cay tatlo, anum ó madamó ñga binilog sang ñga minerales, carbon, petroleo, etc., condí man, ñga binilog ó muestras, paupdan sang bili sang ñga galamiton ñga guin dápat.

Sa departamento de pesquería y caza, buot cami mag báton, sing ñga tinipon ñga ñga panit, subong man, madamó ñga ñga pispis, reptiles (paucan, buaya, man-og, etc.), ñga isdâ, ñga ûlud (insectos), ñga sápat ñga mahómoc ca tamá, cag ualá sing tul-an (moluscos); cag con mahimó, tanan ñga clase sang guina gamit sa pag pañgayám cag pag panacúp sang isda; tanán ñga clase sang galamiton, trampas (siud, taon, balatic, etc.), hiñganiban, etc. Subong man buot cami sang fotografías, dibujos, moldes cag casaysayan sang tanan ñga cabulahinan cag cagamitan sang diri na-asoy.

Sa departamento de Forestería, buot cami sang paquitáquitá sang ñga cahoi (madera) (tinapí con pinasagui, etc.), ñga inogcurti panit, ñga inog-lugúm, cag isaysay ang iya caugaliñgon ñga caalapnan; subong man ang cadapátan nila sa pag-curti cag pag lógum; labi paman ang ñga panit sang cahoy ñga lanuton cag iban pa ñga ñga plantas textiles, gomas, resinas, guttapercha, cau-chuet ceras, ñga productos ñga nahimó, ñga habon, bálsamos; ñga tanumtanum ñga mahamut sing bajo, ñga pahamút, ñga liso sang cahoy hahimó ñga lauá, cag ñga lana, drogas, cag ñga bulúng, cag iban pa ñga productos sa cahoy ñga diutay sing capuslanan; paupdan sang sangcap ñga ñga datos ñga macagsaysay sang cadamo-on caiuaton, ó cada-mo-on sang sarang macuhá, con anó ang iya cadapatan, cagastohan sa pag patubás ó pag himulós; pag-tigana cag pag pahacot, etc. Subong man buot cami mag quilála

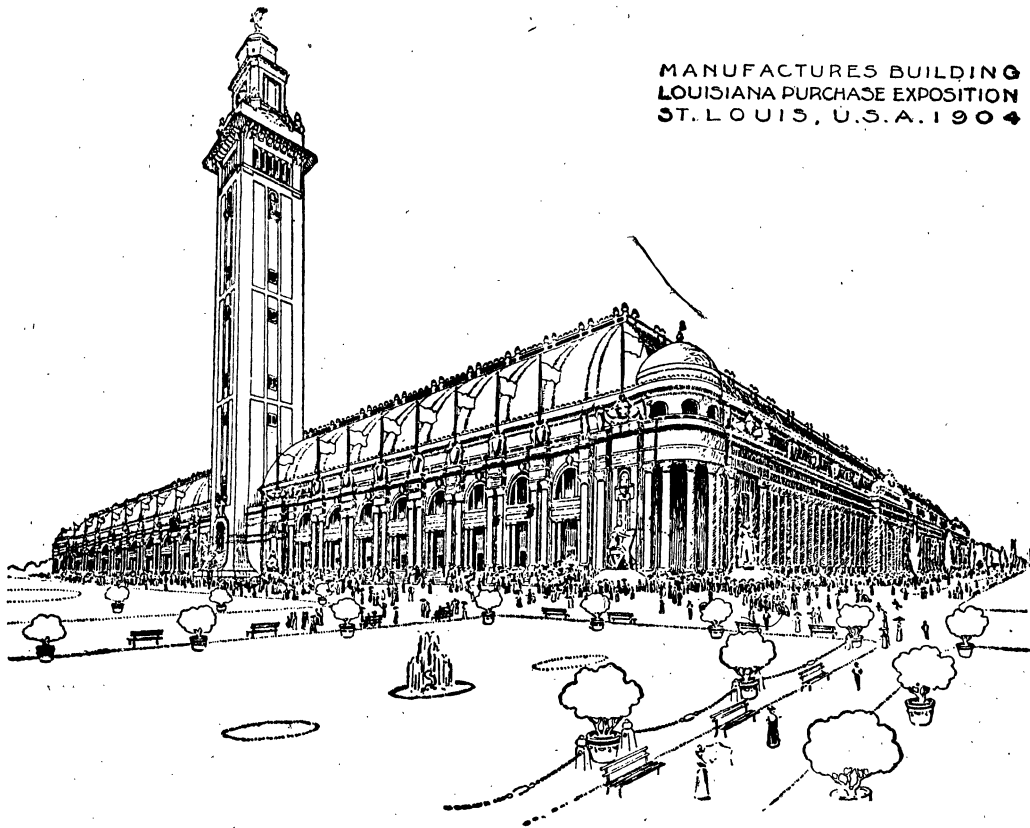
sang tanán nga mga guina gamit cag mga patúga sa pag himulós sang mga talónan, etc.; caramo-an nga mga fotografías, planos cag mapas sang cacahoyan, subong man guina dáyao sing labí ang mga herbarios ó mga tinipon nga hilaón nga naga calainlain.

Sa departamento sa agricultura may salabton, capin ó culang sa mga pamangcot nga masonod:

¿Anó ang sistema sa pag patubás nga yàrà carón?

¿May sarisari balá nga mga tinanúm?

¿Ang mga muestras nga napaquitáquitá, iláhas ó sinagód?

¿Madámô ó talágsa?

¿Anó ang cadamô-on sang macuhâ?

¿Anó ang cadamô-on sang mapatubás cag maganancia?

¿Anó ang mga patúga sa pag sagúd ó pag patubás?

¿Sàn-o ang pag pángas sang sarisari nga talamnónon, cag sàn-o ang pag áni?

¿Anó nga clase sang mga pinasáran, cag mga casangcapan nga guina gámit sa pag sagód, pag áni, pag hínos, pag panghácut, pag-

baliguiá sang mga patubás, cag anó nga bagay ang pag-sagud, pag hupút sang mga sápat, mga guina pacaq-on, etc., nga yará carón?

¿Di-in nga parte sang napaquitáquitá ang labí nga guina himuslan?

¿Guina gamit nga ualay buhin (en bruto), preparado, ó sa liuan nga bagay?

¿Anó nga mga cadapátan nga napaquitâquitâ, nga guina himó nga mga bulóng, cag anó ang pag dápat?

¿Anó ang pag himulos sang mga productos nga inogcurti cag inoglugúm?

Ualay labut pa sini nga mga may pulós nga informaciones, quinahanglan pa guid ang mga ma-athag cag himpit nga casaysayan, mga fotografías, mga planos sang mga taller cag mga fábricas manufactureras; mga tanan nga galamiton nga guina tauag nga equipos, aparatos, materiales, utensilios; ang pag búhat, cag mga pag gamit sa mga industrias agrícolas. Subong man, luyag námon ang mga cartas agronómicas, mapas económicos, upúd ang catagtagan sang mga sarisari nga mga productos diri sini nga mgacapolô-án. Mga cartas climatológicas, isa ca censo rural cag estadística agrícola.

Rotulación de objetos.—Ang cadapátan nga igapadalá sa pag paquitáquitá, butaŋgan sing, dilí mag culang, isa ca pat-in, nga itapie sing malig-on nga nasulatán sang ngalan sang amó nga productos, uso, ó propósito, precios, ngalan sang naga padalá, banua, provincia cag Isla.

Ang mga patubás nga malasao ó mabasâ (productos líquidos), and ila rotulo dapat sulatán sang lapiz, indí sang tintâ.

Subong man ang cada cadapátan nga guina padalá, butaŋgan sing número; ang amó iga-saysay sa factura cag sa carta de notificación, upud sang iban pa nga mga casaysayan.

Empaque de objetos.—Sa tanán nga mga Exposiciones nag calagúmoc ang caramu-an nga mga cadapátan, baŋgud sang dilí ma-ayo nga pag cupit cag dilí naga caigó. Sa mga balasahon nga masonod guina saysay námon sing ma-athag any tanan nga mga cahibalo-ánan nga guina toohan nga amó ang maga palicaó sang súbong nga mga caperdejan.

Ang mga bunŋa nga lab-a, ó hilo (frutas frescas) dapat anay putson sa panapton cag panghigutan, cag sa pag catápus quinahanglan nga itúsmuy sa maisug nga quinutao (solución) nga asin, ó langao, ó sa vino (alcohol) cag isulud sa mga garrafón cag sungsun-

gon sing ma-ayo, cag butaṅgan sing sello, ó isulúd sa m̃ga láta cag soldahon. Ini m̃ga m̃ga garrafon ó m̃ga lata dápat m̃ga hampila-an sing mahúmoc m̃ga m̃ga gámhon cag isulúd sa cajon m̃ga magamay.

Cereales y semillas, harina, almidón cag iban pa m̃ga m̃ga productos m̃ga ila ca-angguid dápat m̃ga cupitan sa m̃ga sáco m̃ga bunáng cag indí sa m̃ga saco m̃ga papel. Dapat butaṅgan sing rótulo sa guâ cag sa sulúd. Agud mahapus m̃ga guihóguihô-ón, m̃ga pila ca saco sini m̃ga tag-apat ca libra ang bug-at, isulud sa m̃ga cajon m̃ga magamay.

Ang m̃ga talamnónon m̃ga bulóng, dáhon, bucad, etc., dápat m̃ga pamalhon guid cag ipiton m̃ga dao sa paquete cag cupitan sing maayo, cag angguid sang iban m̃ga m̃ga paquetes, butaṅgan sing rótulo sa sulúd cag sa guâ, ánay m̃ga gacutan sa m̃ga cajón.

Ang m̃ga herbarios dápat m̃ga paupdan sang iya m̃ga dahon cag m̃ga búlac cag m̃ga buṅga m̃ga pinamalá sing maayo. Dápat m̃ga cupitan sa m̃ga caja m̃ga zinc.

Cada binilog dápat butaṅgan sing rótulo m̃ga nagá paquilála sang iya guin guicánan, ṅgalan m̃ga guina tauag sang tanan (nombre común) cadapátan sang talamnónon, ang ṅgalan sang nag panipon, cag fecha sang iya pag paṅgúhâ.

Ang m̃ga panit cag gamút sang m̃ga cahoy m̃ga guina gámit sa pag paṅgurti, pag panglúgum cag guina pamulóng, dápat m̃ga pamalhon anay sa handuṅgan cag quis-a cupitan m̃ga ca-angguid sang paquete, cag isulud sa m̃ga cajón.

M̃ga lagutmon, utanon cag iban pa man m̃ga m̃ga buṅga m̃ga láb-as ó hilaó-dilí pag isimpon sa m̃ga mamalá.

Dápat m̃ga cupitan sing lain cag isulúd sa isa ca cajón.

Ang inútud (madera) sang m̃ga cáhoy m̃ga tamá ca quilála cag dalágcû, dapat m̃ga ipadalá, nga utúd-utúd sing tagduha ca metro ang calabá, cag ang labing dacú sing lícus. Pananglit malisud guid caayo ang pag hácut, isa capanid m̃ga anam ca pulgadas ang casangcad lagari-on sa tungá sang iya punó. Ang iya ṅgalan cag número dapat m̃ga imarca sang binága m̃ga salsalon, ó isulat sang pintura.

Agud matipigan ang ila panit, ang m̃ga binilog pamutson sing mabacud sa m̃ga banig ó panapton.

Ang m̃ga tinípon m̃ga inútud sang cahoy (colección de madera) m̃ga magamay, guina báton man, labi naguid ang m̃ga dalagecú sing capuslángan sa macadamú m̃ga hilit sini m̃ga capudpud-an. Cada sisa cabilog sulatán sang iya ṅgalan (nombre común ó comercial), subong man isiling ang iya guina gamitan; dapat m̃ga putson sing

maayo cag cupitan sing tingub sang nga materiales nga madalá sa sulud sang isa ca cajon.

Ang mga aceites, jarabes, aguas-minerales cag iban pa nga mga líquidos, dapat ipadala nga nasulud sa mga botella nga mabacud, sungsungon cag butaŋgan sing sello, cag rótulo nga duplicado, cag ibutáng nga may hapín nga mahumoc sa mga cajón nga magamay; apang dilí pag simponan sang iban nga cadapátan.

Ang calamay mapadalá sing ma-ayo nga nasulúd sa mga'garrafón ó nga tibúd, cag pitlán sing ma-ayo sing sello, ó isulud sa mga sacos comerciales.

Ang tabacó ipadalá nga nabutáng sa mga fardos comerciales ó minanoso, cag na prensa sing ma-ayo, cag nasulúd sa mga cajón, upúd sang cangcap nga casaysáyan.

Ang café dapat nga ipadalá nga nasulúd sa saco nga subong sang sa mga buňa nga tanáng (frutos maduros) cag mga liniso, primero upud ang iya panit (cáscara apargaminada), cag segundo pinasí nga matinló según sang sarisari nga clasificaciones comerciales.

Ang cacao saráng mapadalá ang buňa nga binilog cag liniso; cupitan sa mga saco cag isulud sa mga cajón.

Ang lanot cag lugás sang piňa, guina pa-abut nga ipadalá nga na sulud sa fardos comerciales; ang iban nga mga plantas fibrosas, cortezas textiles, etc., isulud sa mga paquetes cag ayuhon guid pag butáng sing rótulo cag cupitan (en formas) y tamaños comerciales.

Ang mga gomas, cauchó, guttapercha, bidiaŋgao cag mga talo, putson anay sa dahon sang saguing cag madason sa papel, cag ipadalá, nga nasulud sa cajón.

Ang mga panit (pieles y cueros) nga superior sing calidad dápat nga cupitan sing ma-ayo. Ang mga suŋgay cag tul-an, etc., isulud sa mga cajon.

Ang mga pescados cag reptiles dápat nga bulagbulagón, cag putson sa panapton cag tahi-ón, cag butaŋgan sa bába sing rótulo nga tápi nga nasulatán sing lapiz; cag ihulum sa alcohol nga nasulúd sa mga barriles nga magamay, sa lata, sa tibúd ó baŋgâ, cag halu-ŋgan sa pagcupit sa isa ca cajón.

Ang insectos, dapat nga isulúd sa mga cajoncajon nga nabubu-án sing pila ca toló nga ácido carbólico. Caramu-an sini nga mga cajon-cajon sarang masulud sa isa cacajon nga dacú.

Ang mga minerales, rocas, etc., dápat nga putson sa papel nga madámul cag cupitan nga may hapila nga mga gamhon nga mahúmoc cag isulúd sa mga cajoncajon nga magamay.

Ang mga pinturas al oleo, objetos de arte, modelos, cag iban pa mga obras delicadas de todas clases, fotografías, trabajos de escuela, libros, etc., dapat nga cupitan sa duha ca usúa nga mga cajón nga dili masudlan sang calayo cag iban pa nga mga ca perdehan.

Ang nga instrumentos de música cag ang tanan nga clase sang materiales etnográficos, nga mahúyang, dapat nga cupitan sa mga cajón.

Ang mga implementos nga dalagcú sing bulto, subong sang mga maquinaria sa agricultura cag mga salaquian, dapat bulagbulagón, cag cupitan sing lainlain.

Ang tanán nga implemento ordinario cag material etnográfico saráng macupitan nga ualay quinahanglan nga bulagbulagon.

Sa ualá pa matapus námon ini nga mga notas nga nahanungud sa mga pag cupit, buot cami mag pahanungup sa expositor nga sa masami, diotay ang pag hálong sa pag lúlan cag pag papana-og sang mga cadapátan; bangud sinâ dapat nga tatapon nga ang amó nga mga cadapátan gacútan sing ma-ayo cag cupitan sing mabácud, agúd, dili mag cabangong cag dili mag catipic.

Pag tigana sang mga facturas nga inog-padalá sa Junta sang Exposición sa Manila. Tanan nga mga caja, paquete, etc., dapat nga paupdan sing isa ca factura ó lista sang mga cadapatan nga macupitan upud ang sancap nga mga datos. Isa ca copia nga sibú sang factura dapat nga ipadul-ong sa Correo agud ipadalá sa Junta sang Exposición didto sa Manila, isaysay ang fecha sang pagpasacáy cag ang pag guican sang transporte.

Ang mga sulát nga naga pahibaló sang pag padalá sang mga cada-páton, dapat paupdan sang mga quinahanglanon nga informaciones. Ini nga surat (documento) dacú camalahalon, cag dapat, paupdan (por lo menos) sang número ó cadamu-an sang paquetes nga napadalá, upud sang isa ca nota; saysay sang na sulúd sa isa cag isa; sang ngalan sang vapor; fecha sang pag guican, destino, nombre común cag comercial sang cadapatan, ang iya uso cag propósito, cualidades especiales, bilí, ngalan sang expositor, localidad, provincia cag isla, upud ang mga pag saysay sang iya catuyo-an nga catapusan.

Tungud sang Junta sang Exposición

GUSTAVO NIEDERLEIN,

Miembro y Comisionado Especial Encargado

sang mga paquitáquitá sa Filipinas.

TULOMANON SA PAG PA-AGUI SANG EXPOSICIÓN.

TULUMANON

SA

PAGPA-AGUI SANG EXPOSICIÓN NGA PAGA PATUGAHON SA TUIG
1904 SA PAHANUNGدان SANG PAG BACAL SANG LOUISIANA,
SILING CAG GUINPAIGO SA CASOGO-AN SANG CONGRESO SA
ESTADOS UNIDOS, NGA GUINAHINGALANAN:

“Casogo-an nga naga tugut sa pag patuga sing isa ca Exposición Internacional nga paga paindis-indisan, sang mga quina-adman (artes), nga buhat sa camut cag sa galamiton man, mga patubas sa mga tinanum, sa patubas sa idalum sang duta (minas), sang mga talonan cag sang cadagatan, sa ciudad sa San Louis, Estado sa Missouri, sa pagpasadia sang handumanan sang pagbacal sang Estados Unidos sang caduta-an sa Louisiana.”

Ini nga casogo-an, nga ang iya hu-uád naupud sini nga tulumanon, nantangeol sang 3 Marzo sang tuig 1901.

Siling sang napa-aman sang pagbulut-an, ang Exposición sa pagpasadia sang handumanan sang pagbacal sang Louisiana, paga patugahon sa ciudad sa St. Louis, Estado sa Missouri, isa sang mga Estados Unidos sa América, cag paga suguran con inaugurahon sa 30 sa Abril sa 1904, paga tapuson sa 1 sa Diciembre sa amó man nga tuig. Guina domili-an pag pasulud con Domingo sa Exposición.

Sa sini nga exposición sarang mapadala sa pagpaquitâ ang tanan nga butang nga nahatungud sa quina-adman (arte) ang tanan nga mga gamit cag matigayon sang tao sa buhat sang iya camut cag sa pa-agui man bisan sa anó nga galamiton; manufactura ó industria, ang tanan nga tinobo, tinanum, cag naga cabuhi sa dutâ, ang mga macuhâ sa idalum sang dutâ con sa mga minas, sa talonan cag sa dagat. Paga hiuaton sa pahanungdan sang pag abut sa isa ca gatus ca tu-ig sang pag bacal sa Francia sang Estados Unidos sang Louisiana.

Sa pagduguc sa amó ñga exposición paga aquiaton ang bug-os ñga pumuluyo sini ñga dutâ.

Siling sang nahamtang sa sección 9 sang ley sang Congreso, ñga naga siling:

Sa guilayón ñga ang Comisión nacional mag pahibalo sa Presidente sang Estados Unidos ñga ualâ na sing naculang sang catiguyan sang m̃ga duta, m̃ga puluy-an cag palahamtañgan ñga quinahanglan sa amó ñga catoyo-an, sarang na macapabantalâ, sa patigayon cag pagbulut-an sang Secretaria de Relaciones exteriores, patoron con san-o ang catigayonan sang exposición cag ang iya catuyu-an, cag ipadala sa m̃ga embajador sang iban ñga guinhari-an sing copia con sonod sang amó ñga proclama cag pa-updan sang m̃ga talamdan sang pag pa-agui sang exposición, ñga paga caisahan sang Comisión, agud ila ipabantalâ sang tagsa sa ila sa sila guinhari-an, cag sa ñgalan sang Gobierno cag sang m̃ga pumuloyô sa Estados Unidos aquiaton sila, agud magdapû, magbulig con mag ambit sila sa amó ñga exposición cag magpatambong sila sing m̃ga representante nila.

TALAMDAN.

Ang talamdan nga masonod guintacga sang Compañía sang Exposición sa pahanungdan sang pag bacal sang Louisiana, siling cay guineaisahan man sang Comisión sang amó nga Exposición.

ARTÍCULO I.

SECCIÓN I. Siling sang napabantalâ na sang Presidente sang Estados Unidos, cag nfirmahan sang 20 sang Agosto sang 1902, guina-aquiat ang tanan nga guinhari-an cag mga banua sa pag ambit sa sini nga Exposición.

SEC. II. Ang dutâ nga paga pahamtangan sang Exposición amó ang nayan sa catundan sang "Forest Park" cag mga catambi nia nga nagatacus sing apat ca gatus capasong con binhi-an.

SEC. III. Ang Presidente sang Exposición amó man ang sa manogbubutla (Junta directiva) sang Compañía sang Exposición May apat ca departamento nga paga dumalahan sang apat man ca mag bubu-ut (Directores).

Manogdumala sang mga pag pahamtang sang mga butang nga inogpalatan-ao.

Manogdumala sang mga inogbalaliguia.

Manogdumala sang mga buluhaton.

Manogdumala sang pag tugut sang pag baton sang mga quinahanglan sang mga expositores, cag iban pa.

Naga hiuat sing mga oficina nga maga hicot sang pagbulut-an sang nasambit nga apat ca manogbubu-ut, sa pag bantay sang mga butang nga guinapatan-ao, sa pagpatigayon sang mga buluhaton cag sa pagtipig sang tanan sa tagsa ca oficina may maga pañgolo.

SEC. IV. Ang oficina de transportes amó ang maga patigayon sang mga manogsacay cag inogcarka sa pagpacadto cag pag dala sa exposición cag pag pauli cag pag pabalic tubtub sa iya guinhalinan.

Amó ang maga paigo sang mga hinacay (flete), amó ang maga patigayon nga uala sing maculi, cag tungud sang mga lalang nga iya magamit, maca bulig cag macahatag sing cahapus sa mga expositores cag sa tanan nga maluyag mag ambit con mag duguc.

Ang maga pañgolo sini nga oficina sagád caayo sini sa mga pagpatigayon cag maga togon-togon sa Presidente.

ARTÍCULO II.

SECCIÓN I. Sa cahapusan sang ma-ayo nga catigayonan sang exposición siling sang guineaisahan, pagapatigayonon sa pag pahamtang cag pag tipig sang mga butang nga mabaton, cag pagpatindog man sang mga bulutangan nga angay cag tacus sang mga plano sang Exposición.

SEC. II. Sa ma-ayo nga pagpahamtang cag pag bulag-bulag sang mga butang guinhimo ang naga caigo nga pagsari-sari guin pahat sa pila ca Departamento (bulutangan) sa pila cabunghay (grupo). Tagsa ca bunghay sa pila ca sari-sari (clase).

Sa Departamento A.—Mahamtang ang tanan nga natuñgud sa pag toloman.

Sa Departamento B.—Ang sa quina-adman (arte).

Sa Departamento C.—Artes liberales (con ang mga mahimô sa bunga sang hunahuna).

Sa Departamento D.—Ang mga mahiuat sang camut.

Sa Departamento E.—Ang nahanuñgud sa mga máquina.

Sa Departamento F.—Ang nahanuñgud sa electricidad.

Sa Departamento G.—Ang nahanuñgud sa mga salaquian cag calargahan sa tubi cag sa dutâ.

Sa Departamento H.—Ang mga butang nga sa pañguma.

Sa Departamento J.—Ang mga nahanuñgud sa lagüerta.

Sa Departamento K.—Foresteria (con pag tipon sing sari-sari nga daguay sang mga cacahuyan o sa nahanuñgud sinâ).

Sa Departamento L.—Ang nahanuñgud sa mga mina: mga bulauan, pilac, sauay, salsalon cag iban pa.

Sa Departamento M.—Ang nahanuñgud sa pag pañgisdâ cag pag dacup sang capispisan cag iban pa nga casapatan.

Sa Departamento N.—Sa mga casapatan.

Sa Departamento O.—Ang nahanuñgud sa pag pañgabuhi sang tao.

Sa Departamento P.—Paghanas sang lauas.

Ang mga butang paga sari-sari-an sa napulo cag lima ca Departamentos, 144 (Grupos) cabunghay cag 807 ca sari-sari.

ARTÍCULO III.

SECCIÓN I. Ang mga manogdumala sang apat ca Departamento nga guinasambit sang artículo I, ang pangolo sang tagsa ca Depar-

tamento nga nasambit man sang Artículo II, maga pabantalâ sing mga tulumanon nga pagatamdan sa catigayonan sang maid-id cag mahusay nga pagpatigayon sang iya natungdan nga Departamento.

SEC. II. Ang manogdumala sang Departamento sa inog palatan-ao, amó ang may catungdanan sa pagpahamtang sang mga butang nga inog palatan-ao, pagdumala cag pag tatap.

ARTÍCULO IV.

SECCIÓN I. Ang pagpa-agui sang pag sarisari sang tanan maga sonod sang pagbulut-an sini nga tolo-manon.

SEC. II. Ang Compañía sang Exposición sarang macabu-ut con ang pag sari-sari, ipaliuat sa Comisión, bisan sa ano lang panahon sa guiha-pon nga dili, pagsuguran ang pag pasulud sa Exposición; apang maga pabantala sa pagpahíbalò sa cadamu-an nga dili pa mahicot sing catlo-an ca adlao.

ARTÍCULO V.

SECCIÓN I. Salapi ang bayad sa pag sulud sa Exposición.

SEC. II. Ualay sapayan nga pagatugutan ang mga tag-iya sang mga butang sa Exposición cag mga sologo-on nila sa pag pasulud agud mag tipig sang nahatuñgud sa ila, paga tinguha-on nga ini nga pagtugut indi mag bugânâ.

ARTÍCULO VI.

SECCIÓN I. Uala sing bayad ang expositor sang du-ug nga iya mapahamtangan.

SEC. II. Subung nga uala sing bayad ang du-ug nga mapatindugan sing palalahamtangan sang mga guinhari-an con nación nga iban, cag ang sa Gobierno sang Estados Unidos ó ang sa mga Gobierno man sang mga Estado, Territorio cag mga Distrito sang amó nga mga Estado.

ARTÍCULO VII.

SECCIÓN I. Indi mahimô nga mag expositor, con dili ang nag buhat guid sang mga butang nga buhat sang camut con ang mga nag patubas man sang mga guin gamit sa pag buhat.

SEC. II. Indi cay ang banua sang manogpatubas amó ang banua sang mga butang, con dili ang banua nga guinpatúb-san.

SEC. III. Ang tagsa ca guinhari-an nga mag dápû sa Exposición may catungdanan sa pag paupúd sing isa ca representante oficial,

nga iga paquilala sa Presidente sang Comisión sang Secretario de Relaciones sang Estados Unidos con iban man nga pa-agui nga naga ca-igô.

SEC. IV. Ang pag hatag sing palahamtangan sa mga expositores sang mga banua nga may mga representante oficial sa Exposición, nahanungud sa amô nga representante.

SEC. V. Bisan may catuyu-an sa pag pa bu-ut sa mga representantes oficiales sang mga Estado, Territorio cag Distrito sang Estados Unidos, apang paga tinguha-on pag tugun-tugon sa mga expositores, con mga tag-iya guid.

ARTÍCULO VIII.

SECCIÓN I. Ang pag pañgayô sing palatindugan cag sing palahamtangan, dapat buhaton sa catapusan lang sang Junio sa 1902.

SEC. II. Ang pag pañgayô sing palahamtangan sa sulud sang mga nahuman na nga mga bulutangan dapat ipahayag sa mga adlao nga masonod:

(a) Sa mga máquina cag mga casangcapan nga naga guiliho con naga buluyung cag sa catoyo-an nga inog patan-ao, 1 sa Octubre, 1902.

(b) Sa mga máquina cag mga casangcapan nga naga guiliho cag naga buluyong cag indi inog patan-ao, 1 sa Noviembre, 1902.

(c) Sa mga buhat sang quina-adman, mga buhat cag mga patubás cag mga buhat man sang camot nga uala pa ma sarí-sarí, sa 1 sa Diciembre, 1902.

(d) Sa quinahanglan nga ualâ masambit sa ibabao, cag sa quinahanglan sang tagsa-tagsa, con isa man ó pila ca catipunan, sa 1 sa Diciembre, 1902.

SEC. III. Ang tanan nga mga pagpañgayô sing mga palatindugan dapat himo-on sa Presidente sang Exposición cag igapahayag ang iya pala-anguiran nga pagatinguha-on sa compañía sang amô nga exposición.

SEC. IV. Ang tanan nga pag quinahanglan sang palatindugan dapat pa updan sing da-ul-da-ul (croquis) sang inogpatindog, nga nacurit sa papel, sa tacus nga isa sa curit catimbang sing apat con patindugon, cag tanda-án ang calaparon sang dutâ nga bulugsucan, cag con mahimo ang atubangan cag iban pa nga tacus.

Sini nga mga da-ul-da-ul sang palatindugan, dapat nga ipaquita cag pafirmahan sa naga pañgolo sang Departamento nga natungdan, cag caoyonan sang manogdumala sang Departamento ang inog

palatan-ao, cag quinahanglan n̄ga indi mag siha sa cabilogan siling sang pag bulut-an sang manugdumala sang m̄ga palatindugon.

SEC. V. Ang m̄ga palatindugan n̄ga nahatag sa isa indi nia mahatag sa iban, cag indi mabutañgan sang m̄ga butang n̄ga ualâ nia mapahayag sang iya pag pañgayô.

ARTÍCULO IX.

SECCIÓN I. Ang tanan n̄ga m̄ga quinahanglanon n̄ga natuñgud sa Exposición, dapat ipahayag sa Presidente sang Compañía sang Exposición sa pahanungdan sang pag bacal sang Luisiana, St. Luis, Missouri, Estados Unidos de América.

SEC. II. Ang tanan n̄ga m̄ga putus (bulto) sang m̄ga butang n̄ga inog padala sa Exposición dapat ipadala sa Presidente sang Compañía.

SEC. III. Ang Compañía sang Exposición dapat mag hatag sang m̄ga talanda-an n̄ga inog tapic sa tagsa ca putus, cag sa amó n̄ga tanda-an natugon ang m̄ga masonod:

(a) Ang Departamento n̄ga dapat palahamtañgán.

(b) Ang banua n̄ga guinhalinán.

(c) Ang n̄galan cag puluy-án sang tagiya cag con pila ca putos tanan ang iya napadala.

SEC. IV. Sa pag pabacud sang m̄ga putus, palabihon pag dapat ang lansang n̄ga magabut-gabut (tornillo), cag ang tagsa ca putos dapat pat-inan sa duha ca loyo n̄ga naga sonod, con sa tanan man. Ang tagsa ca putos pa-updan sang casayoran sang iya sulud.

SEC. V. Ang m̄ga butang n̄ga maga cala-in sing palahamtañgan, quinahanglan n̄ga bululagon pag putus.

SEC. VI. Ang m̄ga cagastohan sa sacayan cag iban pa sa natuñgud sa m̄ga butang n̄ga inog padala, galamiton cag iban pa n̄ga inog dapat sa Exposición, dapat bayaran sa guin halinan, agud mataohay ang pag abut sa Exposición.

ARTÍCULO X.

SECCIÓN I. Con uala sing manog baton sa sulud sang pila ca adlao sang m̄ga putus n̄ga naga abut sa Exposición, paga bucaron cag tipigan sa cagastohan sang tag-iya.

SEC. II. Ang m̄ga tolong-tongan n̄ga mabacud n̄ga quinahanglan sang m̄ga butang n̄ga mabug-at, sa casugtanan sang Director sang m̄ga palatindugan, sarang masuguran pag hicot sa guilayon, n̄ga macatugot ang iban n̄ga m̄ga hilicoton.

SEC. III. Ualâ sing macuhâ bisan ang labing diutay ñga bahin sang ñga butang ñga mapahamtang sa pagpatan-ao, con dili sa pag catapus na sang Exposición.

SEC. IV. Sa guilayon sang pag catapus sang Exposición ang ñga tag-ya sarang macacuhâ sang ila ñga pinahamtang ñga ñga butang cag ñga pinatindug ñga bulutañgan, cag dapat taposon tubtub sa 1 sa Mayo sa 1905. Sa pag patupad sini ñga ñga adlao, bisan anano ñga butang con galamiton ñga mabilin paga bilanñgon ñga biyâ na, ñga binaya-an na sang tagiya, cag paga ipahimos sa cagastohan sang tagiya con paga but-an siling sang guina pacaayo sang Compañía.

ARTÍCULO XI.

SECCIÓN I. Ang tanan ñga palahamtangan, tolongtongan cag iban pa ñga quinahanglan, paga patigayonon sa cagastohan sang tagiya; cag ang ñga butang ñga quinahanglan sa pag palacat sang pagpahulag sang ñga máquina, subong sang ñga tambilang, bitin (poleo), cag iban pa, cag ang ñga iligán sang túbig cag iban pa paga bayaran sang mag quinahanglan.

SEC. II. Ang ñga puni cag pag pahamtang, paga hiuaton siling sang pag bulut-an puni cag pag pahamtang sang tagsa ca palahamtangan, paga hiuaton siling sang pag bulut-an sang manog dumala sang ñga talan-auon, cag guin cauyunan sang naga pañgolo sang amó ñga Departamento.

SEC. III. Dili matugutan bisan ano ñga inog palatan-ao ñga macacuhâ sang casanag cag macalipon sa iban ñga talan-auon.

SEC. IV. Ang salog sang ñga camalig ñga palahamtangan dili mautud, macuhâ, bisan maballhin sang amó ñga ñga camalig dili madapat sa ñga butang ñga talan-auon, con dili sa sogô sang manogdumala sang ñga talan-auon, cag sa casugtanan sang manugdumala sang ñga inog palatindog.

SEC. V. Maga sulat sing ñga tulumanon ñga talamdan sang ñga pañgolo sang naga casari-sari ñga ñga Departamento, sa casugtanan sang manog dumala sang ñga talan-auon, sa pag hatag sing talac-san, cata-ason sang ñga tolongtongan, sang pag linu-uang lu-uang ñga tolongtongan, palahayagan, cag ñga catamporan cag iban pa.

SEC. VI. Ang tanan ñga ñga pabantalâ sa pag paigô-igô sang sugâ du-ug ñga nahatungud sa ñga talan-auon, dapat ñga mag sanghid sa amó ñga pag bulut-an. Ang ñga galamiton ñga inogtabon sa ñga linu-uang, sa ñga lipon, sa ñga tolongtongan sa salog cag iban pa, pag uyunan sang manog dumala sang ñga talan-auon, sa ubus

na matugutan sang mga naga paŋgolo sang Departamento, cag maga ca-anguid sa du-ag cag puni nga guin tugut sang manog dumala sang mga palatindugon.

SEC. VII. Uala pay sapayan sini, ang tagsa ca Departamento, maga paluas mga solondan cag casogo-an nga naga casibô sang mga tulumanon nga punô sang Compañía sang Exposición.

ARTÍCULO XII.

SECCIÓN I. Ang tanan nga mga butang nga maguican sa iban nga guin hari-an, nga uala sing iban nga catuyu-an con dili ang pag patan-ao lamang sa Exposición, indi pag pa bayaron sa Aduana sa catumanan sang mga tolomanon nga iga paluás sa tungud sini sang Secretaria de Hacienda siling sang nasogô sang Congreso.

SEC. II. Sa tanan nga adlao sarang maca baliguiâ sang mga butang nga napahayag sa Exposición, cag cuha-on ugaling sa pagca-tapus, na, apang magasonód sa guihapon sang casogo-an, sa mga casogo-an nga ipaluas sang Secretaria de Hacienda, sa catoyo-an mga masocot ang mga balayran laquip ang mga Aduana. Ang tanan nga mga butang nga inogbalaliguiâ, con inog bilin na lang sa Estados Unidos, maga bayad sang nahanungud siling sang mga casogo-an nga naga lacat sa ila pag abut, cag paga silotan sa uala sing patugsiling ang mag lalis.

SEC. III. Maga togontogon sa Gobierno sang Estados Unidos agud tugutan ang pag pa-abut nga uala na sing aguihan, sa ubus mapasalig sang balayran, sang tanan nga butang nga maguican sa iban nga guinhari-an tub-tub sa nahamtangan sang Exposición nga paga bilanŋon nga tiliponan casubung sang Aduana sang Estados Unidos.

ARTÍCULO XIII.

SECCIÓN I. Ang Compañía sang Exposición maga tinguha sa pag-tipig sang galamiton cag mga butang sa Exposición, apang indi ma-acô con masonog, cauaton cag iban pa nga mahanabû, bisan sa ano nga cabangdanan, bisan dacû con diutay ang ma-usic.

SEC. II. Ang mga butang nga sarang macahalit, con indi angay sa catoyo-an cag cadungganang sang Exposición, con ini capagamo con macala-in sa mga tauo, dili pag tugutan, con igapagua con pahal-non sa sulud con sacup sang Exposición, siling sa paŋgayo sang manogdumala sang mga talan-aon cag cauyunan sang Presidente sang Compañía.

SEC. III. Mga butang nga macada-ut con macahalit, mga bulung nga mga panapat, mga sumpa nga ang iya mga panacot indi naquilala, indi matugutan sa Exposición. Ang manogdumala sang mga talan-aon, sa casugtanan sang Presidente sarang macapaluas bisan ano nga butang, nga iya guinaquilala nga macahalit macapala-in sa mga tauo cag macapalao-ay sang Exposición.

SEC. IV. Ang Compañía sang Exposición indi macatigayon nga ang mga butang, bisan masunog con madulâ, pagabayaran, apang macahatag sing cahapusanan agud ini matigayon.

ARTÍCULO XVI.

SECCIÓN I. Indi matugutan bisan ano nga pabantalâ sa sulud sang Exposición sa pa-agui nga quina-ugali, con dili sa sogô sang natungdan nga pono-an, cag sa casugtanan sang Compañía sang Exposición, apang paga tugahon nga indi madamû cag indi magsulit.

SEC. II. Ang mga tarjetas, con magagmay nga mga papel cag mga balasahon amó ang mga pabantalâ nga sarang matugutan cag sa sulud sang ca-ugalingon nga mga palahamtangan; ualay sapayan ang pangolo sang Departamento nga natungdan, cag sa casugtanan sang manog dumala sang talan-aon, sarang maca dumili, sarang maca pabuhin con pananglet mag gamu con mag labao sa naga caigô.

ARTÍCULO XV.

SECCIÓN I. Ang mga expositores amó ang paga sala-on con mag higcô ang iya mapahamtangan cag ang du-ug nga iya nasacup.

SEC. II. Ang tanan nga talan-aon quinahanglan nga mahamtang na, tunga sa oras sa dili pa pag bucsan ang Exposición. Pananglet may dili macatuman sini, ang pangolo sang natungdan nga Departamento, sa casugtanan sang manogdumala sang mga talanaon, maga sogô sang naga caigo sa iya catumanan nga ma-id-id.

ARTÍCULO XVI.

SECCIÓN I. Con dili sa sogô sang mga pangolo sang Departamento cag casugtanan sang manodumala sang mga talan-aon, ang mga guinsugdan indi mabutang sa du-ug nga natugut sa calahamtangan.

SEC. II. Ang Compañía sang Exposición magapatigayon sing mga talagu-an sang mga napanudlan, sa hinacay nga labing cubus

cag sonô sang guinasucut sang caangay man nia, cag ang expositor magapili con di-in bala ang luyag nia nga tagu-an.

SEC. III. Paga patigayonon man, cag sa labing cubus nga bili, ang pag dala sang amô nga mga solodlan sa talago-an.

ARTÍCULO XVII.

SECCIÓN I. Bisan ano nga talanaon indi mahuad bisang sa ano nga pa-agui, con dili sa casogo-an sang tag-ya cag casugtanan sang manogdumala sang mga talan-auon, con sa sogô man lamang sang Presidente sang Compañía.

ARTÍCULO XVIII.

Ang mga expositores nga bu-ut mag bayad agud macapulos sa guihapon cag mahatagan sing electricidad, vapor, aire comprimido cag iban pa nga cusug con pag pabuyong sang mga máquina, sa bitin sa gas con sa tubi, quinahanglan nga ila pangayo-on sa naga pangolo sang Departamento nga natungdan. Uala sing pahayag sa sini nga catoyo-an, nga sarang matatap con dili mapa-upud sa mga dinaulda-ul nga mabaton sa manogdumala sang mga buluhaton cag palatidogon nga paga cuha-on niya, sa patigayon sang naga pangolo sang Departamento, cag con ang pahayag pag casugtanan na sang manogdumala sang mga talan-auon, paga pat-oron ang ila paga casugtanan sang Compañía sang Exposición, sa calalangan sang amô nga manogdumala siling sang tagsa ca cabtangan. Ang mga manodumala sang mga buluhaton cag mga talon-auon may gahum sa paghatag, nga uala sing bayad cag siling sang naga caigo sing diutay nga sa pahulag sang mga máquina cag iban pa nga gamit.

ARTÍCULO XIX.

SECCIÓN I. Maga tugut sing nabulag nga mga talan-aon, nga sarang man macapabayad sa pag sulud; mga calan-an cag ilimnan, mga palanglingauan, mga balaliguia-an, cag iban pa, siling sang mga ca-abtangan nga igahatag sa tagsa tagsa sang mga natungdan nga pono-an.

ARTÍCULO XX.

SECCIÓN I. Ang Compañía sang Exposición magapaluas, sa pulong nga Inglés isa ca talamdan nga oficial sang tanan nga inogpadala sa Exposición. Ang iban nga guinharian, cag ang Gobierno sang mga Estados, Territorios con Distritos sang Estados Unidos nga nag padala sing tingub sa Exposición sarang macapaluas sing

m̃ga talamdan ñga natuñgud sa ila con pañgayo-on cag igtugon sang manogdumada sang m̃ga talan-aon sa Presidente, cag sa ubus na tugutan sini.

SEC. II. Ang Compañía sang Exposición amó lamang ang macabu-ut sa pag baliguia sang amó ñga m̃ga talamdan

ARTÍCULO XXI.

SECCIÓN I. Ang compañía sang Exposición magatalapú cag magabayad sang m̃ga añgay ñga m̃ga bantay ñga magpahusay sang pag sulud cag pag guá, papacadto-pacari cag pag sinalayó sang m̃ga tinóo cag m̃ga tatap sang tanan ñga nahanuñgud sa Exposición cag sang m̃ga talanaon.

SEC. II. Ang Exposición magahuput sing m̃ga sologo-ón cag manogsiling, ñga magahauan sing maíd-íd sang m̃ga alaguian sang cabilogan sa Exposición cag sang m̃ga nasacup sang m̃ga bulutañgan apang uala sila labut sang m̃ga alaguian ñga guindugang sa cayuhan lamang sang pila, con isa ca táo, con sang m̃ga palahimtañgan ñga pinatindog sang iban ñga guinharian con sang m̃ga Estado, con iya sang Exposición man.

SEC. III. Ang m̃ga expositor sarang macabutang sing m̃ga bantay sang ila m̃ga caugaliñgon sa guihapon ñga nabucsan ang Exposición, apang ini indi man mahimo con dili sa pag tugut ñga nasulat sang m̃ga talan-aon.

SEC. IV. Ang m̃ga guinharian, Comisión, catipunan cag m̃ga táo cag iban tanan sa guilayon ñga sila mag expositor, nahangpan na ñga magasonod sila sang m̃ga tulumanon sa pag dumala cag pa agui sang Exposición.

ARTÍCULO XXII.

SECCIÓN I. Ang pag solondan sa pag balus sa pag hatag sang m̃ga premio amó ang sa labing ma-ayo, sa ubus na mapa-anguid, sa pag labao sang isa ca butang sa isa siling sang jurado ñga maga usisá, iga paquilala sa tuñgud sang m̃ga diploma, ñga maga sari-sari sing apat: Gran premio, medalla ñga bulauan, medalla ñga pilac, cag medalla ñga sauay.

SEC. II. Uala sing butang ñga masicuay sa pag hatag sang premio, con dili sa casugu-an sang Presidente sang Exposición ñga maga sogo sa ubus na nia mapamati-an ang m̃ga pono-an ñga m̃ga macaquilala ñga paga pili-on sa amó ñga catuyu-an.

SEC. III. Iga tacus sa cadamu-un sang m̃ga butang, maga pili

sing maghohocom, apang ang tatlo sa lima ca bahin paga pili-on sa mga táo nga taga Estados Unidos.

Ang mga manoghohocom nga paga tapu-an sing mga tináo sa tanan nga guinharian, paga pili-on itacus sang cadamu-un sang mga hucom nga natuñgud sa tagsa ca grupo sang pag sarisari cag itacus man sa cadamu-un sang amó nga grupo.

SEC. IV. Ang Presidente sang mga manoghohocom sang grupo paga pili-on sang iya mga ca updanan. Ang amó nga Presidente mañgin isa sang mga maghohocom sang Departamento, cag ini sila magapili man sang ila Presidente, nga mañgin isa man sang maghohocom nga labing mata-as sang Exposición.

SEC. V. Iga pabantalâ man sa olehe ang mga tolomanon cag mga pagbulut-an sa nahatuñgud sa mga premio, cag paga patoron con pila ang mga magohocom nga matuñgud sa iban nga guinhari-an.

SEC. VI. Ang mga pagtugut sing palahamtañgan sa mga expositores, ang pag sari-sari sang mga butang, ang pag pili sang mga manoghohocom cag mga peritos sang Exposición igatuguian sa cagamhanan sang Compañía sang Exposición cag quinahanglan ang casugtanan sang Comisión sang amó nga certamen.

DAVID R. FRANCIS,
Presidente.

Doy fé.

WALTER B. STEVENS,
Secretario.

PAG BAHIN=BAHIN.

SINARÍ-SARÍ.

PAGTOLON-AN.

Departamento A.

GRUPO 1.

Pag tolon-an nga sa pamonó.

Clase 1. Kindergarten.

Clase 2. Hinalintagâ sang natun-an.

Clase 3. Pagtolon-an cag tagná sang mga manogtoto-on.

Clase 4. Mga bolotho-an sa pagpadayon sang tolon-an con pag sulit sang natun-an laquip ang mga bulutho-an nga guinahi-
ngadlan de verano cag mga bolotho-an sa gab-i, mga
bolotho-an nga pinili.

Legislación, tinalapu, estadísticas generales.

Superintendencia cag pag dumala sang mga bulotlot-
ho-an.

Mga bolot-ho-an, mga dina-ulda-ul, mga solondan,
talamdan sa pag licao sang mga balati-an sang naga
bolothó, pagpa-agui sang pag tolonan, mga ca-ayu-
han nga natigayon.

GRUPO 2.

Pag tolon-an nga madason.

Clase 5. Mga bolot-ho-an nga paga tolon-an sa mga casubong man
sang pamono nga pagtolon-an cag Academias; mga
boluthu-an nga casubong man sang nasambit sa mga
hilicoton sang camut; amó man nga bolotho-an sa pag
to-on sang pagbaliguia-ay cag binaclanay.

Clase 6. Pag tolon-an cag mga tagna sang magtoto-on.

Legislación, tinalapu, estadística.

M̃ga bulot-ho-an, m̃ga talamdan.

Superintendencia cag pag dumala sang maṅga bolot-ho-an; m̃ga pa-agui sa pag to-on; m̃ga ca-ayuhan ṅga natigayon.

GRUPO 3.

Pag tolon-an ṅga labing mata-as.

Clase 7. M̃ga Colegio cag Universidad.

Clase 8. M̃ga bolot-ho-an cag m̃ga institucióṅ sa alam, cag natu-ṅgud sa Ingenieria.

Clase 9. M̃ga bolotho-an sa naga casarisari ṅga m̃ga palaṅgitanan sang tao.

Clase 10. Guinatipunan sing m̃ga balasahon.

Clase 11. Guinatipunan sing m̃ga talan-áon cag m̃ga catiṅgalahan cag natungud sa alam cag quina-adman.

Legislación, tinalapu, estadística.

M̃ga pamalay; m̃ga talamdan cag solondan.

Pagpa-agui sang pag to-on, pag paaguisod, pagtatáp, pagpa-agui sa pag usisa cag iban pa.

GRUPO 4.

Pag tolon-an ṅga nahanuṅgud laman sa quina-adman.

[Pag tolon-an sang dibujo, pag pinta cag música.]

Clase 12. M̃ga bulutho-an cag instituto sa pag to-on sang quinaadman.

Clase 13. Bulut-hu-an cag Departamento sa música Conservatorio con tolon-an sang música ṅga sa cagastohan sang Gobierno.

M̃ga pa-agui sa pag toon; m̃ga ca-ayuhan ṅga natigayon.

Legislación, tinalapu, cahayagan ṅga cabílogan.

GRUPO 5.

Pag tolon-an ṅga nahanuṅgud lamang sa pag paṅguma.

Clase 14. Colegio cag departamento sa paṅguma; m̃ga catamnan sa pag tilao; pag tolon-an sang m̃ga cacahuyan.

Pa-agui sa pag to-on; m̃ga pinat-inan cag m̃ga ino-
sisa; casayoran.

Legislación tinalapô, cahayagan ñga cabilogan.

Pamalay con camalig; talamdan cag solondan.

GRUPO 6.

Pag tolon-an ñga nahanungud lang sa pag paticang sang binaclanay cag pag
baliguiâ, cag sa industria.

Clase 15. M̃ga buluthu-an cag pag binaliguia-ay. M̃ga buluthu-an
sa gab-i.

Clase 16. (a) Bolotho-an sa pag palacat sang pag binaclanay cag
pag baliguiâ.

(b) Bañgaran sa pag ticang sang dalagcû na ñga pagbali-
guiâ cag binaclanay.

Clase 17. Pag banggad sa sini ñga butang sang tumanduc.

Clase 18. Pag banggad sa sini ñga butang sang m̃ga atá.

Legislación, tinalapû, cahayagan.

M̃ga bagay cag camalig; m̃ga talamdan cag solondan.

M̃ga pa-agui sa pag to-on, casayuran.

GRUPO 7.

Pag tolo-an ñga nahanungud lang sa m̃ga naculañgan sa lauas con sa hunahuna.

Clase 19. M̃ga balay ñga tolon-an sa m̃ga bulag; m̃ga tolon-an ñga
aṅgay sa m̃ga bulag.

Clase 20. M̃ga balay ñga tolon-an sa m̃ga apá ñga buñgul.

Clase 21. M̃ga balay ñga tolon-an sa m̃ga bu-angbu-ang.

Pag dumala pag pa-agui solondan sa pag to-on, casayuran.

M̃ga calalañgan sa pag to-on.

Legislación, tinalapû, cahayagan.

M̃ga balay; talamdan cag solondan.

GRUPO 8.

M̃ga ca-abtañgan ñga nahanungud sa talagsa ca pag tolon-an.—M̃ga libro ñga
guincaisahan ñga tolon-an.—M̃ga galamiton cag m̃ga dapat sa m̃ga bolot-ho-an.

Clase 22. Bolot-ho-an sa m̃ga binolan ñga mainit.

Clase 23. Cadugayon sang tinu-ig sang pag tanom, balasahon ñga nahandâ sa tanan bagay ñga m̃ga tolon-an laquip ang m̃ga imol. Buluthoan sa pag sinolatay.

Clase 24. Catipunan cag cahi-usahan sang m̃ga mañgin-alamon.

Clase 25. M̃ga pag lapnag sa pag tolon-an; m̃ga libro ñga guinpili ñga tolon-an cag iban pa.

Clase 26. M̃ga galamitong, cag dapat sa m̃ga bulut-ho-an.

QUINA-ADMAN.

Departamento B.

[Mga buhat nahandá nga naloyagan sang mga buhat mga artes sa iban nga guinhari-an cag sang Estados Unidos, nga napahayag na sa iban nga esposición con uala man.]

GRUPO 9.

Mga pinta cag dibujo.

Clase 27. Mga pinta sa panapton, sa cahuy, sa bulauan, sa sauay, sa pilac cag iban pa nga metal; sa esmalte con cristal nga dinuagan sa porcelana con pingan nga malapus tolocon, sa cristal cag iban pa nga mga pinatabu tabu sa pina-agui sang mga guina pinta nga nasactan sang lana (oleo), mga pinta nga natunao sa tubi nga may sacut nga mapilit (al temple), talo cag iban pa man nga pa-agui; mga pinta nga angay sa mga cota; mga pinta nga masampao sa pininta nga bag-o nga naga ilog sa du-ag sang isa ca bato (al fresco).

Clase 28. Mga pinta cag carton sa pluma, cag sa amó man nga lalang sa bisan ano ang napintahan.
Mga pinta nga magagmay sa tiposó.

GRUPO 10.

Grabado cag litografia con pag huad sa bató sang sinulat cag con ano pa nga pininta cag quinurit.

Clase 29. Aguas fuertes, gravado monocromo cag pilicromo. Auto-litografia sa lapiz sa carbon con sa pincel.

GRUPO 11.

Escultura con nahanungud sa mga buluhaton nga bus-og.

Clase 30. Mga bus-og cag mga puni nga bus-og mga bus-og nga naga polonyot nga marmol, sauay cag iban nga metal; terracota dutâ nga maputî, cahoy tiposó cag iban nga mga gamit.

Clase 31. Solondan sa yeso cag sa terra-cota.

Clase 32. Mga medalla grabado sa mga mahal nga bató, camafes, cag grabado.

Clase 33. Grabado sa bató, sa cahoy, sa tiposó cag sa iban man nga gamit.

GRUPO 12.

Arquitectura.

Clase 34. Mga curit-curit nga talamdan, mga solondon cag mga retrato sang mga balay con mga camalig nga nahuman.

Clase 35. Mga da-ulda-ul cag mga pahayag sang balay con camalig nga indi nasacup sa ingenieria, arquitectura, con sa mga palatindugon nga balay cag camalig.

Clase 36. Mga curit-curit nga talamdan, mga soloñdan cag mga retrato con casusihan nga naga cabanguit sa arquitectura.

Clase 37. Mosaico mga pa-aguid sa tingâ cag mga mosaico sa cristal.

GRUPO 13.

Mga tinipon nga pinanghulaman.

Pina-ínpa-ín sa mga binuhat sang quinaadman nga mga especial, cag naga la-ínla-ín, nga naguican sa mga institutos con colegios nga indi natuñgud sa guinabuligan sang Gobierno nga mga angguid sang naga casari-sari nga clase nga nañgadlan sa departamento sang Norte.

GRUPO 14.

Mga butang nga binuhat sang quina-adman sang camot, cag mga pinatugá.

Clase 38. Mga nahimô sang quina-adman sa cristal ang ualâ masulud sa grupo 12, clase 37.

Clase 39. Mga nahimô sang quina-adman, sa lunang.

Clase 40. Mga nahimô sang quina-adman sa bulauan cag iban nga metal sa colon con sa porcelana. (Ang ualâ masulud sa grupo 11, clase 30.)

Clase 41. Mga nahimô sang quina-adman sa panit.

Clase 42. Mga nahimô sang quina-adman sa cahoy. (Ang ualâ mañgúp sa grupo 11, clase 30.)

Clase 43. Mga nahimô sang quina-adman sa panapton.

Clase 44. Mga encuadernación nga naga cabanguit ang iya catahum.

Clase 45. Mga nahimô sang quina-adman, nga aingay inogpahayag sa uala masulud sa mga clase nga nanngadlan na, sa sini nga grupo cag iban pa nga Departamento sang quina-adman.

Ang mga indi mabaton.

Indi mabaton ang ma nga butang nga masonod:

1. Ang mga huad, bisan ang mag luas la-in nga patuga sang guinsundan, subong pananglit. Ang mga grabado ang mapaluas sa pa-agui nga sa máquina nga indi sa camut.
2. Ang mga pininta, mga quinurit-curit cag grabado nga uala mapahamtang sa cuadro.
3. Ang mga bus-og sa lunang nga uala malutó.

ARTES LIBERALES.

Departamento C.

GRUPO 15.

Nahanungud sa imprenta. Sarísarí nga pa-agui sang pag imprenta.

[Mga buluhaton, nga pa-agui, cag ang mahimó.]

- Clase 46. Mga máquina cag galamiton sa pag imprenta, litografía, mga pag imprenta sa sauay, autografía, grabado sa sauay, sa zinc.
- Clase 47. Mga máquina sa pag imprenta foto-mecánico.
- Clase 48. Buluhaton, mga galamiton, mga nahimó sa pag tunao sa mga letra cag iban pa nga guina imprenta.
- Clase 49. Mga máquina sa pagpaigó cag pagpalaoat sang mga letra cag iban pa sa imprenta.
- Clase 50. Buluhaton nga aŋgay guid lang sa papel de banco, mga estampilla postal.
- Clase 51. Mga máquina sa pag sulat.
- Clase 52. Mga solondan sa pag paitum cag iban nga duag sa imprenta, litografía, cag pag imprenta sa sauay, cag iban pa tanan nga pag imprenta.
- Clase 53. Mga tilao sa grabado cag dibujo nga natigayon, nga sinulit, mga pinasangcad con pinadiotay sa pa-agui nga sa metal con sa paretrato.

GRUPO 16.

Pag retrato.

[Buluhaton, pa-agui, nahimó.]

- Clase 54. Mga buluhaton, mga galamiton cag dapat sa pag retrato, buluhaton sa mga guina buhatan sa mga sancap sa pag retrato.
- Clase 55. Negativas cag positivas sa cristal, sa papel sa cahoy sa panapton sa esmalte cag iban pa. Pag culá sang larauan nga malubong sa natapican, con mapaolbo man; fotocolografía, fotolitografía, pag pa retrato sa

malayó cag mapadacú tuñgud sañg m̃ga lentes estereos-lópicas, pag pa dacú cag pag cuhá sañg retrato sañg lahiñg magamay tuñgud sang m̃ga lentes ñga magamay guid, añg pag cuhá sang retrato ñga dao pininta. Pag dalagecú sang m̃ga retrato sa palatonlaton cag ang tanan ñga pa-agui sa pag retrato.

GRUPO 17.

M̃ga tolon-an cag m̃ga balasahon ñga guina palapnag.

[M̃ga buluhaton cag nahimó.]

- Clase 56. M̃ga Periódico, m̃ga revista, cag iban ñga m̃ga balasahon ñga guina palapnag sa inadlao, sinimana con binulan.
- Clase 57. Tinipon ñga m̃ga tolon-an ñga macatapú sing m̃ga biblioteca, ñga naga casalú.
- Clase 58. M̃ga tolon-an ñga bag-ó cag m̃ga bag-o ñga na imprenta sañg m̃ga da-an ñga tolon-an.
- Clase 59. M̃ga curiteurit ñga talamdan, m̃ga catilingban sañg m̃ga mapa cag m̃ga albums.
- Clase 60. M̃ga na imprenta ñga m̃ga tolocahon sa música.
- Clase 61. M̃ga buluhaton, m̃ga pagpa-agui cag nahimô sa pag tahí cag pag hapin sañg m̃ga tolon-an.
- Clase 62. M̃ga tilao sañg pag tahí cag pag hpin sañg m̃ga tolon-an sa pag imprenta sa relieve, sa dorado cag iban pa.

GRUPO 18.

- M̃ga mapa cag galamiton ñga natungud sa pag talastas sang cahimtañgan, sang dutá, sang calibutan, sang isa ca duug.
- Clase 63. M̃ga mapa m̃ga catilingban sang m̃ga mapa ñga naga talastas sang cahimtañgan sañg dutá, sang m̃ga naga sarisari ñga butang ñga nag talapic sa cahumanan sang dutá, sañg catubian, sang cabitoonan cag iban pa.
 - Clase 64. M̃ga mapa sang dutá sa tanan ñga clase, m̃ga mapa sang isa ca duug ñga hanap, con pa bus-ugan.
 - Clase 65. M̃ga globo ñga naga ilog sang dutá cag sang langit, m̃ga mahimô cag cuadro sa estadística.
 - Clase 66. M̃ga cuadro, cag almanaque ñga nahanungud sa sacayan sa capuslanan sang m̃ga naga usisá sang nahanungud sang m̃ga cabito-o-nan cag sang palasacay.

GRUPO 19.

M̃ga galamiton sa pag paigó, m̃ga cuarta cong pilac cag medalla.

[Buluhañon, pag pa-agui, nahimó.]

- Clase 67. M̃ga galamiton cag casangcapan, ñga nahanuñgud sa pag isip cag bantá, cag sa m̃ga ca-alaman.
- Clase 68. M̃ga galamiton cag casangcapan sa pag tacus cag pag tuñgcad sa pag tacus sañg dutá sa pag tacus isa ca duug, cag pag buhat sang plano sang dutá, m̃ga tacus, m̃ga talan-auan con naga taquilid con tadtung ang isa ca butang ñga matapan, m̃ga talan-auan con malain con ma-ayo ang tiempo, m̃ga máquina sa pag bantá, cag iban pa.
- Clase 69. M̃ga galamiton cag casancapan sang m̃ga talacsan con sulucban, m̃ga balanta-an sang labing diutay ñga butang (vierners) m̃ga tornillo miérométrico, m̃ga máquina sa pag pihac, m̃ga timbañgang ñga ma-abtic guid, cag iban pa.
- Clase 70. M̃ga casangcapan sa pagpasanag sang pag toloc m̃ga casangcapan ñga nahanuñgud sa cabitoonan, m̃ga instrumento físico, m̃ga instrumento meteorológico, cag iban pa, m̃ga casancapan ñga nahanuñgud sa m̃ga laboratorio cag observatorio.
- Clase 71. M̃ga puluntahan sa labing malayó ñga dapat sa m̃ga artillería cag sa m̃ga hinañgniban ñga naga lupuc ñga magagmay, m̃ga talanauan sa labing malayó ñga dapat sa m̃ga militar.
- Clase 72. Talacsan, sulucban cag varali-an sa naga lainlain ñga guin hari-an.
- Clase 73. Galamiton sa pag buhat sang pilac cagcuarta, cag m̃ga medalla, galamiton sa pag timbang sang m̃ga metal. Galamiton sa pag pag-igó sang cadacu-on sang pag socot sang iban ñga metal sa pilac con bulauan, sa pag tunao sang metal, sa pag horma sa bojó, sa pag panipis sang metal, sa pag pa tiondó, sa pag pa bilog, pag palapad, pagpanipis cag pag palabá con pag lip-ot sang metal, sa pag idlao; sa pag paigó sang cabug-aton sang m̃ga pilac con cuarta, sa pag isip, sa pag himó ñga cuarta, sa pag pa igó sang cuarta cag m̃ga medalla sa dilí pa pag gamiton; galamiton sa pag hicot sang m̃ga

colicot cag pisac; m̃ga cuarta cag medalla; m̃ga tolon-an m̃ga nahanuṅgud sa pag buhat sang cuarta, m̃ga pahayag cag iban pa.

GRUPO 20.

Sa pamulóng.

- Clase 74. Galamiton, m̃ga casangcapan m̃ga hilicuton ñga nahanu-ṅgud anatomía, histología cag bacterelología. Mga solondan sang anatomía sa may balati-an cag ualá, m̃ga preparaciones histologicas cag bacterelógicas.
- Clase 75. M̃ga casangcapan sa pag esterelizar sang m̃ga galamiton cag m̃ga dapat sa pag bulóng sang pilás.
- Clase 76. M̃ga gamit sa pag paṅgusisá sang m̃ga manogbulong, sa bug-os ñga calauasan sang masaquit con sa bahin ñga may balati-an.
- Clase 77. M̃ga gamit cag m̃ga casangcapan sa pag bulong sa tanan ñga clase, sa isa lang, cag sa natuṅgud lang sa tagsa ca clase sang pilas.
- Clase 78. Galamiton sa pag bulong sa m̃ga pilason.
- Clase 79. M̃ga casangcapan.
M̃ga casangcapan sa pag higud sang lauas sang cabata-an, m̃ga nogbulong; galamiton, m̃ga gamit cag casangcapan sa natungud sa casangcapan sa pag hauan sang lauas siling sang nasogó sang mabulong ñga isa lang natungdan.
- Clase 80. M̃ga gamit cag casancapan ñga ha dapat na sa gabut con pag ilis sang ṅgipon.
- Clase 81. M̃ga casangcapan ñga napat sa m̃ga masaquit, m̃ga lulid, con ualá na sing mahimô cag m̃ga buang; m̃ga tiil ñga cahoy con iban ñga butang.
- Clase 82. M̃ga butiquin cag talagu-an sang m̃ga casangcapan sang m̃ga manogbulong sang ejército sa dutá cag sa dagat. Galamiton sa pag tabang sa m̃ga pilason sa pag-auayan. Galamiton sa pag tabang con may abutón balati-an; aman sa pag atipan sang m̃ga masaquit con pilason sa dalanon con sa pag-auayan.
- Clase 83. Galamiton sa pag tabang sang m̃ga tauo ñga dao malumus sa aso con sa tubi con iban pa.
- Clase 84. Gamit cag casangcapan sa pag bulong sa m̃ga casapatan.

GRUPO 21.

Mga tolongon sa música.

[Galamiton, sa pag pa-agui cag natigayon.]

- Clase 85. Galamiton cag pa-agui sa pag himó sing mga tolongon sa música, mga tolongon nga guinahuyup, mga tolongon nga laton cag cahoy mga tolongon nga may cuerdas.
- Clase 86. Mga tolongon nga guinahuyup, sauay con cahoy nga may mga buhó nga may tacuptacup con ualá, ang may huluypan lang, ang guina supsup con mag huyup, ang sa patayog cag may tacup tacup cag may tiliponan, con ualá, sang hanġin. Mga cilindron cag iban pa.
- Clase 93. Mga gamit nga bulagbulag sang mga tolongon cag galamiton sa orquesta, cuerdas sa mga tolongon cag galamiton.
- Clase 94. Mga tolongon sa una nga mga pumuhuyó, mga buhat lang sa pañguna con bisan diin man mag guican.
- Clase 95. Mga gamit nga naga cabit cag maca paigó sang compás sang música. Metrónomos.

GRUPO 22.

Teatro.

[Galamiton cag panapot.]

- Clase 96. Galamiton sa sulud sang teatro cag mga sangcap nga pilí.
- Clase 97. Mga pag bulut-an cag pag patigayon sa pag lieao sang sonog cag pag patay sang calayo.
- Clase 98. Mga puni, mga telón, mga telón nga metal, mga gasa, mga rede, mga panapton nga naga sarísari ang duag, mga inog pinta, mga guina palhitan sang pinta (palleta) mga lubid, mga salsalon nga pilí, mga pag sugá, gamit sa electricidad, mga bambalina, mga tolongton sang candilá, mga lipon nga may duag sa mga sugá, mga gamit sa pag ilog sang dabdab sang calayo, sang aso cag sang quilat; mga fuegos artificiales, mga landong, mga pamahuy, mga pa idlacidlac.
- Clase 99. Máquina; mga inogbatac sang mabug-at, mga hulut, mga huluthulut, mga talapacan con salog nga mabotongbotong, mga lipon nga ma botongbotong, mga palanaguan sa salog sang guluua-an mga palalipdan, mga panimbang.

- Clase 100. Mga panaput; mga panapton nga pinili, mga imprenta nga naga sarí-sarí, mga sapin nga manipis lapacan mga hias, mga sapin nga inog sa-ot; mga buhoc nga tinaguic nga aňgay sa mga opao mga buňgut, mga inog bulit, mga panapot nga guina su-ub agud indí maqui-lala.
- Clase 101. Pag patuhao sang naga sarísarí nga, subong sang lintí olan nga batobato, hanġin panon-og, mga lupuc, cag ang mga gamit sini nga tanan. Mga patigayon nga naga sarísarí sa carton, mga gamit sa balay, nga lalan-taon sa malayó.

GRUPO 23.

Mga pa-agui sa Quínica cag natunġud sa mga bulong.

[Galamiton pag pa-agui, nahimó.]

- Clase 102. Mga gamit sa isa ca telemplahan sang mga bulong, mga solog-an sa pag esmalte; mga tayhop, mga inog-ipit, mga palamalhan, mga sala-an, mga hornos eléctricos.
- Clase 103. Mga gamit sa pag quilala sang mga metal nga natunao na cag nahimó nga mga hias con galamiton.
- Clase 104. Mga dapat cag pag pa-agui sa pag hiuat sang mga productos quimicos, superfusfatos, mga habón, mga candilá cag gliserina.
- Clase 105. Mga gamit cag mga pa-agui sa paghimó sang guinatauag agua occigenada, ploro, hypocloritos, cloratos, sosa cag iban nga mga ca-aňgay sini nga mga butang.
- Clase 106. Mga dapat cag mga pa-agui sa paghiuat sang mga escencias vegetales, mga taguc sang cahuy, mga caucho nga guinabaliguiá, ang mga sarang magamit, salili sang caucho cag sang mga guinahimó sa gutta percha.
- Clase 107. Mga dapat cag pa-agui sa pag patigayon sang mga butang nga mga mineral nga sarang magamit sa pag sugá, pag init con padanlug, carbon, petroleo, ozoque-rita, etc.
- Clase 108. Dapát cag pa-agui sa pag pulus sang mga usic sang guinabuhat nga papel. (Sa pa-agui sa química con sa electricidad.)
- Clase 110. Mga gamit cag pa-agui sa pag pahubas cag paghimó nga tubig sa gahom sang init, sang gas (tan-aon ang 123).

- Clase 111. Mga gamit cag pa-agui sa paghimó nga panapton sang mga hilo artificial. (Tanaon ang 124.)
- Clase 112. Dapat cag pa-agui sa pag himó sang mga bulung.
- Clase 113. Acidos, alcalis, sales sa tanan nga sarísarí, asin, ang mga nahimó cag macuhá sa mga tubí nga naupud sa asin.
- Clase 114. Azufre nga natinlu-an cag ang mga macuhá sa azufre.
- Clase 115. Mga fosforo.
- Clase 116. Agua Occigenada, ozono.
- Clase 117. Mga mahimó nga sarísarí sang mga industrias quimicas; talo cag ang mga lana nga macuhá sa talo, goma cag gelatina, mga escencia, mga barnis, naga sarísarí nga mga pasta, tintá sa imprenta mga biton.
- Clase 118. Caucho nga guinabaliguia gutta percha.
- Clase 119. Mga lugum cag mga du-ag.
- Clase 120. Mga butang nga nahimó sa dapat nga mga mineral. Mga guinagamit sa pag sugá, pag init, pag padanlug petróleo nga refinado cag parafina. mg
- Clase 121. Mga macuhá sa pag uling sa isa ca solodlan nga tinacpan.
- Clase 122. Mga alcohol nga indí guid ma-ayo cag inog silimbog.
- Clase 123. Gas nga guinhimó nga tubig.
- Clase 124. Mga hinabúl nga mga textiles artificiales.
- Clase 125. Mga dapát sa pag buhat sang mga bulong nga sarísarí.
- Clase 126. Fuegos artificiales, mga bomba nga tanda-an, mga inog-carga nga sarísarí sa cañón cag fusil.

GRUPO 24.

Sa pag buhat sang papel.

[Mga dapát nga quinahanglan, mga dapát nga iban, pag pa-agui, cag ang patubas.]

- Clase 127. Tinipon sang mga gamit nga quinahannglan sa pag buhat sang papel, carton, cag mga carton nga manipis.
- Clase 128. Mga gamit cag pa-agui sa pag buhat sang papel, sa quinamut lang.
- Clase 129. Mga gamit cag pa-agui sa pag buhat sang papel sa máquina.
- Clase 130. Mga gamit cag pa-agui sa pag buhat sang mga pasta, pasta nga panapton (sa pag pain, pag pilí, tinacús, pag pamilit, pag hugas, legía, pamiudpiud, pag paputí cag pag hugas; pinahimpit, pinilit, dinuagan, pag

himos) pasta ñga dagami, ñga esparto (sa pag pa-in pag ipit, pag utud, pag hugas, lejía, pag binulag, pag putí; pag hugas, pag pa mala) pasta ñga cahoy sa gahum san quimica con iya ca-anguid (pinainpain, pag hugas, lejía; pag hugas; pag tigayon sang pasta; pag pa putí cag iban pa).

Clase 131. M̃ga máquina pag himó papel ñga malagpad.

Clase 132. M̃ga gamit sa pag utud pag panghimó, pag ipit cag pag higud.

Clase 133. M̃ga dapat cag pa-agui sa pag himó m̃ga papel ñga pinilí.

Clase 134. M̃ga dapat cag pa-agui sa pag himó sang carton.

Clase 135. M̃ga papel ñga ma-ayo guid, cag m̃ga papel ñga barato-hon ñga aṅgay buluhaton ñga libro, papel sa China, papel sa Japon, papel ñga inilog sa papel ñga Japon; vitela; papel ñga quinolahan cag iban pa. Papel sa m̃ga periódico cag pabantala-an, papel ñga dilíbuhan, retratohan, buluhatan sing mapa; papel ñga buluhaton ñga billetes de banco, pelergaminohon, papel ñga sululatan, papel ñga alapuntehan, m̃ga inoghapiñ cag iban pa. Papel ñga cigarrillohan, papel ñga suclá, papel ñga inogputus sang m̃ga matam-is, papel ñga buluhaton ñga bulac ñga artificial, papel ñga inogputus, papel ñga tinalohan, papel ñga linanahan. Papel ñga guina dapat sa m̃ga balay. Papel ñga inogdapat sa fuegos artificiales cag sa m̃ga palalucpon, papel sa telegrafo, papel maché, papel ñga manipis, m̃ga carton, m̃ga pasta, m̃ga pinaanguid sa laca, papel ñga mahining, papel ñga binitunan, papel ñga dao panit ñga inog putus, papel ñga sala-an ñga guina gamit sa m̃ga laboratorio, m̃ga cervezahan, cag iban pa.

GRUPO 25.

Ingeniería civil cag militar.

Clase 136. M̃ga dapát sa balay camalig cag iban pa (ñga dilí cahoy) m̃ga dapát ñga guican sa guina cuha-an sang m̃ga bato ñga balasbasan, m̃ga dinihon cag linutó ñga dutá, apug, cemento, yeso, dinihon ñga bato cag iban pa. Sangcap cag pa-agui sa pag himó sang amó ñga m̃ga dapát.

- Clase 137. Mga pa-agui sa pag pa haumhaum sang mga gamit nga tulucuron.
- Clase 138. Pag aman sang mga dapát sang inog bulogsoc; mga gamit cag pa-agui sang mga manogpihac sang bato, sang mga albañil, sang mga panday, sang mga manogbuhat sang pizarra, sang mga manogbuhat sang mga ma-ayo nga galamiton sa balay, sang mga panday sa salsalon, mga manogtingá, mga vidriero, mga manogpinta, cag iban pa.
- Clase 139. Sangcap cag mga pa-agui nga quina-ugali sa mga buluhaton nga guina gamit ang dutá, mga gamit nga guina uyatan, mga inogcoteot, mga colocareton, mga canga sa pag pasulí, mga carreton nga maguyudguyud.
- Clase 140. Mga defensa militar cag ang iya mga bagaybay; dapat sa ingeniería nga guinagamit sa paguig-auayan.
- Clase 141. Sangcap cag mga pa-agui cag quina-ugali (ualá labút sang mga bomba) sa pag-aman sing mga cabacuran sa dutá nga paga tungtungan, amó man nga pa-agui sa idalum sang dutá, mga inogbunal sapag bugsue, mga palabacuran sa tubig nga may tornillo, mga gamit nga guina dala sang hangin.
- Clase 142. Sangcap sa mga pa-agui sa pag palapnag cag pag dala sang mga inog dalapat.
- Clase 143. Sangcap cag solondan sa pag buhat sang mga dalan mga palasiahon cag iban pa.
- Clase 144. Mga sangcap sa pag pasanag sang mga baybayon, mga ilog, mga sugá sa dagat, cag mga latagon nga minahanu. Mga dapat nga sa sacayan cag militar sa amó man nga catuyu-an.
- Clase 145. Sangcap cag solondan nga quina-ugali sa pag paigó sa lalapnagan sang tubí cag gas. (Ualá labut ang gasómetro.)
- Clase 146. Sangcap solondan nga guina gamit sa mga telégrafo.

GRUPO 26.

Mga solondan, mga talamdan cag quinuritecurit sa obras públicas.

- Clase 147. Mga dalan cag iban pa nga mga alaguian sa dutá. Mga taytay cag mga calog.

- Clase 148. Panacayonsa m̃ga subá cag m̃ga pag sugá sing gas sang banua.
- Clase 149. Suludlan sang sacayan ñga sadagat, m̃ga tulumanan, m̃ga taytay ñga mapatiyog; m̃ga sangcap sa pagpa-dacú (ualá labut ang na tungud sa m̃ga sacayan).
- Clase 150. M̃ga calog ñga sa dagat.
- Clase 151. M̃ga calog.
- Clase 152. Aman sang m̃ga sugá cag m̃ga faro ñga angay sa higad sang m̃ga baybayon.
- Clase 153. M̃ga sagang sa m̃ga bahá sang m̃ga subá cag m̃ga dalagecú ñga taub sa baybayon.
- Clase 154. M̃ga ferrocarril ñga nahanungud sa m̃ga plano, cag m̃ga patindug ñga hilay cag m̃ga binuhat sang quina-adman.
- Clase 155. Pag buhat cag pag atipan sang m̃ga dalan sa sulud sang banua.
- Clase 156. M̃ga handá ñga tubí.
- Clase 157. M̃ga estadística, m̃ga mapa cag m̃ga balasahon ñga nahanungud sa m̃ga buluhaton sa banua.

GRUPO 27.

Ingeniera ñga nahanungud sa m̃ga pag bugsoc.

- Clase 158. M̃ga pa-agui cag talamdan sa pag buhat sang m̃ga balay con camalig sang gobierno, con sang banua sa quina-hanglan ñga especial, m̃ga balay ñga puluy-an dalagecú cag magamay.
- Clase 159. M̃ga pa-agui, m̃ga quinurit sa pag pabacud sa dutá sang binugsuc, m̃ga cutá, m̃ga dingding ñga apug cag bato, m̃ga salug, m̃ga atup, m̃ga hagdan.
- Clase 160. M̃ga pa-anguid ñga nasulat cag m̃ga solondan sang m̃ga pa-agui sa máquina sa pag palantong, pahapus cag pá-angay sa pag pa sacá cag pag pa pauang sang m̃ga manog pasacá, m̃ga ganha-an cag m̃ga ventaná.
- Clase 161. M̃ga talamdan sa pag hicot sang m̃ga albañil, m̃ga panday cag manogpinta, m̃ga puni sa hiñgapusan, m̃ga atup sa nacaúa-an, cag iban pa; nayesohan cag pag buhat sang m̃ga dingding, m̃ga pag pinta cag pag butang sang m̃ga vidríó.

MANUFACTURA.

[Con m̃ga buhat sang camut con sang quina-adman.]

Departamento D.

GRUPO 28.

M̃ga galamiton sa sululatan.

[Máquina, m̃ga pa-agui cag m̃ga nahimó.]

- Clase 162. Galamiton ñga especial cag m̃ga pa-agui ñga quinaugali sa pag himó sang m̃ga galamiton sa sululatan, papel ñga sululatan, m̃ga libro ñga coluentahan cag colopiah, m̃ga sobre, m̃ga puyo, papel ñga inog putus, cag iban pa.
- Clase 163. Papel cag carton, papel ñga may dinalán, papel ñga may punipuni, m̃ga sobre, m̃ga puyopuyo, m̃ga puyo m̃ga huluaran sa m̃ga bolotho-an, m̃ga palatinan, m̃ga palahatan, m̃ga lilitahan sang m̃ga pag ca-on, m̃ga baraja, m̃ga lacre, m̃ga oblea, m̃ga papel ñga ciligarillohan cag iban pa.
- Clase 164. M̃ga quinahanglan cag m̃ga gamit sa sululatan, tintá, pluma, talacdan sang pluma, lapiz, m̃ga lacre, m̃ga oblea, inog pit-al sa papel, m̃ga suludlan sang tintá.
- Clase 165. M̃ga gamit sang m̃ga artista, sa paminta, sa arquitectura, sa escultura cag dibujo, m̃ga tela, m̃ga tarjeton, m̃ga lapiz, m̃ga galamiton sa pag bulit cag pag pinta, m̃ga instrumento matemático ñga galamiton sang m̃ga arquitecto, m̃ga grabador de agua fuerte, m̃ga grabador cag escultor, papel cag tela de colea, m̃ga papel ñga dao panit m̃ga duag, m̃ga barnis, m̃ga carboncillo, m̃ga pastel, m̃ga esfumino, m̃ga tauotauo, m̃ga tolongtongan sang pilintahan m̃ga cajon sang m̃ga duag ñga inog pinta cag iban pa ñga m̃ga gamit ñga ualá diri mahamtang ñga quinahanglan sang m̃ga artista.

GRUPO 29.

Mga sundang.

[Dapat, mga pa-agui, mga nahimó.]

- Clase 166. Mga dapat mga pinili cag guina gamit sa pag buhat sang mga sundang, labi na sa pag baid cag pag hipid.
- Clase 167. Mga sundang nga inog gulut sang pag caon sa lamesa, mga cortapluma, mga sundang nga manipis.
- Clase 168. Mga sundang sang laguartero, sa pag sagud sang uvas cag iban pa nga buluhaton.
- Clase 169. Mga gunting cag neceseres.
- Clase 170. Mga lavaja nga inog panghimungot nga naga sarisari.
- Clase 171. Mga gamit nga magamay nga acero pulido.
- Clase 172. Mga galamiton nga magamay sang mga platero.
- Clase 173. Mga espada, mga espadin cag iban pa, sa tanan nga clase.

GRUPO 30.

Mga butang nga sa plateria.

[Dapat, mga pa-agui cag mga nahimó.]

- Clase 174. Mga dapat nga especial, mga galamiton nga uluyatan, mga dapat sa pag tunao, maquina, mga torno, mga timbangan cag iban pa, mga dapat sa galvanoplastia cag iban pa, mga pa-agui sa pag himo.
- Clase 175. Mga nahimó sang mga platero nga galamiton nga quina ugalí con sa mga santos sa mga dapat nga bulauan, pilac, sauay cag iban pa nga metal. Mga butang nga na doradohan con plateahan bisan sa ano nga pa-agui.
- Clase 176. Mga binuhat nga esmaltado; mga esmalte nga napinta sa metal.

GRUPO 31.

Mga hiás.

[Dapat, mga pa-agui cag mga nahimó.]

- Clase 177. Dapat nga pinili, mga paagui sa pag hicot.
- Clase 178. Mga hias nga má' fino.
- Clase 179. Quina-adman sang mga manog basbas sang mga bato, tacus cag basbas sang diamante; tacus cag basbas sang iban nga mga bato nga guina gamit sa mga hias; sa mga bato nga fino, sa bato nga labrado cag sa mga tipáy (tan-auon ang Departamento B, grupo 11).

Clase 180. Mga hias nga bacauan, mga hias nga guina pa pandala sa iban nga mga cabanuanan, cag manubú nga mga bulauan: mga hias nga pilac, platino cag aluminio cag aluminio cag iban pa. Mga hias nga may mga bato nga mahal.

Clase 181. Binuhat sang mga manog basbas sang mga bato. Haguió sang mga matahum nga mga bato, mga mutiá cag iban pa.

Clase 182. Mga hiás sa bulauan nga double mga hiás nga haguió sa sauay cag iban pa nga metal, mga hias nga acero, mga hiás nga maitum, mga azabache cag vidrio, mga hiás nga coral, mga ambar, tipay, mutiá cag iban pa.

GRUPO 32.

Mga carelosan.

[Dapat, mga pa-agui cag mga nahimó.]

Clase 183. Dapat sa pag buhat sang mga relos sa tanan mga clase, mga gamit sa camut, nga sa máquina (mga tolorno-hon cag iban pa nga gamit) mga casangcapan sa pag tacus.

Clase 184. Ang pag aman sang mga metal nga guina gamit sang mga naga pamuhat sang relos. Mga dapat nga lainlain sang relos, nga rueda nga caja nga bulauan pilac cag iban pa, nga rubi cag iban pa nga bato, mga carátula.

Clase 185. Mga relos nga dapat sa simbahan cag mga pamalay nga caugalingon sang banua con ang gobierno.

Clase 186. Mga relos nga talan-auan sang pag lacat sang mga cabito-onan: mga cronometro sa panacayon.

Clase 187. Mga relos nga ang naga palacat electricidad, hangin cag tubig.

Clase 188. Mga relos nga inog adorno: mga relos nga registrador: mga regulador cag mga relos nga inog pucao.

Clase 189. Mga relos, nga masulud sa bolsa mga cronometros.

Clase 190. Mga metrómetro, pedómetro mga instrumentos registradores mga clepsidra cag mga relos nga balás.

Clase 191. Mga linganay nga guina dapat sa mga relos.

GRUPO 33.

Sauay, tulunauan, cag m̃ga casalsalonan ñga de arte.

[Dapat, m̃ga pa-agui cag m̃ga nahimó.]

- Clase 192. Dapat; m̃ga plano sang tulumanan solondan cag holormahan m̃ga casangcapan sa pag pa diutay cog pag pa cubus paagui sa pag máquina.
- Clase 193. Pag huad sang m̃ga obra de arte sa sauay, sa salsalon ñga matunao cag hinanut.
- Clase 194. M̃ga obra de arte sa zinc.
- Clase 195. M̃ga metal ñga repujado, estampado cag damasquinado.

GRUPO 34.

M̃ga cepillo, m̃ga tafilite cag m̃ga alatalat.

[Dapát, m̃ga pa-agui cag m̃ga nahimó.]

- Clase 196. Dapát cag m̃ga pa-agui ñga quinaugalí sa pag buhat sang m̃ga cepillo m̃ga butang ñga panit ñga ma fino m̃ga butang ñga m̃ga panit ñga manipis cag alatalat.
- Clase 197. Dapát cag m̃ga pa-agui ñga quinaugalí sa buhat sang m̃ga cepillo ñga guina gamit sa tocador, sa ñgipon sag ang guina hiñgalanan ñga cepellería fina, m̃ga cepillo ñga galamiton sa balay, sa m̃ga talabartero sa m̃ga caballeriza cag iban pa ñga guina hiñgalanan cepellería corriente; m̃ga cepillo sang m̃ga artista cag manog pinta sa balay; m̃ga silhig ñga bulbul.
- Clase 198. M̃ga gamit ñga panit ñga fino, m̃ga estuche, m̃ga solondan sang panapton con mag lacat, m̃ga bilitbiton ñga solodlan sang panapton, m̃ga tagub sang espada, m̃ga solodlan sang cuarta, m̃ga solodlan sang surat, m̃ga solodlan sang papel, m̃ga solodlan sang billete m̃ga solodlan sang tabacó, m̃ga magagmay ñga galamiton ñga dao hampangan ñga panit.
- Clase 199. M̃ga galamiton ñga dao hampangan, m̃ga estuche, m̃ga magamay ñga m̃ga galamiton ñga dao hampanganan, m̃ga solodlan sang m̃ga licor, m̃ga cajoncajon ñga sulodlan sang guantes, m̃ga caban ñga may hapin sa sulud, m̃ga tinuga sang quina-adman, m̃ga tinorno, m̃ga grabado, m̃ga labrado, m̃ga esculpido sa marfil, sa cala cag sa tipay cag iban pa; m̃ga hunsuy, m̃ga supsupan sang hunsuy cag m̃ga galamiton sang manog

tabacó, m̃ga solodlan sang tabacó, m̃ga husay ñga marfil, cala, panit, celuloide, cahoy cag iban pa, m̃ga sarísarí ñga galamiton ñga laca, m̃ga sauay ñga magamay.

Clase 200. M̃ga alatalat; m̃ga tabig cag alat ñga guinagamit adlao-adlao, m̃ga alatalat ñga dao hampañgan ñga solodlan sang matan-is, m̃ga galamiton sa sulud sang balay, dalalhon sa panlacatan cag iban pa, ñga m̃ga galamiton ñga esparto.

GRUPO 35.

M̃ga butang ñga sa panlacatan cag sa campamento, m̃ga nahimó sa caucho cag gutta percha.

Clase 201. M̃ga solodlan sang panapton, m̃ga solodlan ñga panit, sang m̃ga maleta, m̃ga saco, m̃ga polopetaca sa panapton, m̃ga cajon ñga solodlan cag galamitan. M̃ga Chapa cag iban pa ñga m̃ga galamiton sa m̃ga solodlan sang panapton, m̃ga petaca cag iban pa. M̃ga cohin, m̃ga panaput cag sapin ñga indí malapus sang tubig, m̃ga baston ñga naga hiñgapus sing matalauis ñga salsalon, m̃ga songcod ñga angay inog sacá sa buquid, m̃ga payong. Naga ca sarísarí.

Clase 202. M̃ga dapát ñga magubágubá ñga guin himó sa catoyo-an ñga dalalhon sa panlacatan cag sa m̃ga expediciones científicas, m̃ga quinahanñgan sang m̃ga geólogo, sang m̃ga mineralogista, sang m̃ga naturalista sang m̃ga colono, sang m̃ga exploradores cag iban pa.

Clase 203. M̃ga tienda sa campaña cag ang iya m̃ga gamit ñga higda-an, m̃ga duyan, m̃ga puncuan, m̃ga gamit ñga sarang ma piudpiud cag iban ñga m̃ga galamiton sa campamento.

Clase 204. M̃ga tienda sa Campaña cag m̃ga galamiton sa puluy-an sang m̃ga militar.

Clase 205. M̃ga dapát cag m̃ga pa-agui sa pag buhat sang m̃ga butang ñga caucho cag gutta percha.

GRUPO 36.

M̃ga hampañgan.

Clase 207. M̃ga dapát cag pa agui sa pag buhat sang m̃ga hampañgan.

Clase 208. Mga hampañgan, mga batábatá cag ang mga gamit, mga hampañgan mga de metal, mga relos sang cabataan, mga hampañgan mga may máquina, mga hiñganiban cag visti nga militar sa cabataan, mga tolongon, mga galamiton sang mga muñeca, mga cabayo, mga casa-patan, mga salaquian, mga hampañgan nga caucho, mga hampañgan nga sa caalam cag macatoon. Mga hampang.

GRUPO 37.

Mga puni cag mga galamiton nga natungud sa mga edificio público cag mga puluy-an.

Clase 209. Mga talamdan, mga quinuriteurit cag solondan sa mga puni nga indí na maliuat.

Clase 210. Nahanungud sa pamanday; mga talamdan cag solondan sang binalay, mga atup mga bóveda, mga cúpula, mga tablero cag iban pa.

Clase 211. Mga buhat nga inog hiñgapus sang puni; mga tacup sang gahan-an, mga tacup sang talamua-an, mga dingding, mga salug, mga cajon nga dao órgano, mga ponco-an nga angay sa Coro sang simbahan cag iban pa.

Clase 212. Mga puni nga may mga marmol, bato, yeso, papel maché, carton cag iban pa.

Clase 213. Mga tallado nga inog puni.

Clase 214. Mga inog puni nga salsalon, mga ventaná, mga halambuyan, mga balatibat, mga ganha-an nga salsalon nga tinunao con hinanut. (Tautanon ang departamento B grupo 14) mga ganha-an cag mga holohaligue nga sauay; mga puni sa atop nga dalapatan sang tingá sauay, zinc; mga palasudlan sang sanag sa atop, mga palidpalid; mga parongparong, mga tacup sang mga palasungauan sang asó.

Clase 215. Mga inog pinta sa cahoy nga inog puni, sa metal, sa bato, sa panapton con sa bisan ano man nga sarang mapintahan.

Clase 216. Mga puni nga naga sarísarí nga pag agui, sa bato nga inog salog, mga sarísarí nga pa-agui sa bato nga esmaltado nga sa dingding cag bóveda.

Clase 217. Mga aman nga naga sarísarí sang pinagba nga dutá, nga unay sa mga edificio público cag mga balay nga puluy-an.

GRUPO 38.

Mga casancapan sa oficina cag mga galamiton sa baláy.

- Clase 218. Mga aparador, mga suludlan sang tolón-an, mga lamesa, mga lamesa nga manipúlón, mga sululátan, mga salang-atan sang panapton, mga talagô-án sang mga panapton, mga siya, mga billar, etc.; mga sofá, mga confidentes, etc.

GRUPO 39.

Mga galamitón nga espejo.

[Vidrieras.]

- Clase 219. Mga galamitón nga espejo nga guina dapat sa mga simbahan, sa mga puluy-an nga salamojanon (edificios públicos) cag sa mga puluy-an. Mga pañgayam (muestras) nga espejo nga dinapat sa mga hilimo-an sang mga caespejo-an (fábrica de vidrieras). Mga esmaltes nga pahungud, mga huáran nga mga tacúp sang gangha--an nga napunihan (ventanadas decoradas).

GRUPO 40.

Mga monumento sa lulubngan cag mga cadapátan sa mga agencias nga manoglulubong sang minatay.

- Clase 220. Mga monumento con mga cadapátan sa pantión nga marmol, pantion nga bató, cag pantion nga sauay (metal), mga lulubngan mga ma-ambong cag malahalón, cag ang sa ila nga ca-añgot.

- Clase 221. Mga lungón sa minatay cag galamiton sang mga agencias nga manuglulubong.

GRUPO 41.

Pamandayan sa sal salon (ferretería.)

[Dapát, pa-agui cag nahimó.]

- Clase 222. Mga pahungud nga galamitón nga salsálon, indí iglaquip ang mga galamiton nga salsálaon sang mga máquina nga mga guina dápat sang mga manogiagarí, sang mga manogbuhát sang sauay, manog-tunaó sang sal-mga cajoncajon nga alámbré, hevillas, mga talicalá, mga manog-buhat sang mga tuercas, tornillos lensang, salon, manog himó sang tag diotay ang cabilianan, etc.

- Clase 223. Mga lingánay nga dalagcú cag magamay; mga espitas

con tarogán; m̃ga sifon ñga sauáy, con galamitón sa pag-candos ó pag sag-a sang tubig cag iban pa ñga m̃ga ca-añgay; m̃ga cadapátan sang m̃ga panday sa salsálon. Herraduras con hapin ñga salsalon sa idalum sang m̃ga cucú sang m̃ga cabayo cag iban pa ñga m̃ga sápat.

Clase 224. M̃ga pernos cag tuercas, tornillos, ñga dapát sa m̃ga cá-hoy (madera) cag m̃ga metal.

Clase 225. M̃ga patubás ñga alambre cag m̃ga hinimó ñga lánsang Tachuelas lansang, puntillas, m̃ga sibit cag m̃ga dá-gum; m̃ga linala ñga alambre, m̃ga hinabul ñga alambre, m̃ga hinabúl ñga alambre ñga túman ca simput cag tamá ca-gamáy.

Clase 226. M̃ga hinimó ñga hebillas; m̃ga singsing, grapas, ganchos, bisagras.

Clase 227. M̃ga hinimó ñga talicalâ; ñga ualá sing tinabú-an.

Clase 228. Casangcapan ñga guina gamit sa sulúd sang baláy ñga sauáy cag estaño.

Clase 229. M̃ga láminas ñga m̃ga metál ñga sarisarî ñga pag-himó con pag-dihon (realzadas, estampadas, cortadas, decoradas, perforadas, etc.).

Clase 230. M̃ga láminas esmaltadas cag m̃ga tinúnao ñga añgay sa m̃ga cabalayan; subong man sa sulud sang balay cag guina pamuni.

Clase 231. M̃ga cadapátan sa digamuhán m̃ga mahulás ñga hinimó, m̃ga quina-ayo guid; m̃ga barnizados cag esmaltados, cag iban pa, subond abi sang m̃ga galamiton ñga bato ñga granito cag piñgan (de porcelana).

Clase 232. M̃ga libon ñga tarogán sa tubig; m̃ga túbos de hierro con libon ñga tarogán ñga salsálon, acero, sauay, estaño, tingâ, etc.

Clase 233. M̃ga broches, botones, ojillos, etc.

Clase 234. M̃ga pluma ñga metal, m̃ga dalapátan ñga metal sa m̃ga anteojos. M̃ga lubid (cuerdas.)

Clase 235. M̃ga galamitón ñga salsálon ó acero ñga may talúm; m̃ga sangot, galáb, pañga, uásay, daldag, etc.

Clase 236. M̃ga poleas cag aparejos; m̃ga planchas.

Clase 237. M̃ga casangcápan sang m̃ga manóg-pamúhat sang baláy; m̃ga bisagras, picaportes, aldabas, aldabones, llamadores, chapas, etc.

- Clase 238. M̃ga bóvedas, cajas cag candádos de seguridad.
- Clase 239. M̃ga balatibat sa m̃ga hagdan cag sa m̃ga balaustradas; sa m̃ga enrejados cag m̃ga balcones, ñga amó ang m̃ga salsalon ñga guin panicúticû cag guin paduguí.
- Clase 240. M̃ga higda-an ñga salsálon (camas) cag laton; m̃ga caañgot nila ó caupdanan (accesorios).
- Clase 241. M̃ga galamiton sa m̃ga jardin; m̃ga vasos ñga salsálon cag pinaduguí.
- Clase 242. M̃ga pangadlao (casas de verano) cag m̃ga pabellones sa salsalon cag acero; m̃ga jaula sa m̃ga pisipis; m̃ga balaybalay sa m̃ga pispis; m̃ga pabellones sa m̃ga pispis; m̃ga balatibat.
- Clase 243. M̃ga inog-gacút sa ganhá-an (cerraduras para ventanas) fábricas y talleres y transparentes de tela de metal; m̃ga salang-átan ó tulongtongán ñga metál sang m̃ga puni (repisas), etc.
- Clase 244. M̃ga sarisari ñga hinimó-an ñga bulauan, pilac, estaño, dinihon ó pinaduguí; m̃ga dahondahon ñga bulauan, pilac, etc.; voladores.
- Clase 245. M̃ga sarísari ñga hinimô-an ñga pinulúg ñga ma-anguid sa bulauan, sa pilac, sa sauay, sa níquel sa zinc, etc.
- Clase 246. M̃ga láminas ñga salsálon cag pinúlug ñga mangingincaa-ñgay sa zinc (láminas de hierro galvanizadas).
- Clase 247. M̃ga cadapátan ñga m̃ga guina gamit sang m̃ga manog-himó sang tingâ ó zinc.

GRUPO 42.

Papel tapiz.

[M̃ga dapát, gulamitón, pa-agui cog m̃ga nahimó.]

- Clase 248. M̃ga gamhon (materias) ñga una cag pahunṅod ñga guina panghimó ñga papel tapiz.
- Clase 249. Maquinaria sa pag imprimir con pag patapio sing letra sa papel tapiz cag papel de fantasía. M̃ga máquina sa pag himó sang m̃ga rodillos de imprimir. M̃ga planchas ñga matápan ñga tapî ó cobre ñga hinimó sa camút; Rayadoras, máquina sa pag-barniz, máquina sa pag himó ñga maca-anguid sa satin; máquina, sa pag himó ñga maca-anguid sa bulauan; máquina sa pag hátag sing casilac; máquina sa pag pahaclap (estampar); máquina sa pag locot cag pag utud.

Clase 250. Mga guina silhig cag mga géneros nga pahunḡud nga guin gamit sa pag pahámtang sang papel.

Clase 251. Mga papel nga de color; mga papel nga na-imprenta con nasulatán na sing letra sa máquina de imprimir, mga papel nga ca-anguid sa terciopelo, nga inilog sa marmol; mga papel nga may pintoc nga dao sa ugatugat nga magamay (veteados) mga papel nga pina-aguian sang dorado; mga papel nga inog-hapin sa mga libro; inog-encuadernar, etc. Mga papeles artísticos; mga papeles esmaltados cag barnizados; mga papel nga inilog sa supat sang cáhoy cag mga panit (maderas y cueros).

GRUPO 43.

Alfombras, tapicería y telas para muebles.

[Dapát, pa-agui cag mga nahimó.]

Clase 252. Maquinaria nga pahunḡud (especial) sa pag panghimó sang mga alfombras cag mga hinabúl nga guina nga lánan nga tapicería, oficios de alta liza, oficios de baja liza, espolinaje, etc.

Clase 253. Alfombras, moquetas, afelpadas, pasillos, tapetes, etc.

Clase 254. Casangcapan sa mga galamiton sa sulud sang baláy; nga seda, lana, algodón, lino, yute, ramie; sinablay, hinálúthút con tinahí, pinilít cag binorda. Mga hinabul nga buḡgaybuḡgay; mga panit ó cueros vegetales, molesquina, etc. Mga panit nga guina dapat sa nga colgaduras cag sa mga muebles. (Tan-auon sa Departamento B. Grupo 14.) Mga hules y linoleums.

GRUPO 44.

Puni nga guina dapátan sang mga hinabúl nga hiningadlan nga tapicería.

Clase 255. Puni nga guina gamit sa maquitá sa nga-tanán nga mga casadian cag sa mga caugalingon nga balay cag guinagamit sa mga buluhaton dapit sa mga silimbahan, etc.

Clase 256. Mga cadapátan nga guina gamit sa mga hiligdá-an, lingcoran, canapés, cortinas, colgaduras, cuadros, espejos, etc.

GRUPO 45.

Mga dinihon cerámica.

[Dapát, casangcápan, pa-agui cag mga nahimó.]

- Clase 257. Mga una nga gámhon (materias primas) cag mga pahun-
gud nga patubás nga hinimó nga guina gamit sa pag
pa-nihon (Cerámica).
- Clase 258. Galamitón, cag mga pag gámit sa pag himó sang mga
pinulús sa Cerámica; mga máquina sa pag gut-ló con
pag nipúlón, pag ipit cag pag butáng sing figura sang
mga productos ceramicos; mga máquina sa pag himó
sang tisá, mga tubos, mga tisá nga inog-atup cag iban
pa nga mga cadapátan sa pag pamasád; mga hornos,
mga hornos nga magamay, mga muflas, con mga calán
cag mga casangcapan sa pag panglútò; mga galami-
tón sa pag galíng cag pag himó sing esmaltes.
- Clase 259. Mga sarisari nga porcelanas.
- Clase 260. Mga biscochos de porcelanas cag iban pa nga mga cada-
pátan.
- Clase 261. Mga porcelanas nga putí cag de color nga may mga
esmaltes nga masilang ó ma-aguid-aguid sa estaño
(estanferos).
- Clase 262. Mga porcelanas cag terracotta nga guina gamit sa mga
objetos agrícolas; mga azulejos, cag mga tisá.
- Clase 263. Mga artefactos nga bató nga ualá ma-bordahe cag mga
na bordahan.
- Clase 264. Mga tisá nga inog-atup (tejas), mga tisá nga tinigban
con quiniasan nga mga bató nga sarisari sing color
(mosaicos); mga baldosas, mga túbos.
- Clase 265. Mga materiales refractarios con cadapatan nga dilí ma-
tunao sa calayó. (Ang mga ualá masacup sa metalur-
gía.)
- Clase 266. Mga estatúa nga magamay (estatuillas), grupos, cag
iban pa nga guina gamit nga puni (ornamentos) nga
duté nga pinágba.
- Clase 267. Mga esmaltes nga guina gamit sa cerámica.
- Clase 268. Mga tinigban con quiniasan nga baquias nga sarisari
sing color (mosaicos de arcilla) ó mga esmaltes.
- Clase 269. Mga inog dapát sa mga pader (proyectos minerales);
mga simburio (chimeneas) cag mga inog-haclap con
inog-talábon (cubiertas). (Tan-auon sa Departa-
mento B, Grupo 14).

GRUPO 46.

Plomería y materiales sanitarios.

Clase 270. M̃ga cadpátan ñga bágay sa ca-ayóhan sang lauas (artículos sanitarios); m̃ga casangcapan cag iban pa ñga guina gamit sa paligusán; m̃ga cadapátan sa pag pangnagnag con pag panghinaó (lavatorio), sa m̃ga pag panghúgas con pag panglabá (lavandería); m̃ga tubos, lebrillos, llaves, etc.; m̃ga aparatos de drenaje cag plomemo.

GRUPO 47.

M̃ga ca cristalán cag ca-espejo-an.

[M̃ga dapát, galamitón, pa-agui y productos.]

Clase 271. M̃ga úna cag m̃ga pahuñgud ñga patubás ñga guina himó ñga cristal.

Clase 272. M̃ga casangcápan cag m̃ga bágay sa pag himó sang m̃ga espéjo (vidrios) cag cristal; m̃ga casangcapan sa pag panigána sang una ñga m̃ga guina himó; m̃ga horno; m̃ga galamiton sa pag huyúp, m̃ga moldes, m̃ga tornos sa pag grabar cag pag-tallar; m̃ga casángcapan sa pag pañgutud, cag sa pag panunao, etc.

Clase 273. M̃ga pinanid ñga espejo ñga guina dápat sa m̃ga vidriè-ras, m̃ga puti ó de color, acanalados, esmaltados, etc. M̃ga espejo ñga pinamid ñga guina dapát sa fotografía. M̃ga capelos.

Clase 274. M̃ga espejo ñga ualá matinlo-i- cag m̃ga tininlo-an. M̃ga cristales plateados. Cristales para enlosados. Espejos para proyecciones. Cristales en relieve.

Clase 275. M̃ga vasos, copas, etc., ñga vidrio cag cristal cag iban pa ñga m̃ga casangcapan ñga m̃ga espejo ñga guina gamit sa tanan ñga bagay.

Clase 276. M̃ga vidriera de ornamentación.

Clase 277. M̃ga botella.

Clase 278. M̃ga esmaltes: m̃ga cadaptan nia sa m̃ga espejo (vidrios).

Clase 279. M̃ga mosaicos ñga vidrio.

Clase 280. M̃ga inilog sa m̃ga bato ñga malahálon.

Clase 281. M̃ga espejo ñga guina dapat sa m̃ga orasán, cag m̃ga cristal ñga guina dápat sa anteojos.

Clase 282. M̃ga cristal ñga guina dápat sa óptica.

GRUPO 48.

Mga casangcápan cag mga pahitó sa pag-alimo-ot cag pag pa aliuanay.

Clase 283. Calefacción por vapor, con ca-alimo-ut tungud sa sungao nga ma-init, tungud sa tubig nga ma-init; tungud sa hangin (aire) nga ma-init, cag ang ila mga pahitó.

Clase 284. Mga pag pahitó sa catagtágan cag cahurayán sang sungao (vapor) sang tubig nga ma-init; sang hangin (aire) nga ma-init; guin dúlup nga bao-ing ó lúmon guid.

Clase 285. Ca-aliuanay nga duná; ca-aliuanay nga pinaticang; ca-aliuanay tungud sa calalañgan nga pinahitó sini nga mga sahí.

Clase 286. Mga planos cag huaran sang mga puluy-an nga pina-alimot-ot cag pina-aliuanay (edificios calentados y ventilados); mga edificios públicos, fábricas, talleres, cag mga puluy-anan.

Clase 287. Mga estufas cag hornos nga pahunğud, con mga bagahan nga salsalon ó dutá nga guina gamit sa lainlain nga mga sahi sa pag pa-alimo-ot (sistemas de calefacción.)

Clase 288. Radiadores de calor, con mga manog tábug sang cainit, tanán nga clases cag cadacu-on. Mga calderas sa tubig nga ma-init cag sa vapor. Mga caloríferos con mga manog pa-init sa tubig cag sa sungao (vapor). Caloríferos, de aire caliente, con manog pa-init sang hangin. Estufas de aire caliente, con máquina sa pag pa-nit sang hangin.

Clase 289. Ventiladores y cambiadores de aire con mga manóg paliuanay cag manog pasaylo sang hanging (aire). Ventiladores de descarga vertical con mga manog pa-aliuanay sing lapnag.

Clase 290. Mga pa-agui sa pag pabag-o sing tadlong sang hangin agud sa pag pa-alimo-ot cag pag pa-aliuanay sa mga puluy-an.

Clase 291. Mga galamitón sa pag butáng sing cainit sa sulúd sang baláy. Sa mga pag digamo cag pag panglutó sang pag ca-on. Estufas cag chimeneas; mga unay ó halin-halin.

- Clase 292. Mga lulutu-an nga de vapor: Mga horno nga lulutú-an sa tanan nga sahi (sistemas), nga guina dapat sa pag-pahitó sang pag-ca-on cag dunġan ang pag hátag sing ca-init sa sulud sang mga puluy-anan. Mga horno nga pahuġud sa pag panglutó sang mga pili nga mga calan-on. Mga horno cag mga galamiton nga unay ó halinhalin nga guina dápat sa pag panigana sang mga calan-on cag mga ilimnon nga mga caramu-an.
- Clase 294. Mga manog pa-aliuanay nga guina paguiho tuġud sa ha-ġin, ó tuġud sa diferencia de temperaturas.
- Clase 295. Saneamiento cag ventilación, sang mga digamohán cag puluy-anan nga mga magamay.
- Clase 296. Mga galamiton nga aġot sa pag pa-alimo-ot cag pag pa-aliuanay. Mga galamiton sa pag paġusisá cag pag tacús, mga termómetros, mga termómetros registradores, pyrométros, anemómetros, manómetros sa pag tacus sang mga quinunta-an (bajas presiones) cag sa pag tudló sang nivel sang tubig sa mga tubos; mga casangcapan sa pag tacús sang gasto ó salida sang suġao (vapor) sa mga tubos; mga tanán nga clase nga registradores.
- Clase 297. Mga termómetros; mga casangcapan sa pag hátag sing casaraġan cag pag tagtag; reguladores de temperatura, reguladores de corriente; reguladores de presión; purificadores automáticos de agua, de condensación y de aire; mga llaves nga pahuġud sa mga casangcapan sa calefacción.
- Clase 298. Mga accesorios de chimeneas. Cortinas de chimeneas, reductores; mga pala-aguian sang haġin, nga ma-init cag sang ventilación, regillas cag placas. Cubiertas metálicas nga quina gamit sa paglinit; mga láminas especiales nga salsalon, etc.
- Clase 299. Mga cerámicas nga guina gamit sa mga puluy-an cag mga chimeneas. Estufas cag chimeneas nga loza. Mga pinanid nga guina pamuni. Mga tanan nga clase sang loza. Mga guina dapat sa fumivoros. Mga cadapatan nga dilí ma tunao sa caláyo nga guina gamit sa mga puluy-an, caloriferos, estufas cag chimeneas.

Clase 300. Mga cadapátan sa mga puluy-an; mga inog-paducut sang caláyo; inog-caycay sang abú; galamiton sa pag paninló cag pag tipig. Mga accesorios.

GRUPO 49.

Mga galamitón cag mga pag gamit sang sugá nga dilí electrico.

Clase 301. Mga sugá nga guina dapatan sing mga lana sa buña sang cahoy cag sa mga nag halin sa minahan (petroleo, exquisito, aceite pesado, pulverizado, alcohol); mga lámparas, quemadores, mechas, tubos sa lámpara, etc., casangcapan nga guina gamit sa sulud sang balay cag mga balaliguiá.

Clase 302. Mga sugá nga guina gamitan sing gas. Mga lámparas, quemadores, tubos, quemadores de llama plana; quemadores de argon, quemadores de recuperación para la carburación; de incandescencia; mga casangcapan nga guina gamit sa mga sugá sa sulud sang balay, mga guina baliguiá cag guina gamit sa luas.

Clase 303. Mga accesorios sa alumbrado, mga inog-sinde, mga tubos, mga globos, guarda-brisas, pantallas, reflectores, veladores, etc.

GRUPOS 50.

Mga textiles.

[Galamiton cag mga pag gamit sa pag hapnig cag pag himó sang mga lubid.]

Clase 304. Maquinaria cag mga casangcapan nga guinagamit sa pag panghapnig sang mga lulubiron.

Clase 305. Mga casangcapan nga guina gamit sa pag hugút, pag lubid, pag alas cag mga pag patiscug.

Clase 306. Ang mga guin hilayó-an sang máquina sa pag hapnig, cag sang mga máquina nga pahuñgud sa pag panghuman.

Clase 307. Mga galamiton sa pag sásá, pag tilao, pag pa-anguid cag pag himpit. Mga gamhon nga guina panghimó nga lubid.

GRUPO 51.

Galamitón cag mga pag búhat sang mga hinabúl.

Clase 308. Mga casangcapan nga guina gamit sa pag sugud sa pag habul; mga máquina sa pag sab-ong cag pag liquit. Pag pili con pag púlot.

Clase 309. M̃ga telar con m̃ga halablan sa camut cag m̃ga guina paguiho sa máquina; m̃ga guina panghablan sang hinabul ñga sali-agúm. M̃ga halablan sang m̃ga panapton ñga pinilí-an cag binordahan, upúd ang ila tanán ñga casangcapan.

Clase 310. Maquinaria sa pag himó sang m̃ga guina tauag ñga artículos de punto. Maquinaria sa pag panghimó sang m̃ga encajes cag tul. Maquinaria sa pag panghimó sing m̃ga pamahiran ó calaptan (pasamanería).

GRUPO 52.

Pag paputí, pag lúgum, pag himpit sang m̃ga haláblon, etc.

Clase 311. M̃ga casang-cápan sa pag pitlag, pag pa-mugâ pag pa-ñguscus cag pag pahamtang sang m̃ga hinabúl.

Clase 312. M̃ga casangcapan sa pag labá; pag tinló, pag pa-ulasón pag pa-pamalá cag pag pahúmuy sang m̃ga naga calainlain ñga sug-oton sa iya caugali-an; hinusay, hinilol, ó hinahul.

Clase 313. M̃ga casangcapan sa pag-lâgâ, pag lúgum cag pag ayág sang m̃ga guina padamúl sang panapton.

Clase 314. Galamiton sa pag tiguib ñga pa-tiondó ó pasicaong sang m̃ga iluyan ñga guina ipít sang m̃ga sug-óton.

Clase 315. M̃ga máquina sa pag almidón, pag lúgum cag pag ipit. M̃ga casangcapan sa pag pa-suñgaó.

Clase 316. Maquinaria sa tanán ñga bágay, sa pag pabascug, pag lúbac, pag pa-mulong, ramear, pag-plancha, pag pasilac, pag paidlab, pag prensa, pag pa-galhom (estampar). M̃ga máquina sa pag tacús, pag pilo, etc.

Clase 317. Galamitón ñga guina dápat sa pag lúgum, pag batí pag tue-ap, pag pamalighot, pag pasilac, etc.; m̃ga seda.

Clase 318. M̃ga casangcapan sa pag tahí cag pag ayag con pag salâ sang m̃ga espesadores con inogbuli cag m̃ga inogbutang sing galhom; m̃ga casangcapan sa pag quiso; m̃ga casangcapan sa pag paputí por medio sa electricidad.

Clase 319. Galamitón cag pag gamit sa m̃ga palanghalablan. M̃ga pag gamit sa lejía. Lavado y enjuaque, secamiento, planchado enderesado.

- Clase 320. Industria sang desmanchador cag tintorero; pag tinlô ñga mamala por medio sang benzina; pag tinlô ñga mabasábasâ; linúgum, penerenza cag pinabascug.
- Clase 321. Mga talámdan (muestras) ñga ñga sinóg-ot ó dinotdot ñga pinaputi ó linúgum anay ñga guin hilo.
- Clase 322. Mga talámdan ñga pinúlon ñga búlac (algodón) lino, bulbul (lana) seda, etc., pulús ó sinactan, pinaputí, linúgum, etc.
- Clase 323. Mga talamdan ñga hinabul ñga sug-oton (telas de textiles) ñga pinaputí, linúgum ó pinintahán.
- Clase 324. Mga talamdan ñga pinúlon ó hinabul, ñga pinatiscug.
- Clase 325. Mga talamdan ñga pinahitó cag minaquina ñga guina dápat sa pag hatag sing casibud sang mga gamhon ñga dinulí ó tinagac anay ñga pag hilohon ó sa ubus na matápus ini ñga buluhaton.

GRUPO 53.

Galamitón cag mga pahitó sa pag panahí cag pag humán sang mga naog.

- Clase 326. Mga galamitón sa matag-adlao ñga guina dápat sa mga buluháton sa dágúm.
- Clase 327. Mga máquina sa pag panábas sang panapton, mga panit ñga manipis cag mga madamul.
- Clase 328. Mga máquina sa pag tahí, pag pamiló, pag borda, etc.
- Clase 329. Mga máquina sa pag pañgohales; sa pag tahí sang mga guantes, mga panit, mga sapin, etc., máquina sa pag tahí sang trenza sang mga caló ñga depaja.
- Clase 330. Mga planchas cag parrillas sa mga mananahí (sastres).
- Clase 331. Mga bustos cag maniquies, ñga guina sul-ubán sa pag tilao sang mga na-og.
- Clase 332. Mga máquina sa pag tahí sang mga hilimo-ón ñga mga sapin, estampado, modelado, etc.
- Clase 333. Mga máquina sa pag butáng sang tapacán, pag-butang sang hebilla, pag lansang, pag butang sang mga tornillos, etc.
- Clase 334. Mga máquina sa pag panghimó sing caló ñga depaja, caló ñga fieltros, etc.

GRUPO 54.

Mga hinilo cag hinabúl ñga bunang.

- Clase 335. Bunáng ñga tinigána cag hinilo.

Clase 336. Mga panapton nga bunáng, pulus ó sinactán lisos, ó labrados, crudos, teñidos ó impresos.

Clase 337. Mga terciopelo nga bunáng.

Clase 338. Mga liston nga bunáng.

Clase 339. Mga cobertores.

GRUPO 55.

Mga hilo cag hinabúl nga lino, cañamo, etc. Mga capisi-an.

Clase 340. Mga hilo nga lino, cañamo, yute, ramie cag iban pa nga mga lánut.

Clase 341. Mga panápton nga ualá ma bintiñgi cag mga na binti-ñgan. Mga dril, damascos de lino, batistas cag mga linos. Mga pañô baratoñon cag mga malahalon.

Clase 342. Mga panápton nga lino ó cañamo nga sinamáyan sing algodón ó seda.

Clase 343. Mga panápton nga lánut, dili algodón, lino, cañamo, yute ó ramie.

Clase 344. Mga calubíran; mga cables, lubid, pisi, ligas, etc.

GRUPO 56.

Mga pinolon cag mga hinabúl nga delana.

Clase 345. Mga balahibo (lana) nga hinúsay.

Clase 346. Lana carda. Mga flecos nga balahibo (lána) nga ual-á malúgum ó linúgum. Mga pinúlun (hilazas) nga lána cardada.

Clase 347. Mga balahibo (lana) nga tamá cagamay (casimir) nga hinúsay ó sinudlay.

Clase 348. Mga panápton nga inogná-og sang mga babáye.

Clase 349. Mga panápton nga hilimo-ón nga na-óg nga balahibo (lana) nga hinusay ó sinudlay; mga sinamayan sang bunang ó seda.

Clase 350. Mga muselinas cachemires, merinos, mga satin sa China, serges, etc.

Clase 351. Mga panapton nga de lana nga sinúdlay nga ualá sing bulbul, ó diotay lang ang bulbul; mga franela, tartanes, moletones, etc.

Clase 352. Mga artículos de punto subong abi sang mga medias ó camisetas nga delana nga hinusay ó sinudlay.

Clase 353. Mga chales nga delana, pulus ó inamáyan. Chales cachimir, ó delana nga tamá ca fino.

- Clase 354. Mga liston nga magamay cag dalagcú nga delana, pulús, ó sinactan sang bunang, sang lino, cag suclá, ó sang inopac sa suclá.
- Clase 355. Mga panapton nga bulbulón, pulus ó sinamayan.
- Clase 356. Mga frazadas, con mga habul nga bulbulon nga guina sampao sa mga banig sa higda-an.
- Clase 357. Mga balahibo nga guina búhat nga alfombras, mga caló, mga sapin, etc.

GRUPO 57.

Mga suclá cag mga hinabúl nga suclá.

- Clase 358. Mga seda-cruda, suclá nga hinilo con linugás, sucla nga linubid.
- Clase 359. Mga inúpac (borra) sa suclá.
- Clase 360. Mga hilo nga suela ó sa inupac.
- Clase 361. Mga inilogsa sucla (seda artificial).
- Clase 362. Mga panapton nga suclá nga pulus; mga panapton nga inupac sang seda; mga panapton nga suclá ó inupac nga may sacot nga bulauan, pilac, bunang, lana, hilo etc., lisos labrados ó bordados, crudos ó impresos.
- Clase 363. Mga terciopelos cag felpas.
- Clase 364. Mga listón nga suclá, ó inúpac sa suclá, pulús ó sinactan.
- Clase 365. Mga chales nga seda ó inúpac sa suclá, pulús ó sinactan.

GRUPO 58.

Mga encajes nga binordahan.

- Clase 366. Mga encajes nga hinimó sa camut; mga blondas, etc., pina-agui sa dagúm, sa gancho; nga lino, algodón, seda, lana, oro, plata ó iban pa.
- Clase 367. Mga encajes nga hinimó sa máquina; tules; lisos ó bordados; mga encajes cag blondas tanán nga mga clase sang mga hílo.
- Clase 368. Mga binordahan nga hinimó sa camut, binordahan sa tubig ó gancho nga naga-casarísari nga mga hilo, cag binorda sa bisan anó nga panapton, etc. (telas, red, tul, piel, etc.), laquip ang mga tapicerías de punto sa ibabao sang panidsid (cenefa); subong man mga binordahan nga lainlain ang cadapatan nga may lacut nga mga bató nga malahalon (piedras preciosas) per-

las, azabache, lentejuelas ñga metal ó ano ñga materia, plumás, conchas, etc.

Clase 369. Binordahan ñga hinimó sa maquinaria ñga may cosedor dordador sa ñga máquina ñga iya ca-anguid.

Clase 370. Pasamanerías: ñga galones, cordones ó trenzadores, franjas, borlas: guina dapatan cag ñga puni ñga hinimó sa camot ó pinahitó ñga dilí sa camot. Mga inog viste cag inog pamuni sa ñga simbahan, ñga uniforme sa ñga militar; ñga puni sa ñga galamiton sa ñga guarnición sa ñga salaquian, upúd sang hído ó láminas ñga metal, bulauan ó pilac; ñga lunsay ó sinimbugan; ñga colintas, gusanillo, hebillas, cag tanan ñga cadápatan ñga guina gamit sing pahunğud sa guina ñgalanan ñga pasamanería.

Clase 371. Mga binordahan ñga guina dápat sa simbáhan. Mga puni ñga hinimó sa lino; ñga manteles cag ñga paños ñga guina dápat sa ñga altar, ñga estandartes cag iban pa ñga ñga ornamentos ñga guina dapat sa ceremonias religiosas; ñga napunihan sing ñga binordahan, encajes cag pasamanería.

Clase 372. Mga cortina ñga may encaje ó binordahan ñga tul ó iban ñga panápton; ñga transparentes, colgaduras, goteras, portieres lambrequines cag iban pa ñga ñga cadápatan ñga napunihan sang ñga encajes cag pasamanería.

GRUPO 59.

Mga pangítá sa pag himulús sang mga naog sa lalaqui, sa babaye cag batá.

Clase 373. Mga naog ñga natus sa ñga pamatan-on cag ñga lalaqui. Mga naog sa matag-adlao, sa pag pañgayam, sa pag pañgabayo, ñga delargo ñga panit; ñga cadápatan ñga ila caupdanan. Mga naog sa ñga gimnasios cag ejercicios. Mga uniformes civiles cag militares. Mga naog sa uayáng. Mga togas cag vestidos sang ñga magistrados, miembros del foro, profesores, ñga capari-an, etc. Libreas. Mga naog sa cabata-an.

Clase 374. Mga naog ñga humán sa ñga laláqui cag cabatá-an.

Clase 375. Mga naog ñga natus sa ñga babaye cag cabata-an ñga babaye; ñga faldas, corpiños, chaquetas, ñga vestidos

nga binohat sang mga sastre, mga modistas ó manog-buhat sang mga cunup (abrigos). Mga naog sa mga amazonas, mga naog sa "sport."

Clase 376. Mga naog nga humán sa mga babaye, cag cabata-an nga babaye. Mga huáran sa mga vestidos.

GRUPO 60.

Mga panit nga madámul cag manipis. Artefactos.

Clase 377. Mga panit nga madámul cag mga manipis nga mga tinigana cag mga quinurtí.

Clase 378. Mga cachuchas mga caló, caperuzas, guantes, botas, etc.

Clase 379. Mga panit nga guina dápat sa mga colchon cag mga vestido; mga panit nga guina pamuni.

GRUPO 61.

Mga pangítá nga naga calainlain.

Clase 380. Mga caló, mga caló nga fieltro, delana, depaja, suclá; cachuchas; mga puni sa mga caló.

Clase 381. Mga bulac nga binuhat nga guina pamuni sa pinongsan, sa mga panapton, cag iban pa nga guina dapatan. Plumas. Modas. Tocado mga peluca cag mga sibit sa pinongsan.

Clase 382. Mga bayó cag mga panapton sa sulúd, sa mga laláqui, mga babaye cag cabata-an.

Clase 383. Mga medias, zapatillas, etc., nga algodón, lana, seda cag borra de seda, corbatas cag lazos.

Clase 384. Mga corsets cag corpiños.

Clase 385. Mga cadápatan nga mga elásticos; tirantes, atadores, cintas.

Clase 386. Mga guantes.

Clase 387. Mga botas cag mga zapatos sa mga lalaqui, mga babaye cag mga batá; mga botas de media-compana, mga sapin, sinelas, mga sapin nga mafino, plantillas, accesorios, etc., polainas.

Clase 388. Mga cadápatan sa mga militar cag sa mga sacayán.

Clase 389. Mga lanzas, chicotes, mga payong sa init cag sa ulán.

Clase 390. Mga botones; botones nga porcelana, metal, lienzo, suclá tipay marfil vegetal, suñgay, tul-an, papel nga ualay pilit.

Clase 391. Mga hebilla, mga ojillos.

Clase 392. Mga abanicos, biombos.

MAQUINARIA.

Departamento E.

GRUPO 62.

Mga máquina de vapor.

- Clase 393. Mga patíang sa pag palimentar sa mga calderas de vapor; mga camisas de abrigo á vapor; compuestos anticalcáreos; mga pahitó sa pag palunsay sang tubig; manupa-init sang tubig sa alimentación; mga calentadores cag-sobre-calentadores. Mga extractores de aceite.
- Clase 394. Mga calderas estacionarias, semiestacionarias cag portátiles. Empaque cag mga inog-dapat sa mga calderas. Chimeneas Humeros.
- Clase 395. Transmisión de vapor; juntas ó empalmes, grifos, canalización.
- Clase 396. Máquinas de vapor, unay halinhalin ó medio-halinhalin. Máquinas detracción militar. Medios de acción sang mga válvulas. Condensadores. Reguladores. Mga galamiton sa pag pahulás sang iya pag tilic (lubricación.)
- Clase 397. Mga máquina nga guina paguiho tungud sa iban nga mga sinungao (vapores) nga dili vapor sang tubic.
- Clase 398. Mga pahitó sa pag tilao cag pag usisá sang mga aparatos de vapor.

GRUPO 63.

Varios motores.

- Clase 399. Mga máquina nga guina paguiho tungud sa hanġin nga ma-init, sa gás, sa petróleo, aire comprimido ó enrarecido, amoniaco, ácido carbónico. Mga catilingban sang amó nga mga máquina.
- Clase 400. Motormes hidráulicos; ruedas, turbinas.
- Clase 401. Galiġgan sa hanġin cag mga máquina nga guina paguiho sa huyúp sang hanġin.
- Clase 402. Mga máquina nga guina pagúyud sa mga cabayo cag sa

m̃ga idó ñga guina tauag sarceros. M̃ga resortes, contrapesos cag m̃ga pedal ñga guina dápat ñga bilang m̃ga motores, etc.

GRUPO 64.

Maquinaria sa tanan.

- Clase 403. M̃ga galaui-ón sa pag palápus sang cabascugan; m̃ga paná ó cacahóyan, m̃ga pedestales, guias, sistemas de unión ó acompladuras, engranaje, trinquetes cag ruedas sang trinquetes.
- Clase 404. Poleas, correas, ó banderas cag m̃ga cables sa pag pangha-cuat sang m̃ga mabug-at. Sistemas funiculares.
- Clase 405. M̃ga reguladores cag ang iya m̃ga cadasigón.
- Clase 406. M̃ga lubricadores.
- Clase 407. M̃ga galamitón sa pag tacús sang trabajo sang m̃ga máquina; m̃ga contadores, registradores, indicadores sang cadasigón, dinamómetros, manómetros.
- Clase 408. M̃ga máquina sa pag pesar. M̃ga máquina sa pag tacús sang cacunatón sang m̃ga guina gamit. Medidores de agua cag gasómetros.
- Clase 409. M̃ga máquina sa pag paguiho sang m̃ga mabug-at, m̃ga gruas, etc.
- Clase 410. M̃ga máquina sa pag pasacâ sing túbig; m̃ga bombas, norias, arietes hidráulicos, etc.
- Clase 411. M̃ga máquina sa pag subú sa m̃ga súnug (incendios) cag ang m̃ga galamiton ñga guina dápat sa sini.
- Clase 412. M̃ga prensas hidráulicas cag acumuladores.
- Clase 413. M̃ga tubos sa tubig cag ang ila m̃ga ca-añgot.
- Clase 414. M̃ga compresores sa hañgin cag gas cag m̃ga tubos.
- Clase 415. Ventiladores.
- Clase 416. Pag palambut con pag padañgat cag pag tagtag sang cabascugón sa unhan, tunñgud sa tubig, sa sinuñgao vapor), sa hañgin, etc.
- Clase 417. M̃ga galamiton sa pag panigana sa cahanabu-anan bañgud sa pag gamit sang maquinaria.
- Clase 418. Maquinaria marina: m̃ga lingany cag m̃ga aparatos de inmersión.

GRUPO 65.

M̃ga máquina sa m̃ga metáles cag m̃ga cáhoy (maderas).

- Clase 419. Sa m̃ga metal: m̃ga máquina sa pag pa-múhat sang.

(Tan-auon sa iya original nga quinachilá maquinaria, Departamento E sa sini nga grupo cag clase.)

- Clase 420. Mga máquina, upúd ang iya mga herramientas: tornos, teladores, fresadoras, cepillos, escopleadores, etc.
- Clase 421. Mga máquina nga may herramientas subong abi, sang balás, esmeril ó diamante: mollejones, esmeriladores, pulidores, etc. Mga ca-añgot sini nga mga máquina.
- Clase 422. Mga galamitón nga salsálon nga binúhat sa camut: tornillos de banco, mga bal-ag, mga buriles nga guina gravar, mga dados cag machuelos, terrájas, etc.
- Clase 423. Mga pa-agui cag casangcapan sa pag himútag sang buhat: mga gramil cag compas de punta, escuadras, reglas, etc.; mga compas sa mga madamul, "block" sa pag trazar, verificadores cag instrumentos.
- Clase 424. Sa mga tapí: mga lagarí sa pag utúd sang mga cahoy mga lagarí sa pag panidpanid, cag pag hatag sing cadamó-an nga paduguí. Mga máquina sa pag sapío, pag torno, pag bujó, pag tiguib, pag uhay-uhay cag pag himó sing mga ranúras con canalcanal.
- Clase 425. Mga máquina cag casangcapan nga salsálon nga pinahunḡud sa mga buluháton sa cahoy.
- Clase 426. Mga sarísarí nga galamiton nga salsálon sa mga máquina nga ualá malaquip sa guin dasonan sini.

GRUPO 66.

Mga galamiton nga salsálon nga guinadapat sa arsenal.

- Clase 427. Maquinaria cag galamitón nga salsálon nga guina dápat sa pag panghimó sang hiñganiban nga para uso civil y militar; mga máquina sa pag paunat sang mga cañon sang mga armas de fuego, mga tornos nga pahunḡud sa mga reproducciones instantáneas; mga máquina sa pag tapús sang calaparon ó sa sulúd sang mga cañones; mga máquina sa pag pamúhat sang mga cajas ó culatas sang mga armas de fuego; mga fresadoras; máquinas sa pag tigaylo sing acero sang naga calinlain nga calausán sang mga hiñganiban; mga máquina sa pag tahúmtahúm cag pag húman sang mga piezas templadas; mga galamiton cag mga máquina sa pag panghimó sing cartuchos cag municiones sa pag-auayan cag sa palañgayáman.

ELECTRICIDAD.

Departamento F.

GRUPO 67.

Mãa mãquina sa pag pamú-ad cag pag gamit sang electrícidad.

Clase 428. Mãa casangcápan sa pag pamú-ad sang electricidad; dinamos productores con mãga patubsanan sang mãga quilás (corriente eléctrica) mãga tadlong, pulús (simple), cuntácuntâ cag madamó sing sinubañgan (de muchas fases).

Clase 429. Pag padañgat sing cabascug sa unhan. Motores, con manogticual sang quilas mãga tadlong ó cuntácuntâ. Conmutadores de alta tensión.

Clase 430. Pag pamág-o sang mãga quilas. Mãa manogticual mãga manog pamu-ad (motores generadores). Mãa manog-liuan sang quilas mãga cutácuntâ.

Clase 431. Pag dápat sa mãga transportes, mãga locomotoras mãga ang naga dalá electricidad; mãga motores sa mãga ferrocarril eléctrico. Mãa pa-agui sa pag dalá sang mãga carros cag mãga trenes.

Clase 432. Pag gámit sang mãga cadapátan mãga linaláng; mãga elevadores, cabrias, gruas, cabrestantes, mesas elevadoras, utiles de maquinaria, gruas de movimiento.

Clase 433. Mãa pa-agui mãga pahuñgud sa distribución, conductos cag cables.

GRUPO 68.

Electrico-química.

Clase 434. Baterías primarias. Acumuladores.

Clase 435. Pag pahitó sang mãga metal. Mãa elementos cag mãga pa agui mãga tanán mãga guina gamit sa galvanoplatica cag electrotipía.

Clase 436. Pag himulús cag pag paulay sang mãga metal ó mãga simbug (ligas).

Clase 437. Pag dápatsa química industrial; pag naputí; pag hinlas con pag cuhá sing agbon ñga guina tauag ñga potasa, etc.

GRUPO 69.

Alumbrado eléctrico.

Clase 438. Pag gámit sang m̃ga corrientes continuas ó alternadas. Lámparas de arco. Reguladores. Carbones para lámparas. Lámparas incandescentes. M̃ga lain ñga bayhon sang m̃ga lámpara.

Clase 439. M̃ga pahamtang ñga pahuñgud sa m̃ga fábricas, establecimientos públicos, cag m̃ga baláy ñga pulúy-an.

Clase 440. Estaciones centrales. Pag dápat sa m̃ga faros sa m̃ga panacáyon, servicio militar, obras públicas.

Clase 441. Cahibalo-anan sang m̃ga calaláñgan sa pag bantâ sang m̃ga casanagón sang sugá (fotometria). M̃ga casancápan nía sini.

Clase 442. Aparatos eléctricos ñga pahuñgud: candeleros, adornos, albortantes, etc.

GRUPO 70.

Telegrafía y telefonía.

Clase 443. M̃ga galamiton sa télégrafos, manog-padalá cag manogbatón. M̃ga casangcápan ñga caramu-an. Caramu-an ñga m̃ga ca-an̄got, relais, resonadores, pararayos, tableros sa conmutadores. Télégrafo ñga ualay hilo con ualay guina latáyan.

Clase 444. Pag palapús sang m̃ga hámbal; m̃ga teléfonos cag micrófonos. Cambios telegráficos; manog-panauay, manogbalitâ, tablas sa conmutadores.

Clase 445. M̃ga alámbres cag cables sa m̃ga télégrafo cag m̃ga teléfono, aeros subterráneos cag marinos. Galamiton cag m̃ga casangcapan.

GRUPO 71.

Caramú-an ñga m̃ga ca-alápnan sang electricidad.

Clase 446. M̃ga alambres cag cables sa télégrafos cag teléfonos, aireos, sudores para fenómenos naturales.

Clase 447. Electricidad ñga guina dapat sa terapéutica, cirugía cag arte dental.

Clase 448. Campáñas eléctricas. Mga ca-alapnan sang electricidad sa mga ferrocarril, mga mina, obras públicas. Señales. Explosivos.

Clase 449. Mga pa-agui sa pag panagtag, pag-panacus cag pañgu-sisá. Conmutadores cag instrumentos indicadores, registradores cag integradores. Mga sangcap nga tableros sa conmutadores. Rótomos cag iban pa nga mga casangcápan sa pag pa-lig-on.

Clase 450. Soldadura eléctrica.

Clase 451. Mga galamitón sa pag init sa tungud sa electricidad. Mga galamitón sa digamohán.

TRANSPORTES.

Departamento G.

GRUPO 72.

Carruajes, carrocería y carretería, automóviles y bicicletas.

Clase 452. Mga salaquian nga madayaó. Trincos cag sillas de mano.

Clase 453. Mga salaquian para servicio público, ambulancia, carros fúnebres, salaquian sang mga lupúg, cag sang mga cabata-an.

Clase 454. Mga carreton cag mga vagón nga guina gámit sa tanan nga bágay; mga carretillas cag carretas.

Clase 455. Mga salaquian nga guina sang; mga máquina (motociclos).

Clase 456. Bicicletas. Velocipedos.

Clase 457. Mga pinanid nga pitapita; mga galamitón cag mga hinimó nga nahanuñgud sa carrocería, carretería cag sa pamúhat sang velocípedos, automóviles, etc.

GRUPO 73.

Monturas y guarniciones.

Clase 458. Mga arnés sa mga cabayo cag iban pa nga háyop nga talacdan. Mga arnés sa mga salaquian nga madayao; mga montura, bridas; arnés para servicio público. Mga pinatúga nga nahanuñgud sa pag panghimó sang mga monturas. Equipo militar.

GRUPO 74.

Ferrocarriles, patios, almacenes de carga, etc.

Clase 459. Mga ferrocarril nga masangcad sing palatayán, vías permanentes, plataformas, lastre; mga taytay, mga túnel, etc. Durmientes, rieles planchas de unión cag iban pa nga calauasán sang vía cambiavias cag cruceros, cerretillas, mesas cag puentes giratorios; mga casangcapan

sa pag-pesar; básculas cag ang ila sini m̃ga ca-an̄got; sistemas de señales cag casangcápan sa cabacuran sang pag lacat; alimentación n̄ga tubig; manog pahaua sang nieve; m̃ga galamiton n̄ga salsalon sa pag pa-n̄gaayó sang via.

Clase 460. Material rodante, locomotivas, tenders, coches sa m̃ga umalagui; higdá-an, salones cag m̃ga calan-an; carros de carga y balastre, trenes blindados; calauasán n̄ga nabulág sang sa una guin saysay; pag pa-init cag pag butang sing casánag sa m̃ga carros; frenos automáticos; aparatos para señales, m̃ga baláy para sa m̃ga máquina m̃ga taller sa pag pamúhat cag pag pa-n̄gaayó; aventadores de nieve, m̃ga galamiton sa pag tan-ao sang caramú-an n̄ga balantáyan, dinamómetros cag m̃ga aparatos auto-registradores; laboratorios.

Clase 461. Administración: m̃ga itinerarios cag panagtag sang material rodante; paninló cag desinfección; m̃ga caramú-an n̄ga pa-agui sang m̃ga talandá-an sa pag salig sa pag palacát; sulúdlan sang m̃ga manogsacay boletos, cajas para boletos, m̃ga balitá, tarifas, servicio de carga, clasificación; m̃ga pa-agui, cag m̃ga pag-sello cag pag caput sang dalalhanon.

Clase 462. M̃ga caminos de hierro cag ibán n̄ga m̃ga paduguí: caminos de hierro n̄ga cremallera, n̄ga cable elevados, aércos, inclinados; m̃ga plataformas móviles; caminos permanentes; fuerza motriz ó motores, material rodante.

Clase 463. M̃ga ferrocarriles de tracción urbana, Saburbána industrial, etc. Caramo-an n̄ga m̃ga tipos sang vías n̄ga guina pa-agui sa m̃ga naga casarísarí n̄ga m̃ga dálan; m̃ga cambia-vías cag cruceros mesas giratorias; m̃ga galamitón sa pag butáng sang vía; pag tinló sini.

Clase 464. M̃ga carros n̄ga guina tacdan sa m̃ga hayop; m̃ga locomotivas con máquina de vapor cag m̃ga salaquian n̄ga guina n̄galánan n̄ga automóviles; material rodante n̄ga guina dápat sa m̃ga ferrocarriles urbanos n̄ga guina palacát tun̄gud sa tracción mecánica; m̃ga galamiton sa pag padúlog sang m̃ga salaquian; m̃ga guina dápat sa pag papunong sing fuerza con cusug (tubig n̄ga ma-init, han̄gin n̄ga binu-ot, electricidad, etc).

- Clase 465. Mga pa-agui sa pag panghacut nga pahunḡud nga sarang maca-anguid sa mga caminos de hierro. Transportes de buques sobre ferrocarriles.
- Clase 466. Bibliografía, estadística, mga mapas nga pahunḡud cag mga sarisari nga pinabantalá nga nahanunḡud sa mga ferrocarriles.

GRUPO 75.

Dapát cag galamiton sa marina mercante.

- Clase 467. Mga nahauná nga guina búhat cag guina dápat sa pag panghimó sang mga sacayán (navíos y buques) cag mga pabalon.
- Clase 468. Mga galamiton nga salsalon cag mga casancapan nga pahunḡud nga guina gámit sa mga astilleros cag mga talleres nga buluhaton sang mga máquinas marinas con mga máquina nga guina gamit sa dagat.
- Clase 469. Mga dibujos cag mga huaran sa tanán nga daguay sang mga sacayán (buques y navíos); sa mga panacáyon sa mga dagat cag sa mga subá. Mga sacayán nga magamay (barcas) nga guina pa lacat tunḡud sa layag, sa maquinaria, ó tunḡud sa mga bugsay. Mga dibujos cag mga huaran sang mga manog-góygoy (remolcadores).
- Clase 470. Motores para buques cag barcos (dibujos, modelos y muestras). Mga calderas calentadoras, evaporadoras, recuperadoras, sala-án sang tubig sa alimentación; motores, condensadores, propulsores, maquinaria auxiliar sa mga motores principales; bombas, reguladores indicadores con manog tudló sang cadasig cag sang guina padulungan; registradores, etc. Mga pahitô sa pag pugong sang sunóg sa mga bodegas, sa mga "departamentos de carga" cag sa mga camarotes. Mga máquina sa pag lulan cag pag hau-as sang mga balaliguiâ (mercancías).
- Clase 471. Casangcapan: malacates, poleas, cadenas, áncoras, guindaleras, cables, etc. Mga galamiton sa timonaje, transmisidores de órdenes, mga pahitô sa pag-pacagad sang mga layag; mga sugá cag mga talanda-an (señales) sa mga sacayán; mga condensadores con manog pahuman cag naga pabugnao sang tubig; mga gala-

miton sa m̃ga casugaan (alumbrado); pag-butang sing ca-init (calefacción), pag pamag-o-sang hañgin (aire) cag sang ca-aliuanay. M̃ga galamiton ñga pahuñgud sa pag pamu-ad cag pag himulús sang electricidad, m̃ga galamiton ñga manog pacanay sang cainit; m̃ga galamitong ñga pahuñgud sa pag talánâ sang cahimtañgan cag sang oras; m̃ga banderas cag m̃ga pat-in con talanda-an (señales); m̃ga galamiton (moviliario), etc.

Clase 472. Panacáyon sa pag pangliñgaoliñgao: m̃ga “Yates” cag embarcación ñga de vapor ó de vela; m̃ga bote ñga guina bugsayán; m̃ga bote sa pag panagat, m̃ga esquifes, etc., cag ang iya m̃ga ca-añgot (dibujos, modelos y muestras).

Clase 473. Panacáyon sa idalum sang dagat.

Clase 474. Galamiton sa pag sagup sa m̃ga tauo cag sa m̃ga sacayán, barcas, porta-amarras, líneas, bordada, cinturones cag chalecos de salvavidas, etc. Sociedades de salvamentos, pag palapta sang lana sa dagat. Galamiton sa pag patacas sang sacayan cag m̃ga cadapatan ñga nalunod cag ang m̃ga hicut sa idalum sang dagat sa pag sagup sang m̃ga nag lugdang.

Clase 475. Panglañgoy.

Clase 476. Estadísticas, m̃ga sulát cag m̃ga pinabantalá ñga pahuñgud sa panacayon sa pamaliguiá ó sa pangliñgaoliñgao.

GRUPO 76.

Dapát cag casangcapan sa servicio navál.

Clase 477. M̃ga sacayán sa pag auayan cag ang m̃ga guina pasaquian sa tanán, ñga m̃ga pahuñgud sing daguay. M̃ga huáran, dibujos, proyectos, descripciones, especificaciones, fotografías, pinturas, etc.

Clase 478. Galamiton ñga guina dapát sa pag panghimó cag pag humán sang m̃ga sacayan sa pag-auayan cag any sa guina pasaquian sa tanan; m̃ga ca-añgot cag ang m̃ga quinahanglanon sa sulúd ñga guina butañgan sang m̃ga máquina cag ang para sa cubierta; m̃ga señales con talanda-an; casangcapan sa sacayan; material

eléctrico ñga guina pahamtang ñga guina tigána sa ñga inauay; material para sa seguros.

Clase 479. Mga motores ñga guina dapát sa mga sacayán sang gobierno.

Clase 480. Mga cañon sa sacayán, mga ca-añgot nila cag mga galamiton; torpedos ñga ualá paga guihoa; ang guina palacát cag ang guina ñgalanan ñga automáticos; pirotecnía naval con calalañgan sa pag gamit sing calayo sa mga sacayan.

GRUPO 77.

Panacayon sa hañgin.

Clase 481. Pag pamuhat sang globos aerostáticos; mga panapton, mga barniz, canastillas, válvulas, redes, cordaje, mga galamiton sa pag padulog sang mga globos; mga anclas, garfios. Pag-himó sang hidrógeno cag iban pa ñga mga gases lígeros. Globos cautivos.

Clase 482. Mga viajes aereos con mga panacayon sa hañgin; pag pulos sang mga globos sa pag hibaló sang mga atmósferas, mga cadulús sang hañgin; mga gálom cag ang duag sang didto sa caibabauan; fenómenos ópticos, etc. Dibujos, mapas de viajes, diágramas, fotografías.

Clase 483. Aereostatica militar; mga globos cautivos cag ang iya mga ca-añgot; tornos de ascención, mga salaquian sa panghacut, mga galamitón sa pag pabucálong.

Clase 484. Panacáyon sa hañgin, globos, ñga guina padúlong cag mga galamitón sa pag padúlong sa ila; mga máquina sa pag pa lupad, mga tornillos propulsores; aereo-planos cag paracaidas.

AGRICULTURA.

Departamento H.

GRUPO 78.

Galamitón cag pa-agui sa pag pa-áyo sang talamnan.

Clase 485. M̃ga huáran sa naga casarísarí ñga pahitô sa pag himulús sa m̃ga pañgóma.

Clase 486. M̃ga plános cag huáran sa m̃ga pulúy-an sa umá; m̃ga patíang ñga tanán; m̃ga palapuy-an sa m̃ga hayup ñga guina tauag ñga establos, rediles, caballerizas, zahurdas, potreros; m̃ga patíang ñga pahuñgud sa pag pamú-ad pag patámboe saang m̃ga cavacahan; m̃ga tambobo cag m̃ga suguigui; m̃ga galamitón ñga guina dápat sa m̃ga establos, caballerizas, zahurdas, etc.

Clase 487. Galamiton cag m̃ga patíang ñga guina dápat sa pag ambling sa pañgúma; pag padalas-ág con pag pamalá sang m̃ga lanág, drenaje, irrigación.

GRUPO 79.

M̃ga galamitón cag maquinaria sa pañgúma.

Clase 488. M̃ga galamitón, maquinaria cag m̃ga iban pa ñga sangcápan sa pag tigána sang talamnan; m̃ga pacalás, m̃ga saról m̃ga manog gabút sang tuud, m̃ga lagári sa pag pulúd sang cacahúyan, lagarí sa pag pihac con pag pihac con pag utúd sang m̃ga tàpî, etc.; m̃ga inog-bac-ad, m̃ga pála, m̃ga grado ñga guina uyatan sang camút, etc.; m̃ga arádo ñga matag-adlao, manogtud-lind, etc., etc.

Clase 489. M̃ga galamitón (implementos); máquinas cag m̃ga herramientas sa pag tanúm; manog pálangas sang maiz, sang m̃ga trigo, sang m̃ga liso sang búlac (algodon); m̃ga manog-pangas ñga iniras sang iban ñga m̃ga binhî, m̃ga manog sab-og, etc.

- Clase 490. Mga galamitón cag mga máquina sa pag sagúd. Mga saról, mga manog-lambon, mga arados de tiro, mga monogtudling nga guina padalá tungud sa vapor cag electricidad.
- Clase 491. Mga galamiton, mga máquina cag mga herramientas sa pag pañgani con pag patubás; mga sangot, mga galáb, mga inog-tápas sang maiz, mga mog-calí sang patátas; mog-aní cag inog-linás nga háyup ang naga dalá, vapor ó electricidad. Mga galamitón cag máquina sa pag linas cag pag tahúp. Mga manogtáhup, manog-linás cag manog-disig, etc.
- Clase 492. Misceláneas. Manupañgutúd sang compay, mga gali-ñgán sa mga pinasí; galiñgán sa sidra, mga carros cag mga carretones; mga manog-pudpud sang maiz; mga buyuñgán sa hanñgin; mga máquina nga nagacasari-sari nga guina dápat sa mga hacienda; máquina sa pag pesar, sa pag pudpud, etc.
- Clase 493. Mga máquina sa mga pañgúma nga mahalinhalin, cag malacates para fuerza animal; maquinaria nga ang mga háyup, hanñgin, tubig, vapor ó electricidad, amó ang naga dalá.
- Clase 494. Mga máquina sa pag tigana sang mga inog paca-ón sa mga háyup.

GRUPO 80.

Mga abonos sa dutá.

- Clase 495. Pag-tigána cag pag-himos sang mga ipot. Mga inoglam-bon nga balaliguiá. Pag gamit sang mga tubig nga hinugas.

GRUPO 81.

Tabacó.

[Dapát, pa-agui cag nahimó.]

- Clase 496. Pag-tanúm sang tabacó; úna nga mga gamít, dahon cag lamigas.
- Clase 497. Galamitón sa pag-búhat. Pag himó sang sa tabacó.
- Clase 498. Mga guina dápat sa hilimo-án.
- Clase 499. Mga patubás nga nahumán.

GRUPO 82.

Galamitón cag m̃ga pahitó ñga guina dápat sa m̃ga pangítá ñga pangúma.

Clase 500. M̃ga daguay sang m̃ga bulahatán ñga nahanuñgúd sa m̃ga hacienda; m̃ga guinátas; m̃ga pag-himó sang mantequilla; m̃ga quesos. Destilería cag pag-himó sang almidon, etc.

Clase 501. Galingán sa m̃ga guina himó ñga lána. Fábricas de margarina.

Clase 502. M̃ga taller sa pag tigána sang guina silíng ñga materias textiles.

Clase 503. Galamitón sa pag pacà-on cag pag pa támboe sa m̃ga magnanáp ñga guina siling ñga aves de corral.

Clase 504. Pag-baliguiá sang tanúmtán. M̃ga galamitón sa pag sagúd, pag pañgután, pag cupit cag pag baliguiá sang m̃ga pinatúbás ñga tanumtán.

GRUPO 83.

Agronomía, estadística agrícola.

Clase 505. M̃ga natun-an ñga nahanuñgud sa dutá cag sa tubig, bagay sa m̃ga pag pañguma.

Clase 506. M̃ga cartas agronómicas, cartas climatéricas, cartas diversas agrícolas. Catastro.

Clase 507. Población rural. Pag túhay sang m̃ga natamnan. Ang pinatúbás. Pag paigóigó sang m̃ga háyop ñga quina-hanglan.

Clase 508. M̃ga catimaua-an ñga nahimó, lahi naguid cútub sang sang 1893. Historia sang Agricultura sang iya nag cadañgatan cag liuatliuat ñga guin pañgaguihan. Historia sang m̃ga dilí naga alañgay ñga m̃ga bilí sang m̃ga dutá; sang m̃ga hinácay; sang m̃ga mamumugón; sang m̃ga cahayúpan sang m̃ga pinatubás cag sang m̃ga pinulús sa m̃ga hayup.

Clase 509. M̃ga instituciones ñga pinahanuñgud sa ma-ayo ñga paticang cag tunay ñga dinañgatan sa pag pañguma. M̃ga pinatubás sa m̃ga estaciones agronómicas cag m̃ga laboratorios. (Tan-auon sa Departamento A, Grupo 5.) Sociedades, comunidades cag asociaciones agrícolas. M̃ga pautang ñga nahanuñgud sa m̃ga dutá. M̃ga seguros.

Clase 510. Mga talácsan sa pag bulut-an cag mga pag-alagád.

Clase 511. Mga libros, memorias estadísticas, diágramas, cag mga pinabantala nga tumalagsa.

GRUPO 84.

Mga patubás nga guina ca-on.

Clase 512. Mga trigo, centeno, cebada, maiz, mijo cag iban pa nga mga uhay cag pinasí.

Clase 513. Mga utanon: habas, frioles, habichuelas, chicharós, lentejas, etc.

Clase 514. Mga lagutmon cag mga gamút; patátas, remoláchas, zanahorias, nabos, rábanos, etc.

Clase 515. Mga coles, catumbal (pimientos), alcachofas, uhong (hongos), berros, etc.

Clase 516. Mga madúgâ; remoláchas, tubó, sórgo, etc.

Clase 517. Mga nacasarísari nga tanúm: café, cacao, chá, etc.

Clase 518. Mga lalanáhan: aceitunas cag mga lana nga guina bali-guía nga quinhá sa mga buñga sang cahoy.

Clase 519. Mga dabong nga tinigána ó inamligan sa mga auan (silos) cag iban pa nga gamhon nga guina pahalab sa mga háyup.

GRUPO 85.

Mga butáng nga guina ca-on, nga nag halín sa sapat.

Clase 520. Mga támboc cag mga lana nga balalaliguiá nga quinhá ó nag halin sa háyup.

Clase 521. Mga gátas cag crema; hilao ó pinalapúyot (condensada), leche esterilizáda.

Clase 522. Mga tanán nga duag sang mantequilla.

Clase 523. Mga tanán nga clase sang queso.

Clase 524. Mga itlog.

Clase 525. Mga galamitón sa pag pang-gátas; mga sulúdlan sang mantequilla; mga manog-cumús (amasadoras) sang mantequilla; botes, cubetas, prensas nga guina gamit sa pag himó sang mga queso; mga tinas, separadoras, ensayadoras cag pasteurizadoras, etc., ilaquip ang tanan nga mga casangcapan sa pag tigana, pag amblig, pag pang-hácut, ca pag baliguiá sa mga cabanua-anan.

GRUPO 86.

Mga galamiton cag mga padugui sa pag panglutó sang mga pag cá-on.

Clase 526. Mga galingán sa harina. Mga fábrica sa pag tigana sang mga calámay sa uvas (glucosas) cag mga quinósô (almidon).

Clase 527. Mga pag pamuhát sang mga pastas nga guina caon.

Clase 528. Panaderías: mga manog-masá cag mga horno nga mecánico. Pag pamuhát sang mga galletas nga guina balón sa mga sacayán.

Clase 529. Mga pastel.

Clase 530. Pag-buhát cag pag tagó sang hielo. Mga máquina cag mga galamiton sa pag hátag sing cubugnao.

Clase 531. Mga galamiton can mga pahitó sa pag tàgô sang mga unód (carnes); mga nacuhá sa pañgayám cag mga paquinháson nga hilao.

Clase 532. Mga hilimo-án sang mga conservas nga carne, isdâ, utanon cag mga bûnga.

Clase 533. Mga fábrica sa calámay cag pag putî ca-ayo.

Clase 534. Pag-panghimó sang chocolate cag mga dulce.

Clase 535. Pag-tigana sang mga helados cag mga sorbete.

Clase 536. Pag-pañgupac cag pag sanlag sang café.

Clase 537. Pag panghimó sang langgao.

Clase 538. Destilerías.

Clase 539. Cervecerías, ó mga cerveza.

Clase 540. Fábricas de aguas gaseosas.

Clase 541. Mga naga-calainlain nga balaliguiâ nga guina gámit sa pag himô sang mga pag-cá-on.

GRUPO 87.

Mga binocboc cag iban pa nga iya cauplânan.

Clase 542. Mga binocboc (harinas) sa trigo, cebada, etc., mga pinasí nga naupácan; mga pinasí nga inipit; mga inunaó mga patátas, binocboc nga bugás, harina sa lentejas cag habas; gluten.

Clase 543. Tapioca, sagú arrurrú; mga quinusô nga naga casarí sarí. Mga binocboc nga guina simponan.

Clase 544. Mga pastas italianas; sémolas, fideos, macarrones; mga guina pacá-on sa cabata-an, etc.

GRUPO 88.

Mga pintulús sa mga panadería cag sa mga pastelería.

Clase 545. Mga tinápay, nga may arâ cag ualâ sing lavaadura, amasijo; tinapay nga hinimó nga may mga molde; mga inipit para sa mga viajeros cag mga militares, etc. Galletas para sa mga marineros.

Clase 546. Mga pastel nga naga casarísari nga quinaugalí sa cada banua. Tinapay sa luy-á cag galletas nga sarang matagó sing madugay.

GRUPO 89.

Carne, isdâ, utan cag bongâ sang cahoy nga na conserva.

Clase 547. Mga carne nga guin conserva, tungúd sa tugnao ó iban nga mga pahitó; mga carne nga inasinán nga sinulúd sa mga lata. Tablillas de carne para sopa. Extrato de carne. Mga salchichon.

Clase 548. Pag-tagó sang isdâ tungud sa tugnao. Isdâ nga inasinán nga sinulúd sa mga barriles, bacalao, harenques, etc., isdâ nga guin-conserva sa aceite; atún, sardinas, anchoas.

Clase 549. Mga locón, talabá cag mga pasàyan nga mga linata.

Clase 550. Mga utanón nga guina-conserva sa naga sarísari nga pahitó.

Clase 551. Mga búnga sang cáhoy nga mga mamalá ó tinigána, ciriguelas, higos, uvas, dátiles.

Clase 552. Mga buñga sang cahoy nga guin-conserva nga ualá sing calámay.

Clase 553. Mga frutas nga linata ó sinulúd sa mga botes nga cristal.

Clase 554. Mga panigána sa mga ejército cag sang sa marina.

GRUPO 90.

Calámay cag mga dinulce, panglutó cag mga salsas.

Clase 555. Mga calámay nga guina gámit sa sulúd sang baláy cag iban nga mga guina dapátan. Glucosas. Chocolates.

Clase 556. Dulcería: conservas, jaleas. Mga frutas nga naconserva sa calamay.

Clase 557. Mga frutas nga hinulúman sa aguardiente.

Clase 558. Café, chá cag mga ilimnon nga ma-isug ó mahamút sing bajo (bebidas aromáticas), mate, achicoria, etc.

Clase 559. Langgao.

Clase 560. Asin ñga guina gámit sa ñga calan-an.

Clase 561. Mga panacot: pimiento, canela, etc.

Clase 562. Panghitó cag salsas, mostaza, curri, salsas, etc.

GRUPO 91.

Mga tubí.

Clase 563. Aguas gaseosas, ginger-ale, etc. Mga tuburán sa aguas gaseosas. Mga galamitón cag ñga casangcápan sa sini.

GRUPO 92.

Mga vino cag aguardiente sa uvas.

Clase 564. Vinos ordinarios, tintos cag blancos, jerez maderado, oporto, etc.

Clase 565. Mga vino ñga matam-is cag ñga vino ñga linutó. Dugá sang uvas ñga ualá pa malúgú ó macabucal.

Clase 566. Mga vino ñga mabucal.

Clase 567. Aguardiente sa uvas.

GRUPO 93.

Jarabes y licores. Licores destilados. Alcohol comercial.

Clase 568. Jarabes cag licores ñga quinalamayan anisete, curacao, benedictino, chartreuse, etc.

Clase 569. Apiritivos ñga maysacut ñga alcohol ó vino subong abi sang ajenjo, amargo, vermouth, myrr, etc.

Clase 570. Mga alcohol ñga guina gámit sang ñga manog-baliguiá; alcohol sa remolacha, sa ñga intus, sa ñga pinasi, sa ñga patátas, etc.

Clase 571. Mga espirituosos, con ñga masingcal; ñga whiskies, ginebra, ron, vodka, kwirsch, etc.

GRUPO 94.

Mga ilimnon ñga mabúcal.

Clase 572. Sidra cag vino sa pera. Ale, cerveza, porter, cag iban pa ñga ñga licor. Pulque, cag ñga ilimnon ñga mabúcal sa tanán ñga duag.

GRUPO 95.

Mga patubás sa pangúma ñga ualá paga-ca-ona.

Clase 573. Mga tanúm ñga guina ñgadlan ñga textiles: algodón lino cag cañamo ñga sañgá ñga hinulúman ó tinana-

gan, ó ualá matanagui; ramie, phormiun-tenax, m̃ga lánut sang tanán ñga clase ñga m̃ga vegetales.

Clase 574. M̃ga tanúm ñga naga pamúñga sing guina lana: naga añgot sa duldugán ó liniso.

Clase 575. M̃ga tamboc cag lana ñga ualá paga-ibaliguiá.

Clase 576. M̃ga tanúm ñga guin curti.

Clase 577. M̃ga tanúm ñga madagcot sing tagóc ó dugá.

Clase 578. Lúpulo, cardos, etc.

Clase 579. M̃ga bulbul (lana) ñga gumón, linabhan ó ualá malabhi.

Clase 580. M̃ga balahibo cag balúcag sang m̃ga hayup ñga hinúptan.

Clase 581. M̃ga cuyús, balahibo cag plumón sang m̃ga sápat, etc.

GRUPO 96.

M̃ga úlud ñga may capuslánan. M̃ga úlud ñga malála sa m̃ga tanúm.

Clase 582. M̃ga tinípon cag pinasahi ñga m̃ga úlud ñga may capuslánan cag ang m̃ga malála.

Clase 583. M̃ga putiocan. Gusano de seda cag iban pa ñga guina siling ñga bombycideos. Cochinillas.

Clase 584. M̃ga tinípon m̃ga pinasahí ñga m̃ga tamásoc sa m̃ga tanúm cag sa m̃ga casapàtan.

Clase 585. Galamitón sa pag pamú-ad cag pag-himulós sang m̃ga putiocan cag m̃ga gusanos de seda. Ang ila m̃ga pinatubás. Dugús, tàlo, capullos.

Clase 586. Galamitón cag m̃ga pahitó sa pag palá sang m̃ga balatian sang m̃ga tanúm cag sa pag-puhag con pag pamatay sang m̃ga úlud ñga naga dagtá.

Ganado.

GRUPO 97.

M̃ga cabayo ñga m̃ga mula.

Clase 587. M̃ga cabáyo ñga talacdan.

Clase 588. M̃ga cabayo sa salaquian.

Clase 589. M̃ga cabayo ñga guina patróte.

Clase 590. M̃ga caballos ingleses.

Clase 591. M̃ga caballos de silla.

Clase 592. M̃ga cabayo sa pañgayám.

Clase 593. M̃ga ponies.

Clase 594. M̃ga asnos.

Clase 595. M̃ga mulas.

Clase 596. Literatura cag estadística.

GRUPO 98.

Mga váca.

- Clase 597. Vaca ñga iliha-uón.
 Clase 598. Vaca ñga gatasán.
 Clase 599. Vaca ñga guina gámit sa tanán.
 Clase 600. Vaca ñga capón.
 Clase 601. Vaca ñga pinacastahan sa búfalo, etc.
 Clase 602. Mga tinípon ñga salsalon cag m̃ga registro ñga salsálon
 cag m̃ga marca, upúd ang iya m̃ga capuslánan para
 arrear ganádo, amarrar, etc.

GRUPO 99.

Ganado lanár.

- Clase 603. Háyp ñga táma cagamáy sang iya bulbul.
 Clase 604. Peinado del ganado lanar.
 Clase 605. Háyp ñga manipis sing balahíbo.
 Clase 606. Háyp ñga iliha-uon; m̃ga tanán ñga duag sang háyp.

GRUPO 100.

Ganado cabrio ó m̃ga canding.

- Clase 607. Mga canding cag iban pa ñga m̃ga háyp ñga ualá ma-
 saysay; m̃ga canding ñga gatasán.

GRUPO 101.

Ganado porcino ó m̃ga báboy.

- Clase 608. Tanán ñga clase sang m̃ga baboy.
 Clase 609. Mga pa-agui sa pag-muad, pag-damúg, pag patamboc,
 pag-hijao, cag pag-tigana sang iya m̃ga capuslanan;
 literatura, estadística, historia sa sini ñga pañgitá.

GRUPO 102.

Mga idó.

- Clase 610. Mga idó ñga mangtas, m̃ga guina palumbâ; m̃ga falderos
 cag tanán ñga clase sang m̃ga idó.
 Clase 611. Perreras, jaulas, registros, literatura.

GRUPO 103.

Mga coríng, onzas, etc.

- Clase 612. Tanán ñga clase sang curíng ñga hinuptánan.
 Clase 613. Mga onzas cag ang himulos sini.
 Clase 614. Mga conejos; m̃ga pa-agui sa pag panui-ad cag sa pag
 sasâ con guina banâbanâ ñga panálot.

GRUPO 104.

Mga aves de corral cag mga pispis.

- Clase 615. Tanán nga duag sang mga mananap (aves de corral) cag mga pispis nga hinuptan; mga paquitáquitá sang mga mananap (aves de corral). Mga duguay sa cahimpi-tan, literatura con balasahon.
- Clase 616. Mga pisô cag mga pavo.
- Clase 617. Mga itic cag bibi (patos), mga gansâ, mga cisnes.
- Clase 618. Mga pûgô cag mga salampáti. Mga baláy sang patí.
- Clase 619. Coquenas, avestruzes, pavos reales.
- Clase 620. Faisanes, mga pispis nga hampañánan.
- Clase 621. Mga curóng sa mga manóc cag ang iya mga ca-ángot (accesorios). Mga pugarán cag puluguan; galami-tón cag mga pa-agui sa pag pañgupit cag pag panghá-cut; mga bili; estadísticas, etc.

HORTICULTURA.

Departamento J.

GRUPO 105.

Dapát cag pa-agui sa pomología, floricultura cag arboricultura.

- Clase 622. M̃ga galamitón sang m̃ga jardineros cag m̃ga manog-sá-gód azadas, picos, azadones, guadañas, rodillos. M̃ga galamitón sa pag pamulúd; sa pag pamasoc sang tunoc ñga hilao sang cahoy sa punó ó sa sañgá sang lain ñga cáhoy (ingertar); pag-pañgohâ, pag-pañgupit cag pag-panghácut sang m̃ga patubás; m̃ga lavaja sa pag pamulud cag pag ingertar; m̃ga hagdan; m̃ga galamitón sa pag pamuñag ñga guina uisic.
- Clase 623. M̃ga galamitón cag m̃ga cadapátan sa pag pamuní sang m̃ga jardín; m̃ga vasos, macetones, sillas, asientos, fuentes, etiquetas.
- Clase 625. M̃ga acuarios sa m̃ga tanum ñga ùyón sa tubig. M̃ga jardineras sa helechos, etc., ñga guina gamit sa m̃ga pamaláy.
- Clase 626. M̃ga plános dibújos, modelos libros, pintura, etc., ñga nahanuñgúd sa m̃ga jardines.

GRUPO 106.

Galamitón cag m̃ga pa-agui sa viticultura.

- Clase 627. M̃ga daguay sang m̃ga pulúy-an ñga gámit ñga naga ca-añag sa guina tauag ñga viticultura.
- Clase 628. M̃ga galamitón ñga guina dápat sa pag pananúm sang vid; m̃ga galamitón sa pag arado sing madalúm ñga dulut; m̃ga arado sa m̃ga viñedos; m̃ga saról, m̃ga casangcapan sa pag ingertar, pag pu-ad, pag patubás, etc.
- Clase 629. M̃ga tinipon ñga m̃ga vid.
- Clase 630. M̃ga galamitón ñga guina dápat sa m̃ga viñedos, m̃ga alátup sa pag palandong cag m̃ga tambóbo; m̃ga sala-

quian, m̃ga manog panubâ sang m̃ga binílog, ipitan sa m̃ga uvas, etc.

Clase 631. M̃ga pa-agui sa pag panghimó sang m̃ga vino. M̃ga pa-agui cag m̃ga galamitón sa pag ambliḡ ñga dilí malimógan ang m̃ga vino. M̃ga pa-pabátî.

Clase 632. M̃ga masaquíṭ sang m̃ga vid cag ang m̃ga pa-àgui sa pag pugóng con pag upáng.

SELVICULTURA.

Departamento K.

GRUPO 112.

Mga galamiton cag mga pahito nga guina dapat sa guina ngalanang nga industria forestal.

Clase 653. Mga tinipon nga binhî. Mga guina patan-ao (muestras) nga mga patubás sa cacahoyan (productos forestales) nga duná sa duta sang mga indio, ó mga patubás nga pinadalá sa liúan nga clima. Mga tinipon nga talamnónon.

Clase 654. Mga galamiton nga salsálon cag pahuñgud sa pag pañguhâ, pag àman, pag tilao cag pag tagó sang mga binhî; mga balay sa pag pa-malá. Mga galamiton sa pag pañguhâ sang bidiañgao (almaciga). Mga pahito sa pag pananúm sang mga cahoy cag mga pañgitá sa cacahoy an.

Clase 655. Mga paticang sa pag pananúm sang cahoy nga guina cuhâ-an sang bidiañgao; mga paticang sa pag tátap cag pag pananúm sa talónan.

Clase 656. Topografía forestal. Botánica forestal. Distribución geográfica. Mga sulat cag mga estadísticas. Mga balasahon (literatura).

Clase 657. Mga buluháton nga dapat sa cahoy; pag pang-gamit sang tigcahoy; mga balay sang mga manog-bantay; mga manoglagarí, mga alaguian sa pag panghàcut sang mga tigcahoy cag pag buhat nga mañgin ma-ayo.

Clase 658. Terracería, repoblación, encespedamiento, etc. Fijación de dunas. (Dilí mahimó ang pag lubád sa binisayá, cag dilí mahangpan ang caalapnan siná nga pag say-say.)

GRUPO 113.

Mga patubás nga quinhá sa mga talónan cag industrias forestales.

Clase 659. Mga talámdan nga patubás sa cacahoyan; mga binilog nga tigcahoy, ang ila casangcad cag calagbá, etc.

- Clase 660. M̃ga tigcahoy ñga guina pamúhat ñga gabinete; m̃ga guina gamit sa pag pamásad; m̃ga inog-gatóng; tigcahoy ñga binasbasán; m̃ga sini-ad ñga manipis cag maquitid (duelas) ñga guina dapat sa m̃ga bariles, etc. M̃ga tigcahoy ñga madagcot sing dugâ; m̃ga binaloac con inucáb ñga panit sang cahoy, etc.
- Clase 661. Cahoy ñga guina tauag ñga alcornoque, m̃ga inupac ó binaluác ñga lanúton. M̃ga inog-lugúm; m̃ga ma alisñgao cag matágoo, etc.
- Clase 662. M̃ga patubás sa m̃ga pañgitâ sa cacahóyon; m̃ga galamitón ñga salsálon sa pag panghimô sang tonél, tabuñgus; pag panghimô sang tanán ñga caalapnan sang hilaón ñga guina tauag ñga esparto; m̃ga zuecos, lana vegetal, corchos, alcohol de madera, carbon vegetal, potasas brutas, etc.

GRUPO 114.

- M̃ga galamitón ñga salsálon sa pag pañguhá sang m̃ga patubás sa m̃ga cáhoy sa tálon cag pag himulús.
- Clase 663. M̃ga galamitón ñga salsálon cag iban pa sa pag pañguhá sang m̃ga patubás sa cacahóyan ñga ualâ pag itanúm cag ualâ pag sagurá.
- Clase 664. M̃ga badlan con ohong (hongos). M̃ga amamácol con haponhapón (trufas). M̃ga buñga sang càhoy ñga iláhas ñga guina caon.
- Clase 665. M̃ga tanum: m̃ga gamút, ñga inupac; m̃ga buñga sang cahoy ñga ualâ pag sagura, m̃ga guina gamit sang m̃ga herbolários, farmaceúticos cag m̃ga tintoreros; cag ang m̃ga guina gamit sa pag himó sang papel, lána cag iban pa ñga m̃ga cadapátan.
- Clase 666. Caucho, gutta-percha, gómas cag resinas.

MINAS Y METALURGIA.

Departamento L.

GRUPO 115.

Pag himulús sang m̃ga minas, m̃ga minerales de acarreo y cantéras.

- Clase 667. M̃ga casangcápan cag iban pa ñga m̃ga galamitón ñga guina dápat sa topografía subterránea.
- Clase 668. M̃ga galamiton ñga salsálon, cag iban pa, cag m̃ga paticang sa pag panglugás con pag pañgitá sang m̃ga vetas, cag depósitos minerales; m̃ga mantos de carbón, cag aceites naturales, aguas artesianas.
- Clase 669. M̃ga pagpahamútang sang m̃ga galamitón sa pag quilála sang m̃ga puñgias ó pil-as, cag m̃ga guina mina ñga metal ó dili metal.
- Clase 670. M̃ga galamiton ñga salsálon cag iban pa, cag m̃ga paticang sa pag-buhó, pag pabacúd cag pag butáng sing m̃ga tucúd sa m̃ga minahan; pag bucás ó pag butáng sing m̃ga galerías, cag m̃ga guicab ñga alaguian, pag butáng sing m̃ga tucúd cag cabacurán nila siní.
- Clase 671. M̃ga galamitón cag m̃ga paticang sa pag barrena sang m̃ga puñgias (rocas), m̃ga minerales cag m̃ga cante-ras cag iban pa ñga buluháton sa pag bucás sang m̃ga minahan.
- Clase 672. M̃ga motores elétricos, m̃ga manog-súput sang hañgin (comparesores de aire) ñga guina gamit sa pag bucás sang m̃ga minahan cag m̃ga canteras.
- Clase 673. M̃ga paticang sa pag sindi sang caláyo sa m̃ga explosivos con m̃ga inog púgday sang buót paga-himó-on ñga minahán, m̃ga canteras cag fuentes artesianas.
- Clase 674. M̃ga galamitón cag m̃ga pag pahamútang ñga may cala-lañgan sa pag panghacut sa idálum sang dutá.
- Clase 675. Maquinaria cag m̃ga bomba sa pag paluás sang tubig.
- Clase 676. M̃ga ventiladores ó m̃ga manog-pahanáhay, m̃ga casang-capan cag m̃ga pagpahitó.
- Clase 677. Sugá; m̃ga lámparas de seguridad.

- Clase 678. Pag pahamutang nga may cabacurán, mga talandá-an, etc., mga salvavidas.
- Clase 679. Mga galamitón cag mga paticang sa pag pañguhá cag pag panghacut sang mga minerales; mga ferrocarril, mga planos inclinados, cables sueltos, cables aéreos cag "trolleys;" mga pag pahamutang sa pag lulan sa mga wagones, cajas, etc.
- Clase 680. Maquinaria nga pahunḡud cag mga pag pahamutang sa pag pañgagut sa mga minahan sa asin.
- Clase 681. Mga casangcápan sa pag húgas, pag áman nga may calalañgan sang mga minerales, cag pag pa-apug sang mga minerales.
- Clase 682. Mga paticang nga may calalañgan sa pag galing, pag tiñgub, pag túnao, etc., mga guina gamit sa metalurgía sang mga minerales nga metal cag dilí metal.
- Clase 683. Mga galamitón sa pag dapat sang cianuro, cloruro, bromuro, cag iban pa nga mga ma-asin nga pina-agui sa calalañgan cag mga quinutao nga maquinot nga guina tusmúgan sang mga mineral nga metal cag dilí metal.
- Clase 684. Mga pahamutang nga may calalañgan sa pag utúd, pag lagarí cag pag pahíning sang mármol, granito, pizarra cag mga bató nga guina dapat sa mga buluhatón.
- Clase 685. "Aparatos compresores."

GRUPO 116.

Mga minerales nga metal cag dilí metal.

- Clase 686. Mga bató mahimó nga puni, mga bató nga matig-a ó mga bató nga guina gamit sa mga pamásad cag mga galamitón sa pag pagáspang, pag lagarí cag pag pahining.
- Clase 687. Mga pil-as nga naga patubás sing apug ó cemento cag ang ila mga pinatubás.
- Clase 688. Mga bairan cag mga camañga nga bato, piedra pomez, mga bató nga mga duná nga guina pañgagús.
- Clase 689. Mga moldes nga dacutón.
- Clase 690. Mga arcillas, kalin, pedernal, feldespató cag ibán pa nga guina gamit sa pag panihon.
- Clase 691. Mga rocas, arcillas cag mga dutá nga dilí madúctan sang caláyo.
- Clase 692. Bauxita, espatofluor, asbestos, grafitá cag plumbago.

- Clase 693. Mga pizarra, cag ang mga galamiton sa pag pahining sini.
- Clase 694. Mga gemas cag mga bató nga malahálon; mga búhat sa lapidario.
- Clase 695. Asin sa gema; asin sa tubig nga macarat, salitre, nitrato, sulfato, taúas cag iban pa nga mga asin nga mga duná. Ácido bórico y borax.
- Clase 696. Azufre cag piritas.
- Clase 697. Mga pintura nga mineral nga dunâ.
- Clase 698. Mga duná nga mga minerales nga guina lambon. (fosfatos, coprolitas, etc.)
- Clase 699. Mga inog gatóng nga mga mineral, turba, lignita, carbon bituminoso, autracita, uling nga binocboe cag binu-ot, petroleo nga hilao cag ang iya nga pinatubás, cag asfalto. Gaces naturales. Asfalto cag rocas asphalticas, bitumenes, ambar amarillo crudo. Mga galamiton sa pag-aman sang coke; horno sa coke cag ang iya sini pinatubás.
- Clase 700. Mga mineral nga metal nga naga calainlain sing duag. Mga metáles nativos.
- Clase 701. Mga tinipon nga pinasahí nga guina silíng nga cristalografía, geología, paleontología.

GRUPO 117.

- Clase 702. Mapas geológicos, cartas de topografía subterránea. Mapas en relieve, mga plano sang mga binuhat sa mga minahán.

GRUPO 118.

Literatura minera.

- Clase 703. Mga estadísticas cag mga pinabantalâ nga nahanungud sa geología, topografía subterránea, mineralogía, cag pag himulús, sa mga minahan; pag pang gauí sang mga pinatubás sa amó nga mga minahán, etc.

GRUPO 119.

Metalurgia.

- Clase 704. Mga galamiton, mga paticang cag mga pinulús sa mga hinimó nga mga cadapátan nga dilí maductan sang caláyo nga guina gamit sa metalurgía (ladrillos refractarios, blocks, crisoles, retortas, etc.).

Clase 705. Mga manog-pamú-ad sang gas cag mga hornos sa gás nga guina gamit sa metalurgía.

Clase 706. Pag pahamutang sang mga líquidos cag mga gases sa metalurgía.

Clase 707. Pag bilang sang mga minerales nga salsálon, manganeso cag cromo; capasonairan sang iya mga pinatúbas. Mga galamitón sa pag huyup sa mga horno, mga tulumanan; mga manog pahanáhay; mga galamiton sa hanġin nga mainit, etc. Mga galamiton sang manog tunaó, mga cúpulas, ventiladores, cag mga casangcapan. Hinimó nga mga lingotes nga salsalon cag iban nga mga búhat sa panúnao. Mga panúnao sang forromanganeso cag manganeso. Mga simbog sa salsalon, mga cuños, azadones cag dados; salsalon cag telas de alambre.

Clase 708. Mga gamít, paticang cag pamatubás sang mga hinimó nga salsalon cag acero sa mga lingotes, mga binilog (barras) mga láminas ó planchas nga manipis cag mga pinulús sa acero nga tinunao. Mga hornos sa reverbero cag sa fundición; mga martillos, prensas, laminadores. Mga bug-os nga calalañgan cag mga casangcapan sa pag tigayon sing metal. Bessemer ó crisoles sa pag tigáyon sing acero. Mga naga calainlain nga pahitó sa pag hiñgamó sing salsalon cag acero nga guican sa mga minerales, pahitó sa pag pafino cag pag sacut sang carburo sa guina tauag nga metal de hierro.

Clase 709. Mga gamít, paticang cag mga pahitó sa pag pamúhat sang salsálon sa daguay nga balaliguiá; mga aros cag mga cintas nga salsalon, mga varillas, mga alambre nga salsalon cag acero, mga salsalon nga guina gamit sing pahuñgud, mga planchas de armadura, láminas de hierro nga guina dápat sa mga guina pabuhat, salsalon nga may mga canalcanal, mga ejes, llantas, salsalon nga hinilut ó pinalpag, mga cañon sa escopeta, mga táco ó bala (proyectiles), mga túbo nga salsalon, etc. Artillería can calalañgan sa pag pamuhát cag pag gamit sang mga hiñganiban, nga lain sang guina pang gamit sa mga sacayán.

- Clase 710. Productos galvanizados, m̃ga planchas ñga ting̃a ó nikel, m̃ga hojas de lata (planchas ñga estaño ñga masilac ó masa guil-om, pinunihán, pinintahan) cag m̃ga-jarras ñga estaño.
- Clase 711. Ca-alapnan sang m̃ga minerales ñga sauáy ñga pina agui sa mazasá ó sa mamalá, m̃ga gamít cag m̃ga paticang sa pag gámit sa m̃ga búhat ñga sauáy. Sauáy cag liga sang sauáy ñga binuhat ñga m̃ga lingotes, barras cag láminas.
- Clase 712. Ca-alapnan sang m̃ga minerales cag m̃ga metáles, m̃ga gamit cag m̃ga pahitô sa pag pa-in cag pag ulay con pag ulay con pag pabus-og, m̃ga hornos de calcinación, volatilización, fundición, destilación, copelación, etc.; m̃ga casangcapan cag iban pa ñga m̃ga galamiton sa pag pa nimbug ó pag sacút sang azogue sa m̃ga metal. M̃ga lingotes ñga estaño, m̃ga lingotes ñga zinc cag m̃ga láminas, blanco de zinc. M̃ga lingotes ñga tingâ, m̃ga láminas ñga tingâ, m̃ga túbo ñga tingâ, mercurio antimonio cag oxido de antimonio. M̃ga barras ñga nikel, pinalpag. Arcenico-metálico. Aluminio, ligas de aluminio. M̃ga metal ñga ma-i-uat con catiñgaláhan ó malahálon. M̃ga naga casari-sarí ñga ligas con m̃ga simbug.
- Clase 731. M̃ga gamit, m̃ga paticang cag m̃ga pahitô sa guina tauag ñga electro-metalurgia.
- Clase 714. M̃ga gamít cag m̃ga pahitô sa calalañgan sang platéro.
- Clase 715. M̃ga pahamútang cag m̃ga pahitô sa pag butáng sing esmalte sa m̃ga cadapátan ñga metal.
- Clase 716. M̃ga pahamútang sa pag pa bilóg ñga síbû sang bulaun, pilac cag estaño. M̃ga casangcápan sa pag buhat sang platino.
- Clase 717. M̃ga casangcápan cag m̃ga pahitô (electro-metalúrgicos y otros) sa pag tábun ó pag táclap sa m̃ga metal sang isa ó maramu ñga m̃ga metales ñga malahalon, m̃ga lahing malainon ó m̃ga naga dúgay sing lacás. Electro-platino.
- Clase 718. M̃ga planchas ñga metal ñga may paháboc, may m̃ga gamatgámat, m̃ga siniquiapan, pinunipunihan, may m̃ga buhòbuhò, etc.
- Clase 719. M̃ga túbos ñga salsalon, acero, sauay, estaño, timgâ, etc.

CAZA Y PESCA.

Departamento M.

GRUPO 120.

Mga casangcapan sa pag paṅgayám.

- Clase 720. Mga hiṅganiban nga guina pamutáng sa mga trofeos, mga sinonô nga mga hiṅganiban sa mga sinadto. Mga hiṅganiban nga guina basalyán, mga arcos, paná, etc.
- Clase 721. Mga hiṅganiban sa pag paṅgayám; mga municiones sa paṅgayam.
- Clase 722. Casangcapan sa paṅgayam. Mga pahitó sa pag to-ón sa mga idó.

GRUPO 121.

Mga pinulús sa paṅgayám.

- Clase 723. Mga tinípon nga mga sápat nga talonón. Mga tangcal.
- Clase 724. Mga dibujos sa mga sápat sa tácas cag ang naga puyó sa tubig cag mga capispisan. Balasahón. Mga tinipón nga mga pispis cag mga itlog.
- Clase 725. Mga pánit nga madámul cag mga manipis nga ualá martinlo-i. Mga pánit nga inaman nga tamá sa nipis (peletería). Trabajos de taxidermia. Mga cuyús nga ualá mapatiscúg cag mga panit sang capispisan.
- Clase 726. Sunṅay, marfil, túl-an cag cála.
- Clase 727. Almizclero, castor, etc.

GRUPO 122.

Casangcapan sa pag panacúp sang isdá cag ang mga pinulús siní.

- Clase 728. Paṅgabùhí sa túbig. Colecciones científicas cag literatura. Mga talámdan (ejemplares) nga (naga puyó sa dagat ó sa tab-ang) hilao, pinamalá ó hinulúman sa alcohol ó iban nga padúguí. Mga huáran, dibujos cag representaciones. Mga pispis cag mga mananáp nga naga puyó sa túbig. Mga cahuycahúy nga naga tulubô sa tubig. Mga hilit nga guina dacpan sang isdá con guina pangisda-án.

Clase 729. Mga malútao nga guina gamit sa pag pañgisdâ. Redes, cordaje, botes, mga pinahitó cag mga galamitón sa pag dacúp sang isdâ sa dágat ó sa tab-ang. Balasahon, etc.

Clase 730. Mga casangcápan sa pag dacúp sang isdâ sa tanán nga casaysayan: tigaonan, mga tagá, mga tuguáy, etc. Historia cag balasahon sa mga casangcápan sa pag panágat ó pag-pamunít.

GRUPO 123.

Mga pinulús ta mga pañgisdâ.

Clase 731. Mga establecimiento sa pag áman cag pag típig sang isdâ. Mga capuslánan sa isdâ, mga lána, culá mga ballenas, espermacetín, etc.

Clase 732. Mga mutiâ (perlas) sa dágat cag sa tabang cag tipáy (concha perla, madre perla) nga mga hinimô ná; mga esponja, corales, cála, etc.

Clase 733. Galamitón sa pag amlig cag pag hácut sang isdâ. Anti-sépticos con mga pahamloc agud dilí malub-oc ang isdâ.

GRUPO 124.

Casalayran nga natungud sa mga caisda-án nga guina tauág piscultura.

Clase 734. Camu-áran sang mga isdâ sa dágat, nga guina tingub sa pag ngalan nga: pescados, crustaceos, moluscos, radiados, etc.

Clase 735. Camua-aran sang mga isdâ sa tab-ang; pag pahamtang, casangcápan cag mga pahitó nga guina gamit sa guina tauag nga piscultura; camuáran sang lintá. Mga marca sa pag quilála sang isdâ nga pinabilihánó pinadul-ong (pescado importado).

Clase 736. Acuarios. Camuáran cag mga hilit sa pag pamú-ad. Inog paca-ón sa mga isdâ.

Clase 737. Pag pa ad sang isdâ; mga balati-an sang isdâ- pañgusisá nga may calalángan sang tubig nga angay. Mga pahitó sa pag pailig ó pasulúg sang tubig nga dilí mag lang-og agud dilí macadagtâ sa quinabúhî sang isdâ.

Clase 738. Historia sang piscicultura; mga estadísticas sang mga cahanabú-an ó nag cahanabú sa piscicultura, casaysayan.

ANTROPOLOGIA.

Departamento N.

GRUPO 125.

Balrasahón.

Clase 739. Mga tolón-an, mga sinulat, mga album cag mga retrato nga casásayan nga nahanungud sa tao cutub sa iya guin guicanan tubtúb caron.

GRUPO 126.

Somatología.

Clase 740. Mga hinimó nga quinaugali sang tao; quina-alam (anatomía) sa pag quilála sang mga calauásan sang tauo, cag pag pa-angguid sa iban nga mga caliuatan cag mga cabanua-ánan; mga talamdan, mga moldes, mga tacús mga sulát cag mga retrato (fotografías) nga naga paquita sang guina siling nga “características típicas comparadas.”

Clase 741. Antropometria con quina-alam nga naga sáysay sang cadacu-on sang mga calauasan sang tao, mga tacús, mga sulát, mga diagramas, etc., nga naga paháyag sang mga patícan cag mga ca-alapnan sang mga natún-an nga pina angguid sa cahusáyan nga lauas-non sang a caliuat sa carón; mga galamitón cag mga caláptan nga guina gamit sa pag pañgusisâ sa sini nga quina-alam.

GRUPO 127.

Etnología con pag sinalayó.

Clase 742. Cahayágan sang matá-as nga dinañgatan sang casámpaton: guin guicánan cag matá-as nga dinañgatan sang mga guina-ádmán cag mga pañgitá; mga uáli; mga toloohan; ugali cag mga hampang; mga pasahí cag na-anáran sa caram-an cag mga pag sinalayó sa sulúd sang baláy; mga pulunḡánon cag guin guicanan nga tinon-an sa pag sulát.

GRUPO 128.

Etnografia con casaysáyan.

[Sang mga cabanua-anan.]

Clase 743. Mga cadugó cag mga cabanua-anan cútub sa ila guin guicanan túbtub carón; mga paquitáquitá nga mga tribuz cag rázas nga maga paquitá por medio sa mga modelos, grupos cag mga fotografías sang dinañgatan nga panibu-ot sang mga naga calainlain nga mga banua sa naga casarísari nga mga tinoig. Mga familias, grupos cag tribus sa mga cabanua-anan sa carón.

ECONOMIA SOCIAL.

Departamento O.

GRUPO 129.

Mga natún-an cag mga pag úsisá sang guina siling nga condiciones económicas y sociales.

Clase 744. Mga departamentos cag secciones oficiales.

Clase 745. Mga departamentos privados museos. Cámara de comercio.

Clase 746. Mga asociaciones se mga reformas económicos cag sociales. Mga Congresos.

Clase 747. Mga series económicas, mga revistas cag iban pa nga mga publicaciones.

Clase 748. Tinón-an nga guican sa escuelahan sang economia social cag doméstica.

GRUPO 130.

Mga recursos cag organización económicos.

Clase 749. Mga recursos físicos cag característicos.

Clase 750. Inutuasán sang mga calalañgan sa pag panghacut.

Clase 751. Cahimtañgan cag paticang sang mga palañgitan-an.

GRUPO 131.

Pag butang sang tulumánan sa mga pangítá cag pañgabudlay.

Clase 752. Pag putang sing tulumánan sa pañgabudlay nga guina tauag nga trabajo industrial.

Clase 753. Pag butang sing tulumán an cag pag taptap sang mga fábricas.

Clase 754. Pag butáng sing tulumánan cag pag tatap sang mga minahan.

Clase 755. Pag butáng sing tulumánan cag pag tátap sang iban nga mga pañgabudlay.

GRUPO 132.

Pag tarol sa m̃ga manog pangabudlay sa m̃ga pangitá.

- Clase 756. Pag tárol sa m̃ga punópunó.
- Clase 757. Pag tárol sa m̃ga empleados.
- Clase 758. M̃ga casu-áyan sa m̃ga pangitá cag ang ila cahusáyan.
- Clase 759. Pag talástas sang m̃ga dilí empleados.

GRUPO 133.

M̃ga paticang sa pag panúhol.

- Clase 760. M̃ga pasahí sa pag pamáyad sang m̃ga sóhol, recompensas, primas, etc.
- Clase 761. Pag-panágtag sang m̃ga dinaog (ganancias).
- Clase 762. Pag tabangtábang ó buligbulig (cooperación social ó industrial).

GRUPO 134.

M̃ga instituciones cooperativas.

[No productoras.]

- Clase 763. Sociedades cooperativas de distribución.
- Clase 764. Instituciones cooperativas de credito y banco.
- Clase 765. Sociedades cooperativas de construcciones.
- Clase 766. Sociedades cooperativas agricolas.

GRUPO 135.

M̃ga instituciones de previsión.

- Clase 767. M̃ga Cajas de ahorro.
- Clase 768. Pasalig ñga nahanuñgud sa cabuhî.
- Clase 769. Pasalig ñga nahanuñgud sa m̃ga hinalí.
- Clase 770. Pasalig sa m̃ga masaquit.
- Clase 771. Pasalig sa m̃ga tigúlang cag m̃ga dilí cabacdug.
- Clase 772. Pasalig sa m̃ga sunog ñga naga cahanabó sa m̃ga dagat (seguros marítimos), cab iban pa.

GRUPO 136.

Pinapuy-an sang m̃ga manog pangabudlay.

- Clase 773. Pag-butáng sing tulumánan sa m̃ga puluy-an cag pag pa ninló.
- Clase 774. Pag búhat sing m̃ga puluy-an ñga hininpit sa m̃ga manog pangabudlay.
- Clase 775. Pag-pa-búhat sing m̃ga puluy-an ñga hininpit sang m̃ga timauá.

Clase 776. Pag-pa-búhat sing m̃ga puluy-an ñga hininpit sang m̃ga ponó-an.

Clase 777. M̃ga bug-os ñga m̃ga hiñgamó sa pag pa-áyo guid sang m̃ga pag puyô.

GRUPO 137.

Ang nahanuñgud sa alcohol.

Clase 778. Pag butang sing tulumánan ñga bagay sa pag baliguiá sang alcohol.

Clase 779. Pag alagad ñga hayag sang pag baliguiá sang alcohol.

Clase 780. M̃ga hiñgamó sa pag buhim sang lacas ñga pag gamit siná (intemperancia).

GRUPO 138.

M̃ga pasahi ñga bug-os sa pag pa-áyo.

Clase 781. M̃ga ihibalo sang m̃ga ponôponô sa pag hátag sing caa-yóhan ila guina dúmala.

Clase 782. M̃ga convenciones sociales.

Clase 783. M̃ga pahupud ñga nahanuñgud sa m̃ga catauohan, sa m̃ga simbahan cag iban pa.

GRUPO 139.

Pag caló-oy cag pag sabdong.

Clase 784. M̃ga cabatâ-an ñga binayá-an, m̃ga ualá pag sapáca cag m̃ga nacásayúp (delincuentes).

Clase 785. M̃ga palapuy-an sa m̃ga dalagcó na ñga tao ñga ualá sing pulúy-an.

Clase 786. Pag tábang cag pag himó sing catigayonan sa m̃ga imol ñga yará sa ila guina puy-an.

Clase 787. M̃ga hospital, dispensarios, cag m̃ga baláy sa pag sagúd.

Clase 788. M̃ga guina-sac-an sing hañgin (dementes) m̃ga culang-culáng cag m̃ga cuyapon con m̃ga curúg.

Clase 789. M̃ga pag-alagád sa m̃ga dalagecú sing salá. Pag pañgi-lála sang m̃ga dalagecú sing salá.

Clase 790. M̃ga reglamentos sa pag quilála sang quinata-ásan sa pag dumála cag sa pag tolon-an.

GRUPO 140.

Pag paninló ñga dayág.

Clase 791. M̃ga casogo-án sa pag paninló. Pañgusisâ.

Clase 792. M̃ga pañgaman sa pag pahilayó sang m̃ga balati-an ñga manglaláton.

Clase 793. Pag-paninló sang m̃ga baliguiá ó m̃ga pañgitá.

Clase 794. Pag tátap sang m̃ga calán-on cag m̃ga bulong.

Clase 795. M̃ga casaysáyan sang m̃ga quinabuhi.

Clase 796. Pag-camatáy cag m̃ga paduñgug ñga guina búhat sa pag lubóng.

GRUPO 141.

M̃ga dúgang ñga caayo sa m̃ga municipio.

Clase 797. Pag-dumála sang ciudad.

Clase 798. Pag tigayon sang quinabuhí cag pag hiliúpud.

Clase 799. Pag tuman ó catumanan ñga dayág sa m̃ga pañgitá.

Clase 800. M̃ga dálan cag m̃ga calóg (atarjeas).

Clase 801. M̃ga parques paligusan, palangling aoliñgauan, cag pag patahum sang ciudad, etc.

EDUCACION FISICA.

Departamento P.

GRUPO 142.

Tinon-an sang batá cag sang dacú nga tao.

[Teoría y práctica.]

- Clase 802. Ejercicios calistínicos simples; mga establecimientos para sa gimnasia de salon; mga ejercicios escolares mga galamiton nga pahuñgud su mga gimnasios nga naga pano-an, mga pashí sa pag sagadsagad sa hañginan.
- Clase 803. Mga gimnasios: mga galamiton sa pag pa dugang sang cusug sa lauas; tinun-an sa pag dumug, mga sarisari nga paduguí sa pag sagadsagad: pag lacat, pag dalagan, pag lañgoy, pag ga-od, paglucso, pag escrima, etc.
- Clase 804. Antropometría: mga paticang nga naga calainlain; ang iya mga ca-ugtanan sa tinon-an sa lauas, mga casaysayan, mga sulat, galamiton cag casangcapan.

GRUPO 143.

Mga hampangan cag sport sang cabata-an cag mga tigulang.

- Clase 805. Bolos, lawn-tennis, croqueta cag iban pa nga ca añgay.
- Clase 806. Baseball, football, cricket, polo, pag gaud, cag mga hampang sang may mga cusug.

GRUPO 144.

Casangcapan sa sport.

- Clase 807. Casangcapan, mga viste cag tanan nga cadapatan cag galamiton sa guina ngalanang nga "sport," mga puni sa agauan.

